4 Kapitalizm ve Yolsuzluk
8 İktisadi Kriz ve Çıkış Arayışları
Orta Sayfa Liberal Demokratizmin Politik Platformu-2: İş, Ekmek, Özgürlük!
20 Haiti İşgal Altında
22 EKİM'den: Reformist Kuşatma

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

7-21 Ekim '94, Sayı:9, Fiyatı:20 000 TL

Düzen çürümüş ve kokuşmuş, ne kadar üstü örtülmeye çalışılırsa çalışılsın pislik ve irin o denli birikmiş ki bir yerinden patlıyor ve ortalığı iğrenç kokular kaplamaya başlıyor.

Sermayenin Pislik Düzeni

Baş döndürücü olaylar yaşanıyor. Yalnızca hızı nedeniyle değil, yalnızca boyutları nedeniyle de değil, aynı zamanda ortaya çıkan kirli-iğrenç gerçekler yüzünden de... Çürümüş ve kokuşmuş bu düzen, her olayda gözler önüne serilen iğrençlikleri ile artık insanda yalnızca kusma hissi uyandırmaktadır. Ne kadar saklanılmaya, ne kadar üstü örtülmeye çalışılırsa çalışılsın olmuyor. Pislik ve irin o denli birikmiş ki bir yerinden patlıyor ve ortalığı iğrenç kokular kaplamaya başlıyor.

Bu yaşanan son olay, öylesine boyutlar kazanmıştır ki, düzenin tüm kurum ve mekanizmalarının nasıl bir yozlaşma ve çürüme içinde olduğu apaçık gözler önüne serilmiştir. Sermaye, devlet ve mafya üçgeni üzerine oturan aşağılık çıkar mekanizması herkesin görebileceği denli açık bir biçimde su üstüne çıkmıştır. Kapitalist piyasa ekonomisinin faziletleri işte bunlar; "rekabet özgürlüğü"nün çarkları işte böyle işlemektedir.

Şu son bir iki yıl içinde gerek artık üstü örtülemediği için, gerekse siyasi şantaj amacıyla pek çok benzeri olay gün yüzüne çıkmaya başladı.Ve kuşkusuz bunlar buzdağının görünen parçalarıdır. İSKİ, İLKSAN, Türk İnvest, bir dizi özel bankanın batışı ile ortaya çıkan vurgunlar, Mercümek olayı vb... Ardından ABD vatandaşı başbakan Tansu Çiller hakkında yolsuzluktan vergi ve altın kaçakçılığına kadar uzanan ve şu ana kadar hiçbiri de çürütülememiş olan büyük yolsuzluk iddiaları... Dahası da var; bizzat devletin resmi bir kuruluşu olan Devlet Denetleme Kurulu'nun raporları, yolsuzluğa bulaşmamış hiçbir kamu bankası ve kuruluşunun varolmadığını iddia etmektedir. Bu kuruluşlar hakkında sayısı 133'ü bulan ayrı ayrı yolsuzluk dosyaları vardır. Ne var ki tüm bunların üstü örtülmekte ve sadece yeri geldiğinde siyasi şantaj amacıyla kamuoyuna duyurulmaktadır.

İşte çürümüşlük ve kokuşmuşluk tablosudan yanlızca küçük bir kesit. Bu kadarı bile bu düzenin sürekli olarak pislik ürettiğini ve ancak bu pislik içinde yaşayabildiğini göstermeye yeter de artar bile.

* * *

Rüşvet ve yolsuzluk kapitalizmin doğal bir parçasıdır. Bu bütün yaşam fonksiyonlarını daha fazla kar amacına ve bu amaç doğrultusunda rekabete oturtmuş olan kapitalist sistemde kaçınılması mümkün olmayan yapısal bir hastalıktır. Bu sistem tek tek kapitalistlerin daha fazla kar için daha fazla kaynağa ve daha çok pazara ulaşmasını zorunlu kılmaktadır. Bu yaşamsal amaca ulaşmak ve rekabette avantajlı hale gelebilmek için de komplo, sabotaj, vb.den rüşvet ve yolsuzluğa kadar uzanan bir dizi kirli yöntem uygulanmaktadır. Kapitalizmin tarihi bunun pek çok örneği ile doludur. Daha fazla kar amacı ve bu amaç doğrultusunda rekabet eden sermaye gruplarının çıkar çatışmaları bu çürüme ve

Devamı 3. Sayfada

Kızıl Bayrak

Kürt Halkına Kıskaç

Sömürgeci sermaye devleti '92'de "topyekün mücadele" adını verdiği katliam politikasını devreye soktuğunda, bu politikayla şu amaçlara ulaşmayı planlıyordu: Yoğun bir kitle katliamı ile Kürt halkına göz dağı vermek; PKK'nin halk içindeki örgütlenmesini dağıtmak; legal alanı Kürt hareketine tümüyle kapatmak; ardından Güney Kürdistan'a yönelik operasyonlarla buradaki PKK üslerini olabildiğince imha etmek ve sonra da PKK'nin Kuzey Kürdistan dağlarındaki kamplarına yönelmek. Ateşkes sürecinin doğurduğu kısa kesinti bir yana bırakılırsa, sömürgeci sermaye devleti bu politikasını, ordusunun büyük bir bölümünü Kuzey Kürdistan'da mevzilendirmek suretiyle var gücüyle hayata geçirmeye çalıştı. Düzen bu imha ve katliam politikasıyla ulusal harekete kısmi ve geçici mevzi kayıpları yaşatabildiyse de sonuçta amacına ulaşamadı. Zira "topyekün mücadele" ile hedeflenen Kürt ulusal hareketini çökertmek değilse bile mümkün olduğunca etkisizleştirmekti. Bu başarılamadığı içindir ki bugün dengeler sömürgeci sermaye devletinden değil, ulusal kurtuluş hareketinden yanadır. Sömürgeci güçlerin saflarında ise yorgunluk ve giderek daha da artması kaçınılmaz olan bir moralsizlik durumu sözkonusudur. Gelinen yerde sömürgeci düzen bizzat eli kanlı Genelkurmay Başkanı'nın ağzından "saldırıdan

Devamı 3. Sayfada

Kirli Savaşın Yeni Tuzağı: "Kürt Futbolu"

Kapitalist sömürü düzeninde, emekçi sınıfların bu çağdaş barbarlığa karşı muhalefet geliştirmelerini engellenmede düzenin sahibi sermaye sınıfı ve onun temsilcileri yalnızca militarist baskı aygıtını işletmekle yetinmezler. Yanısıra işçi ve emekçilerin bilinçlerini bulandıracak, onları kendi içinde bölecek, sahte umutlar ve uğraşlar peşinde koşturtacak tedbirler de alırlar. Bu amaca ulaşmada, onbinlerce insanı etkilemesi bakımından futbol tüm bir 20. yüzyılda sermaye sınıfının baştacı olmuştur.

Sermayenin sözcülerinin, "insanlar arasında barış ve kardeşliği geliştirdiği" yalanıyla piyasaya sürdükleri futbol karşılaşmaları yaşadığımız olayların gösterdiği gibi tersi sonuçlar doğurmaktadır. İşçi ve emekçilerin gündelik hayatın sorunlarına eğilmesini engellemekte, halklar arasında milliyetçi önyargıları körükleyip, onları bu temelde çürümüş sistemlerine bağlamaktadır. Bu nedenle sermayedarlar, ünlü faşist diktatörün deyimiyle "yüzbin kişilik uyku tulumu" olan futbol stadyumları yapmaktan, milyarları futbolcu denilen piyonlara saçmaktan kaçınmazlar.

Türk devleti ise şimdilerde Kürt özgürlük hareketine karşı futbolu bir silah olarak kullanmak sevdasına kapılmıştır. Sermayenin hükümeti, "doğuya yatırım paketi"nin finansmanı için ayırdığı paranın bir kısmını bölgeye futbol sahalarının yapılmasında harcanmasını kararlaştırmıştır.

Son olarak Vanspor-Fenerbahçe maçıyla birlikte ayyuka çıkan burjuva yazarların çığırtkanlığı, devletin Kürtlere "özgürlük" yerine futbolu uygun gördüğünü, bunun için de Van'ı pilot bölge olarak seçtiğini açıkça göstermektedir. Fakat Van yetmez; bir başka yazarın dediği gibi "Gelecek yıl, Diyarbakırspor'u" da beklemektedirler.

Burjuva yazarlar böylesi bir gelişmenin, "Doğu ve Güneydoğu ile İstanbul'un bütünleşmesi"ni sağlayacağını yazıyorlar. Asalak burjuva sınıfının bu asalak yazarlarına hemen belirtelim ki, Kürt emekçileri şimdiye kadarki mücadelesiyle ulusal kölelik ve kendi kimliğini inkar temelinde "Batı" ile birlik istemediğini ortaya koymuş bulunmaktadır. Kürt emekçi halkı politik öncüsü PKK şahsında, her alanda eşitlik ve gönüllülük temelinde bir birliğin savunucusu olmuştur. İşte bu nokta da Türk işçi ve emekçilerine düşen görev; şu veya bu takımın taraftarları olarak bölünüp karşı tarafa şiddet uygulamak değil, bu şiddeti sömürgeci sermaye devletine yöneltmek, Kürt emekçi halkının uzattığı kardeşlik elini yakalayıp özgürlük mücadelesinde ona destek olmaktır.

Vanspor-Fenerbahçe maçında "maça İstiklal Marşı ile başlanması"; Kürt halkının cellatlığını yapan ordu birliklerinin "Vanspor'a başarılar dile"yen afişlerinin stada asılması; sömürgeci valinin "klübe parasal olanaklar" sunması vb., tüm bunlar, her türlü insanlık dışı yöntemi uygulamasına rağmen Kürt özgürlük mücadelesini bastıramayan sömürgeci sermaye devletinin acz içinde futboldan bile medet umar hale geldiğini göstermektedir. Ama onu futbol bile kurtaramayacaktır. Tüm uşaklarının propaganda salvolarına rağmen...

"İhtiyaç olursa bu tür adamlar kullanılabilir" netekim!

Çok değil, bundan 14 yıl önce tankı ve tüfeğiyle gelmişti iktidara. Uzun yıllar ülkeyi askeri kışla disiplini ile yönetti. Ama her nedense bu yaşlı Cuntacı uyguladığı faşist yöntemlerle ve giriştiği katliamlarla değil de söylediği ilginç cümlelerle hatırlanır oldu. "Asmayalım da, besleyelim mi?" sözü hala kulaklarımızdadır.

Son günlerde yaşanılan olaylar sırasında da, mafya babası Alaaddin Çakıcı'nın MİT ile ilişkilerini anlatırken yine özlü bir söz sarfetti: "İhtiyaç olursa o tür adamlar kullanılabilir." Toplumu temelinden sarsan rüşvet ve yolsuzluk olayları yaşıyoruz. Brezilya dizilerini kıskandıracak gelişmelere sahne olan Engin Civan yolsuzluğunda adı geçen Alaadin Çakıcı, bu ünlü ülkücü mafya babası, açıklamalarında, MİT'le beraber çeşitli operasyonlara katıldığını ve devletin isteği ile bazı baskınlarda görev aldığını söyledi.

Eski general, "İhtiyaç olursa o tür adamlar kullanılabilir" demekle devleti bu olayda akladığını düşünüyor olmalı. "Şecaat arzederken sirkatin söylemek" diye buna denir... Çakıcı'nın açıklamaları; "Kontr-gerilla", "sivil faşist örgütlenmeler-mafya bağlantısı" gibi konularda zaten bilinir olanları açıkça görünür hale getirmiştir.

Türkiye'de devlet, sivil faşistleri hep destekleyegelmiştir. Bu cinayet şebekesini toplumsal muhalefet odaklarının bastırılması ve yok edilmesinde kullanmıştır/ kullanmaktad

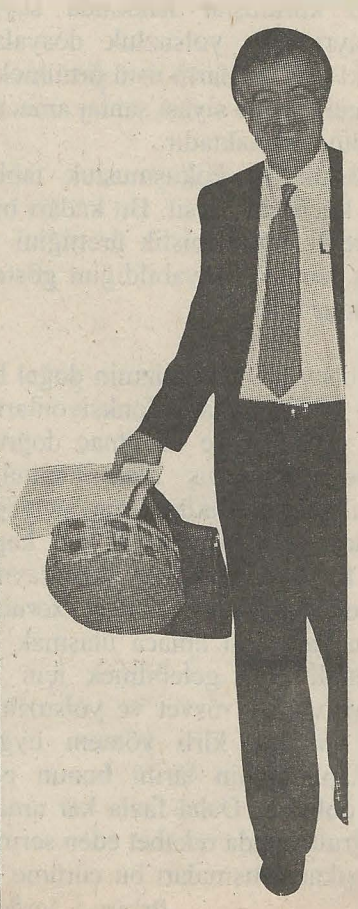
Devletin çeşitli kurumlarında kadrolaşan ve devlet eliyle beslenen bu tosuncuklar, "ihtiyaç olduğunda" kullanılmak üzere hep hazırdırlar

Devletin "bölünmez bütünlüğü" ve "milletin bekası" onlardan sorulur. Her zaman kapitalist sınıfın hizmetindedirler ve doğal olarak işçi sınıfının karşısında yer alırla

Fakat gelin görün ki devlet büyüklerimize göre TC devleti dil, din, ırk, sınıf ayrımı yapmaz ve Türkiye'de kontr-gerilla yoktur

Peki öyleyse bu Çakıcı ve onun gibiler kimlerdir? Yoksa yıllardır emekçi halkın çocukları *asılırken* bu katil sürüleri boşuna mı *beslendiler*, netekim...

Azimet'in "Hakları"

Kapitalist toplumun bir tarafında sermaye sınıfı, diğer tarafında ise ezilen, sömürülen ücretli köleler sınıfı bulunmaktadır. Sermaye sınıfının tek amacı kar elde etmektir ve bunun için gerekli olan bütün yöntemleri meşru olarak görür. Bu sistemde insanca yaşama yer yoktur. Çünkü asalak sınıfı için insan da alınıp satılan bir metadır. İnsanların yaşam hakkı kapitalistlerin inisiyatifindedir. İnsan fırınlarının, atom bombalarının mucidleri sermaye sınıfıdır. Güney Doğu Asya ülkelerini 13-14 yaşlarındaki küçücük bedenlerin sevgilerini sattıkları devasa bir geneleve dönüştüren, Brezilya'da sokağa atılan çocukları kalabalık ediyorlar diye öldüren sermayedarlar ve onların uşaklarıdır.

Tüm bunlara karşın sermaye sınıfı her dönemde insan haklarından, demokrasiden sürekli söz edip durmuştur. İnsanla ilgili konularda hiç kimseye pabuç bırakmamıştır. Oysa emperyalistler insan hakları adına(!) Ruanda'yı, Haiti'yi işgal etmekte, dünyanın çeşitli bölgelerinde halkları birbirine düşürmektedir. Bütün bunları da "insanlık adına" yapmaktadırlar. Yoksa silah ticaretinin ne kadar karlı olduğu, Orta doğu petrolleri sermayeyi hiç "ilgilendirmemekte"dir.(!)

Türk devleti de insan hakları ihlallerinde elinden geleni ardına koymamaktadır. Kürdistan'da katliamlar sürmekte; devrimciler işkenceden geçirilmekte; sokaklardaki yargısız infazlar olağanlaştırılmaya çalışılarak TV yayınlarıyla naklen verilmekte; aydınlar cezaevlerine konulmakta; çocuk ölümleri her yıl artmakta; çöplükler can almaya devam etmektedir vb. Bu arada sermaye de görüntüyü kurtarmak için insan haklarından sorumlu bir bakanlık kurmaktadır. Bu bakanlık insan haklarıyla ilgili bröşürler hazırlamakta, demeçler vermekte, kuru gürültü ile asıl işlevini kitlelere unutturmaktadır.

Ülkede artık kanıksanmış insan hakları ihlalleri mi? Ama tüm ihlaller sermayenin iktidarını ayakta tutmak adına, yani gayet "ulvi" bir amaç için yapılmaktadır. Soygunun ve talanın sürdürülmesi için kapitalistlerin dünyayı bir cehenneme çevirmekten başka bir alternatifi yoktur.

A. Köylüoğlu insan hakları ihlallerinin diz boyu olduğu bir ülkede İnsan Hakları Bakanlığı görevini şimdilik yaptığı soytarılıklarla idare eder görünmektedir. Sirk şovmenlerini aratmayan bu yeni bakan her gün yeni şovlarla tanıştırmaktadır, insanları. Türkiye'de hiçbir problemin yaşanmadığını kanıtlamak istercesine bazen şalvarla halkın arasında dolaşmakta, bazen işçilerle çay içmekte, bazen de ayakkabısını gazetecilerin önünde çıkararak ayaklarının ter kokmadığını kanıtlamaktadır. vb. Hatta daha ileri giderek bir elinde Türk bayrağı, diğer elinde insan hakları evrensel beyanamesi ile yanında başbakan, bakanlar, polisler olduğu halde basına poz vermektedir. Böylelikle devrimcilerin kahvehanelerde katledildiği, Kürdistan'da halkın diri diri yakıldığı bir ortamda burjuva medyaya da insan hakları ile ilgili bol bol malzeme sunmaktadır. Başarıya diyecek yok. Bu sorun böylesine sulandırılamazdı.

Kapitalist düzen sürdükçe, insan insanı sömürdükçe, sermaye sınıfı daha çok insan hakları bakanlığı kuracaktır. Ama insanca yaşamın garantisini yalnızca ve yalnızca sosyalizm sağlayacaktır.

Sermayenin Pislik Düzeni

Baş Sayfadan Devam

yozlaşmanın nesnel zemini ise, her gün toplumun zihnine bireyciliği, bireysel kurtuluşu, köşe dönmeciliği, iş bitiriciliği vb. şırıngalayan, bu çürümenin ahlaki ve ideolojik zeminidir.

Türkiye kapitalizmi, gelişme özellikleri itibariyle daha başlangıçtan itibaren yolsuzluk, rüşvet, talan ve kayırmacılık ile içiçe olmuştur. Sermaye birikiminin zayıflığı nedeniyle güçsüz bir ekonomik temele sahip olan burjuvazi, ancak burjuva devletin imkanlarına yaslanarak, onun kendisine aktardığı kaynaklar sayesinde yaşamını sürdürebilmiş ve giderek gelişebilmiştir. İlk dönemin burjuvaları arasında talan, rüşvet, yolsuzlukla kapitalist devletin kaynaklarını kendine aktarmış pek çok "devlet adamı" vardır. İkinci Emperyalist Savaş döneminde de bu tür talan ve yolsuzluklar had safhaya ulaşmıştır.

'80'li yıllarda ise kapitalist düzenin bünyesindeki bu pislik büyük bir irin haline gelmiş, giderek tüm toplumu çürütmeye başlayan bir pislik deryasına dönüşmüştür. Ülke düzeyinde artan tekelcilik, buna bağlı olarak spekülatif ve rantiye kazancı teşvik eden, kutsayan anlayış, tüm dünyada burjuva ideolojisinin atağa geçmesi rüşvet ve yolsuzluk gibi olayları ayıp olmaktan çıkararak neredeyse bir "erdem" haline getirmiştir. Bir de tüm bunlara kriz koşulları eklenince, sermaye düzenindeki çürüme artık bir kokuşma halini almaya başlamıştır.

Kriz koşullarında kaynakların - özellikle devletin kontrol ettiği kaynakların- değeri daha da artar. Tek tek sermaye çevreleri adeta bir talan yarışına girerek, bu kaynakları kendilerine doğru akıtmaya çalışır. Kriz sermaye içindeki çatışma ve rekabetin kızışması demektir. Tümü panik halinde, bir yandan sermayelerini güvenli yerlere kaçırmaya çalışırken, diğer yandan da henüz su akarken testilerini sonuna kadar doldurmaya çalışırlar. Buna bağlı olarak da rüşvet ve yolsuzluk olayları korkunç boyutlara, gözlerden saklanamaz ölçülere ulaşır.

Pislik düzeni şimdi tüm gayretini bu tür olayları kısmi ve tekil olaylarmış gibi göstermeye adamış durumda. Böyle yaparak bu pisliğin kaynağını, kapitalist düzeni aklamaya çalışmaktadır. Olayların üzerine giden medyanın faziletlerinden, polis teşkilatının gayretkeş ve fedakar tutumundan sık sık söz edilmekte; temiz eller kampanyası açılmasından dem vurularak bu olayların kapitalist düzenle ilişkisi karartılmak istenmektedir. Böylece toplumun tepkisi bir kez daha düzen içi kanallarda tüketilmeye çalışılmaktadır. Daha da ötesi, bu olaylar sermayenin özelleştirme saldırısına dayanak yapılmak istenmektedir.

Sanki bu işin üzerine kahramanca gittiği söylenen medya ve polis teşkilatı bu pislik düzeninin kurumları değillermiş gibi, sanki bu kurumlar bizzat bu pislik deryasının tam da ortasında yer almıyorlarmış gibi, sanki bu pislik yalnızca kapitalist devlet işletmelerinden kaynaklanıyormuş ve özel kapitalist işletmelerde rüşvet ve yolsuzluk olayları diz boyu değilmiş gibi...

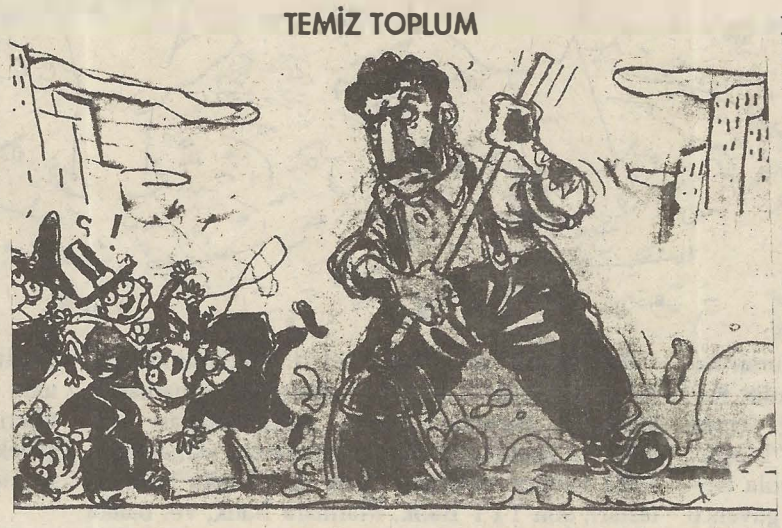
Medya imparatorlarına şöyle bir bakılsın. Hangisi rüşvet ve yolsuzluk skandallarının dışındadır? Ahmet Özal'ın serveti hala tartışılan "muammalar"la doludur. Uzanların adı yolsuzluk ve skandal dosyalarının hep baş köşelerinde yeralmaktadır. Erol Aksoy'un yolsuzluk davaları bizzat medyanın her günkü konularından birisidir. Ilıcaklar'ın adı İLKSAN yolsuzluğuyla beraber anılır olmuştur. Hürriyet ve Sabah'a açılan büyük çaplı devlet kredileri hep tartışılagelmiştir vb.. vb.. Böylesi bir medyanın rüşvet ve yolsuzluklara karşı içten ve kararlı bir savaşım verebileceğini düşünmek için ya saf ya da çıkarcı olmak gerekir. Bu kirli medya eğer böyle tekil olayların üzerine gidiyorsa, bunun tek bir nedeni vardır: Rüşvet ve yolsuzluk sistemini ayakta tutmak çabası. Bu, pislik düzeninin toplum nezdinde sarsılan imajını onarabilmek gayretidir.

Yine bizzat bu son olay da göstermiştir ki, polis teşkilatı olsun, MİT olsun, düzenin bütün terör organları bu kirli çarkın dişlisidirler. Bu kurumlar özellikle mafya ile içli dışlı çalışmaktadırlar. Nitekim bu son olaya adı karışan mafya babası, polisi ve MİT'i "konuşmakla" tehdit edebilmektedir. Bu kurumlar ise bu tehdite, "Terörist muamelesi yaparız (siz onu 'infaz ederiz' olarak okuyun)" karşı tehdidi ile yanıt vermişlerdir. Bu mafya babasıyla MİT'in pek çok yasadışı kanlı olayda işbirliği yaptıkları iddia edilmektedir.

Bu pisliği bizzat kapitalizm üretmektedir. Ve kapitalist düzenin tüm kurumları bu pislik düzeninin bir parçasıdır. "Temiz bir toplum" ancak kapitalizmin yıkılmasıyla ve sosyalizmin kurulmasıyla mümkün olacaktır. Marx'ın yıllar önce söylediği şu ünlü söz bugün hala bütün canlılığını korumaktadır:

"İşçi sınıfı yalnızca başka türlü kurtulamayacağı için değil, kendisini eski toplumun pisliğinden başka türlü temizleyemeyeceği için de-ve asıl bu yüzden-bir devrime ihtiyaç duyar."

TEMİZ TOPLUM

Kürt Halkına Kıskaç

Baş Sayfadan Devam

alan denetimine" geçtiğini itiraf etmek zorunda kalmıştır.

Bütün bu gelişmelerin ardından savaş, bugünlerde sıcak savaştan ziyade barışçıl taktikler ve diplomasi alanına kaymış gözükmektedir. Bu durum kısa sürede bozulması mümkün olmayan bir denge durumunun varlığının kabulü anlamına da gelmektedir. İşte bu süreçte ulusal hareket yeni bir saldırı ve kuşatmayla yüzyüze bırakılmak istenmektedir. Emperyalizm Kürt ulusal hareketine yönelik "barışçıl" ve "diplomatik" saldırısını yoğunlaştırmış bulunmaktadır. ERNK Avrupa Temsilciliği'nin geçen günlerde söz konusu saldırının mahiyetini ortaya koyan açıklamasındaki şu sözler dikkat çekicidir: *"Batılı devletler Güney Kürdistan'da gerçekleştirdikleri modeli Kuzey Kürdistan'a, dolayısıyla bize de dayatmak istiyorlar."*

***

Emperyalistler, özellikle ABD emperyalizmi, PKK'nin ezilmesi için sömürgeci devlete her türlü desteği sunarken, bir yandan da PKK'nin devrimci özünü boşaltmaya yönelik yoğun bir gayret içinde gözükmektedir. PKK'ye verilmek istenen mesaj şudur: Benim inisiyatifimi ve çözüm platformumu kabul edersen, Orta Doğu'daki çıkarlarıma uygun davranmayı taahhüt edersen, bu sorunun Güney Kürdistan türü çözümü için her türlü desteği sunarım. Açıkça PKK'ye emperyalizme teslim olma davetiyesi çıkarılmaktadır. PKK'nin şu ana kadar davetiyeye verdiği yanıt ise son derece onurludur: *"Hiç kimse PKK'yi teslim alamaz."*

Sömürgeci sermaye devleti ise Kürt ulusal hareketinin açtığı gedikler ve emperyalizmin dayatmaları nedeniyle terör politikasında bazı küçük rötuşlar yapmaya hazırlanıyor. Ama bu rötuşlar şu ana kadar uyguladığı politikadan uzaklaşma anlamına gelmiyor. Aksine, onu tamamlayan ve destekleyen bir özelliğe sahiptir. Ciddi anlamda düzeniçi reform sayılabilecek hiçbir değişikliğe yanaşmamak için bütün gücüyle direniyor. Terör politikası için emperyalizmden daha aktif bir destek talep ediyor. Ve emperyalizmin PKK'yi muhatap alan her tavrına karşı tepki gösteriyor.

Sömürgeci sermaye devletinin havuç politikasının özü tümüyle ve dolaysız olarak PKK'yi tecrit hedefine dayanıyor. Korucu partisi, K.Burkay'ın DDP'si, ara seçim taktiği vb. terör politikasını azaltmayı değil, meşrulaştırmayı amaçlayan manevralardır. Kürt halkının katliam ve göç politikasıyla sindirilmeye çalışıldığı, Kürt ulusal hareketinin adaylarının en küçük bir propaganda özgürlüğünün dahi sözkonusu olmadığı, her türlü hileye son derece açık bir ara seçim mizanseniyle sömürgeci sermaye devleti, ulusal hareketin kitle desteğinin eridiği mesajını vermeyi amaçlıyor.

Sömürgeci düzenin bu doğrultudaki bir başka girişimi de Mümtaz Soysal'ın Dış İşleri Bakanlığı'na getirilmesinde somutlaşmaktadır. Sömürgeci düzen bu manevrasıyla özellikle ABD emperyalizmine kendi gücü ölçüsünde bir karşı dayatmada bulunmaktadır. Sahneye sürülen "onurlu dış politika" mizanseninin en önemli nedenlerinden biri budur.

Ama ne olursa olsun, bütün bu olaylar, gerek emperyalizmin, gerekse de sömürgeci devletin Kürt ulusal hareketinin varlığını ve gücünü kabul etmesinin gittikçe daha zorunlu hale geldiğini göstermektedir. Bu, sorunun eski statüko üzerinden çözümünün imkansızlaştığının göstergesidir.

Buna bağlı olarak emperyalizm ve sömürgeci düzen açısından savaşın yöntemi ve biçimi de giderek değişecek, "diplomatik" ve "barışçıl taktikler" daha da ağırlık kazanacaktır. Yeni biçimler kazanmış bu savaşın amacı ise PKK'de düzeniçi çözüm umudunu yaygınlaştırmak, hareketteki zayıf unsurları devrimci mücadeleden döngeri etmeye zorlamak olacaktır. Bu yolla PKK'yi bölmek, güçsüzleştirmek ve teslimiyet masasına oturtmak hedeflenecektir.

Ulusal hareket şu ana kadar bu savaşımı, işçi ve emekçilerden hiçbir etkin destek almadan yürüttü. Bu, hareket için başlangıçtan beri bir handikaptı, bugün çok daha fazlasıyla böyledir. Bu handikabı ortadan kaldırmak komünistlerin ve devrimcilerin ertelenemez bir görevidir. Bu, Kürt halkına verilecek en büyük enternasyonal destek olacak, Kürt halkı gerçek kurtuluşa ancak bu yolla ulaşacaktır.

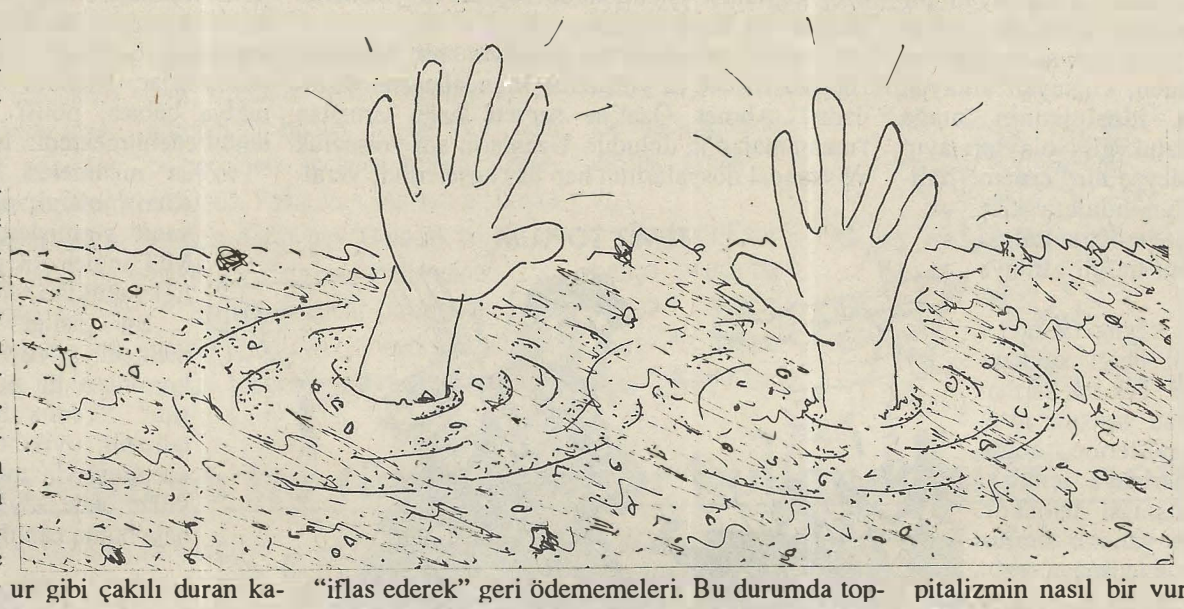
Ulusal harekete ve Kürt halkına düşen ise, bu günkü onurlu kararlılık çizgisinde ısrar etmek, politikayı "hiç kimsenin PKK'yi teslim alamayacağı" sözlerindeki sağlam perspektif zemininde yürütmektir. Bütün handikaplarına rağmen, Kürt halkının devrimci çizgide ısrar etmek için küçümsenmeyecek bir gücü, kararlılığı ve olanakları vardır.

RÜŞVET ve YOLSUZLUĞUN KAYNAĞI

KAPİTALİZMİN "TEMİZ ELLER"İ

"Zenginlik, iktidarını demokratik cumhuriyette, dolaylı ama bir o kadar da güvenli bir biçimde gösterir. Söyle ki: İlk olarak memurların düpedüz rüşvet yemesi (Amerika), ikinci olarak da hükümetle borsa arasındaki bağlaşma (Fransa, Amerika) aracıyla." Engels.

Marksizmin kurucularından Engels'in bundan 100 küsur yıl önce yapmış olduğu bu değerlendirme, bugün artık tüm kapitalist diktatörlükler için üstelik çok daha gelişmiş, yaygınlaşmış şekliyle geçerli hale gelmiştir.

Günümüz dünyasında Amerika'dan Japonya'ya, Fransa'dan İtalya'ya kadar tüm kapitalist dünyayı saran ve hükümetlerini sarsan borsa yolsuzlukları, devlet bankalarının, tasarruf sandıklarının kaynaklarının tekellerin kasalarına akmasıyla sonuçlanan yolsuzluklar, tekellerin çıkarlarını kollamanın karşılığında bürokratlara yağdırılan rüşvetler... Tüm bunlar işçi sınıfı ve emekçilerin tepesinde bir ur gibi çakılı duran kapitalizmin temel bir özelliğini göstermektedir: Kapitalistler, sadece işçinin ödenmemiş emeği demek olan artı-değere el koymakla yetinmezler. "Meşru" ya da "gayrı meşru" mümkün olan her yola başvurarak sermaye birikimlerini çoğaltmaya, güvence altına almaya çalışırlar. Rüşvet ve yolsuzluk olayları kapitalizm için bir istisna ve önlenebilir bir şey değildir. Tersine onun soyguncu karakterinden, doğasından kaynaklanır.

Türkiye Kapitalizminin Yolsuzluğu:

Türkiye kapitalizmi yine yolsuzluk olaylarıyla çalkalanıyor. Yine işçi ve emekçilerin ürettikleri zenginliklere onların sefaletleri pahasına el koyan kapitalistlerin, bürokratların, burjuva politikacılarının aktörleri oldukları 1994 vizyonu yolsuzluk filmi sahnede. Bilindiği gibi bu film, her yıl o döneme özgü bir tarzda, bazen bir kaç kez sahnelenir.

Türk devletinin yaşamı boyunca gerçekleşen yolsuzlukları sıralamaya bu yazının satırları yetmez. Yalnız şu söylenebilir: Türkiye'de yolsuzluklar, kapitalizmin gelişmesi ve yaygınlaşmasıyla birlikte gelişmiştir. 12 Eylül askeri faşist darbesi sonrasında bu konuda yaşananlar da, sadece geçmiş örneklerinin gelişmiş hallerinden başka bir şey değildir. Bu rejim Türkiye'de, "dünyanın en zengin generali"ni yaratmıştır. Bu cuntanın hiçbir generali yoktur ki, haklarında yolsuzluk iddiasında bulunulmamış olsun.

Özal dönemi ise, yolsuzluklar konusunda gerek tekeller, gerekse bürokratlar açısından altın bir dönem olmuştur. Bu altın dönemler Demirel-İnönü ve Çiller-Karayalçın revizyonlarıyla günümüzde de devam etmektedir.

Yolsuzlukların hangi yöntemlerle ve ne tür olaylarda gerçekleştiğine ilişkin bir sıralama yapmak gerekirse:

*Çeşitli mali kuruluşların yüksek faiz vaatleriyle orta ve küçük tasarruf sahiplerinden topladıkları paraları "ödeme güçlüğüne düşerek", "iflas ederek" geri ödememeleri. Bu durumda toplanan trilyonlarca kaynak buhar olup uçmamakta, kapitalist piyasanın çeşitli mekanizmaları aracılığıyla sonuçta tekellerin kasalarına akmaktadır. 1982 banker skandalı, "kale gibi banka"ların iflasları, son TYT Bank, Marmara Bank, vb. banka ve bankerlik kuruluşları şahsında yaşanan olaylar buna örnektir.

*Devletin faaliyette bulunduğu hemen her alanda yaptıracağı işlerin veya alacağı malların ihalelerinde gerçekleşen yolsuzluklar. Bu durumda bedelin yüksek tutulması ya da bir işin kendilerine verilmesi karşılığında üstlenici firma tarafından asker veya sivil bürokratlara yüklüce bir rüşvet verilir.

*Devlet bankalarından kredi alan kapitalistler kredinin belirli bir yüzdesini yetkili bürokrat(lar)a verirler. Kredi borcunu da ödemezler.

*Vergi iadesi, teşvik, prim vb. gibi kolaylıkların sağlandığı ihracat ve yatırım alanlarında yapılmayan işler yapıldı gösterilerek (hayali ihracat) vurgunlar vurulur. Bu durumda gerçek ihracat, gerçek yatırım karşılığında alınan vergi iadeleri, teşvikler "yasal" vurgunu, hayali olanlarında alınanlar ise "yasadışı" vurgunu teşkil ederler. İşin özünde ise her ikisi de vurgundur.

*Aşırı derecede yüksek faizlerle piyasaya sürülen devletin iç borçlanma tahvilleri, bonoları önceden belirli tekellere tahsis edilir, çeşitli yollardan bunlar tarafından alınması sağlanır. Vadesi geldiğinde ise, işçi ve emekçilerin maaş alacaklarının tersine bunların gecikmeden ödenmesi sağlanır.

*Tekeller, borsa içinde istedikleri hisselerin değerleriyle oynayarak aşırı kazançlar sağlama konusunda uzmanlaşmışlardır. Bürokratlar bu alanda da tekellerin çıkarlarının kollayıcısıdırlar. Tabi ki, ceplerine giren kırıntılar karşılığında...

*Merkez Bankası ile işbirliği içinde dövizlerin değeriyle oynanarak, tekeller tarafından kısa sürede aşırı kazançlar elde edilir. 1994 yılının başlarında tekellere düşük kurdan dolar ve mark satımından sonra dövizlerin değerinin yükseltilmesiyle vurulan vurgun bunun bariz bir örneğidir.

Bu maddeleri çoğaltmak mümkün. Ama bu kadarı bile kapitalizmin nasıl bir vurgunculuk, yağmacılık sistemi olduğunu, sermayenin bürokratlarının efendileri kapitalist sınıfla birlikte nasıl bir soygun şebekesi olduğunu bütün açıklığıyla gözler önüne sermektedir.

Sermaye Devletinin Tavrı:

Son dönemde yolsuzluk ve rüşvet olaylarının Engin Civan-Selim Edes olayı vesilesiyle açığa çıkması karşısında sermaye devleti, bir yandan bunu yeni dönemdeki iktisadi politikalarını hayata geçirmenin bir gerekçesi olarak kullanmaya çalışıyor. Diğer yandan da bu olaylarla yara alan sistemini aklamak için tüm hizmetkarlarını göreve çağırıyor.

Sermaye devletinin yolsuzluk olaylarından çıkardığı en temel sonuç, bu olaylara kamu bankalarının ve KİT'lerin sebep olduğunu ileri sürerek, bankalar başta olmak üzere KİT'lerin bir an önce özelleştirilmesinin gerekliliğidir. TÜSİAD'ın güya "yolsuzluklara karşı" öne sürdüğü 6 maddelik önlemler listesinin de en temel maddesidir bu. KİT'ler bir zamanlar kapitalistlerin sanayi üretimleri için oldukça ucuz mamul-yarı mamul maddeler sağladılar ve onların ucuz kredi taleplerini karşıladılar. Bugün, KİT'lerin, dünya kapitalist sisteminin ihtiyaçlarına uygun olarak uygulamaya soktuğu, "özelleştirme politikası" kapsamına alınmasıyla birlikte, kapitalizmin tüm pislikleri KİT'lere ve devlet bankalarına bağlanır oldu. Halbuki yukarıda verdiğimiz örneklerden de anlaşılacağı gibi kapitalist devlet mülkiyeti yolsuzluk olaylarının gerçekleştiği tek alan değildir. Alt yapı inşa faaliyetleriyle, ihracat ve ithalatıyla, borsasıyla, özel banka ve bankerlik kuruluşlarıyla, sınai ve ticari faaliyetleriyle tüm bu kapitalist sistemin muzdarip olduğu bir hastalıktır yolsuzluk ve rüşvet. İleri sürülen bu gerekçe demagojiden ve işçileri aldatmaktan başka bir şey değildir.

Bu gerekçenin kuvvetlendirilmesi, kamuoyunda psikolojik bir zemin yaratılıp destek görmesi için "halkımızın

Türkiye'de yolsuzluklar, kapitalizmin gelişmesiyla birlikte gelişmiştir. 12 Eylül askeri faşist darbesi sonrasında bu konuda yaşananlar da, geçmiş örneklerinin gelişmiş hallerinden başka bir şey değildir. Bu rejim Türkiye'de, "dünyanın en zengin generali"ni yaratmıştır. Bu cuntanın hiçbir generali yoktur ki, haklarında yolsuzluk iddiasında bulunulmamış olsun.

parasının kamu bankaları aracılığıyla nasıl çalındığı"na ilişkin feryatlar koparılıyor. Oysa böyle yolsuzluk olayları dışında bu paralar zaten "halkımız" için kullanılmayacak, vergi iadesi, teşvik, prim vb. gibi "yasal" yollardan yine tekellerin kasasına akıtılacaktır. Her iki durumda da işçi ve emekçilerin sömürülmesiyle elde edilen paralar sonuçta kapitalist sınıfa transfer edilmekte ve bürokratlar da burjuvazinin eteğinden dökülen kırıntılarla beslenmektedir. Aradaki tek fark, bir durumda işlerin "yasal prosedür"e uygun yürütülmesi iken, diğer durumda emekçi sınıflardan kapitalistlere kaynak transferinin, yasaların biraz dışında gerçekleşmesidir.

Sermaye devletinin ortaya çıkan yolsuzluklardan çıkardığı bir başka sonuç da, "açık rejimde hiç bir şeyin gizli kalmayacağı", "her yolsuzluğun er geç bir gün açığa çıkıp sorumluların cezalandırılacağı" demagojisidir. Bir kere eğer bu iddia doğru olsaydı bile, bu durum sürekli olarak yolsuzluk, rüşvet gibi pislikleri üreten bir sistem için meziyet olamazdı. Hem pisliği yaratacaksın, hem de bunun açığa çıkmasıyla övüneceksin. Kaldı ki, bunlar, bu türden icraatlerini gizlemekte oldukça ustadırlar. Çünkü tüm sermaye partileri, bürokratlar, kapitalistler, medya organları bu kirli işler organizasyonunun uygulayıcıları, nasiplenicileridirler. Hepsi, bırakın elerini, boylu boyunca pisliğe batmışlardır. Güya adil olan düzen projelerinin propagandasını yapmak için hiçbir fırsatı kaçırmayan Refah Partisi'nin yolsuzluk olayları karşısında sesini çıkarmaması, kendisinin de boylu boyunca bu tür pisliklere batmış olmasındandır.

"Sorumluları bulunacaktır", "Sonu kime uzarsa uzansın, kime zarar verirse versin araştırıp sorumluların cezalandırılmasını sağlayacağız" türünden lafların zerresinde dahi samimiyet yoktur. Bunlar zaman zaman, ya diğerine siyasi üstünlük sağlamak ya da seçim öncesinde rakibini sıkıştırmak veya uygulayacakları herhangi bir politikaya zemin hazırlamak için birbirleri hakkındaki yolsuzluk iddialarını içeren önceden hazırlanmış dosyaların kapaklarını biraz aralarlar. Dosyaların kısmen açılmasıyla bile ortalığı yoğun bir iğrenç koku kaplar. Ama her birinin yüzü, eli bir diğerinden daha karadır. Sonuçta kapaklar geri kapanır. Kamuoyu ya hiçbir şey olmamış gibi ya da bir kaç kişinin günah keçisi olarak mahkemeye gönderilmesiyle yatıştırılmaya çalışılır. Açılan davalar da yıllarca sürüncemede bırakılarak zaman aşımına uğrar ya da en fazlasından bir kaç ay veya yıllık hapis cezası ile sonuçlandırılırlar. Böylece sistemleri "aklanmış" olur. İşte yolsuzluklar karşısında sermaye devletinin yaklaşımı budur.

Sermaye Devletinin Korkusu

Sermaye devletinin sözcüleri son yolsuzluk olaylarını yukarıda açıkladığımız şekilde kendi hanelerine yazmaya çalışırlarken, bir yandan da bu olaylar tüm bir sistemin çürümüşlüğünü apaçık gözler önüne serdiğinden korkularını gizleyemiyorlar. Süleyman Demirel, "*Sisteme, rejime olan güven yitirilirse özgürlüğümüzü kaybederiz*" diyor. Bu sözler, aslında tüm bir kapitalist sınıfın en temel korkusunun ifadesidir. Çünkü özgürlüklerini yitirecek olanlar, kapitalist kölelik altında özgürlükten yoksun olarak yaşayan işçi ve emekçi sınıflar değil, kapitalist sınıfın bizzat kendisidir. Kapitalistlerin özgürlüğü, işçi ve emekçilerin sisteme bağlılıklarının sürekli olarak yeniden üretilmesi ve bu alanda açılan gediklerin kapatılmasıyla mümkündür. Yolsuzluk ve rüşvet olaylarının yarattığı etki ile açılan gedikleri kapatmak için de tüm bir kapitalist sistem seferber olmuş durumdadır.

Başbakan Çiller, "*Önemli olan bataklığı kurutmaktır. Bunun için özelleştirmeye hız vereceğiz*" derken sorunun temelini, yani bataklığın gerçekte tüm bir kapitalist sistem olduğu gerçeğini gizlemeye çalışıyor. Diğer yandan da politikacılar, medya organları "temiz eller operasyonu" hikayeleri uydurup kitleleri aldatmaya çalışıyorlar. Gerçekte ise bunların tümü bu kirli işlerle kirlenmişlerdir. Hepsi bu kapitalist bataklığın sivri sinekleridirler. İşçi ve emekçiler dışında hiç kimsenin eli temiz değildir. Bu nedenle bu pisliklerle birlikte pisliği üreten kapitalist sistemi de süpürüp atan, kurutan onlar olacaktır.

Hangisi Daha Kirli:

Rüşvet mi Sömürü mü?

Haziran'da Avrupa Konseyine üye 32 devletin temsilcileri Malta'da toplanıyor. Eylül'de TÜSİAD'a üye kapitalistler Türkiye'de... Birincisi; kapitalist devletlerin Avrupa çapında, ikincisi; Türkiyeli kapitalistlerin ülke çapında düzenlediği görüşmelerdir. Konu ise aynı: yolsuzluk.

Kapitalist sömürü sistemindeki çürüme o boyutlara ulaşmıştır ki, her gün bir yerinden bir çıban başı gibi patlayan skandallarla çevreye irin saçmaktadır. Ama kapitalistleri telaşlandıran çevre kirliliği değil, TÜSİAD'ın teslim ettiği gibi, "çürümenin, serbest girişim düzeni(kapitalist sömürü düzeni okuyun)nin temellerini" tehdit etmesidir. Gerçekten de, kapitalist sistem, alternatif sınıf tarafından ortadan kaldırılmadıkça, içten içe çürümeyi sürdürerek hem kendini, hem de kendisiyle birlikte tüm toplumu yıkıma götürecek özellikleri yapısında taşımaktadır.

Kapitalistler bugün teslim etmek zorunda kalıyorlar. Komünistler bugünkü çürümenin nüvelerini daha yüz elli yıl önce, sistem henüz çiçeği burnundayken tesbit etmiş ve o zamandan bu yana döne döne anlatmışlardır.

Avrupalı kapitalistlerin temsilcileri Malta toplantısından çürümeye en ufak bir ilaç bulamadan dağıldılar. TÜSİAD'ın "kökten çözüm" adıyla çizdiği plansa tam bir fiyaskodur. Hastalık adı üzerine "çürüme"dir ve kangrenin tek çaresi vardır: kesip atmak. Bunu yapacak olansa bünyenin yaşayan kısmıdır, kangrenli bölge değil. Bu yüzden TÜSİAD, olsa olsa merhem diye yarasına tezek basabilir.

TÜSİAD, "kökten çözüm" adına önerdiği, "güçlü yargı", "uzman mahkeme", "temiz parti" gibi kavramların, sahibi bulundukları sistem tarafından hiç bir zaman tanınmadığını ve bundan sonra da tanınmayacağını ya unutuyor ya da, daha doğrusu, unutturmaya çalışıyor. Oysa bu sömürü sisteminin devlet bürokrasisinde, en fazla yetki en "kirli el" demektir. Bu yetkili elleri kirleten rüşvetler de, ücreti ekmeğine yetmeyen emekçi sınıflardan değil, bugün, "Çürüdük!", "Batıyoruz!" diye feryat eden TÜSİAD türünden soygun çetelerinin üyeleri kapitalistlerden akmaktadır. Batık şirketlerine kredi almak için, KİT ürünlerini ve nihayet KİT'lerin kendisini sudan ucuza kapatabilmek için, hayali ihracatlar ve daha binbir çıkar için ortada milyarlarca rüşvet döndürenler onlardır. Kazara açığa çıkan pisliklerinin dosyalarını satın alanlar da aynı asalaklardır.

Kendilerinin çıkardığı, ama şimdi dönüp "tu kaka" dedikleri tüm pislikleri bir yana bırakalım. Sermayenin ortaya çıkışı ve büyümesi bile yolsuzluk, rüşvet ve adam kayırmadan bin kat daha fazla ahlaksız ve kirli yöntemler gerektirmiş ve halen gerektirmektedir. Köylünün toprağına, emekçinin iş aracına devlet zoruyla el koyarak egemenliğini kuran kapitalist sistem, geldiği noktada dünyanın yarısı açlıktan kırılırken, onların alınterinden damla damla süzdüğü zenginliklerle keyf çatan bir avuç asalağı insanlığın sırtına musallat etmiştir.

Rüşvet ahlaksızlıktır, amenna... Peki, Bir milyon aylıkla işçi çalıştırmak ne kadar ahlakidir? Dahası; 5 Nisan'dan bu yana, sırf tatlı karları azalmasın diye, yüzbinlerce işçiyi işten çıkarmak, demek ki, çoluğu çocuğuyla sokağa, açlığın ve sefaletin pençesine atmak; işini geri isteyince de üzerlerine silahlı kuvvet göndermek; sendika hakkı isteyen bayan memurları saçlarından tutup yerlerde sürüklemek; bir insan ölüsünün başına basarak fotoğraf çektirmek, ne tür bir ahlaktır?

Kapitalist sömürü ve soygun sisteminin ahlak anlayışının benzer örnekleri sırf Türkiye'den bile alınsa ciltler tutar. Bu nedenle özetle söylersek, ahlakı da parayla alınır satılır bir meta haline getiren bu sistemin sahipleri, topluma ahlak dersi veremezler. TÜSİAD üyeleri, "yolsuzluğa çözüm aramak" gibi boş işlerle uğraşacaklarına oturup kendi dertlerine yansalar daha iyi ederler. Çünkü gelen çatırtılar ne Civan'a sıkılan kurşunların, ne de skandalların sesidir. Bu sesler, içten içe çürümüş olan sömürü sistemlerinin temellerinden geliyor. O temelleri sarsansa, hala varoşlarda dolaşan ve sömürü sistemini yerle bir edinceye dek dolaşmaya devam edecek olan malum ne valetin ayak sesleridir.

SENDİKA BÜROKRASİSİNİN KOLTUK BEDELİ:

SINIFA İHANET

Türk-İş'in tepesinde, üst kademe bürokratlar arasında, son dönemde gündeme giren, ihanetin faturasını birbirine çıkarma çabaları, yıpranmışlığı ortadan kaldırmak için işçilerin gözünü boyamak, güven kazanarak koltukları sağlama almak ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Bürokratlar arasındaki, zaten her dönemde varolan, koltuk yarışı da bu çatışmayı beslemektedir. Hain bürokratlar 20 Temmuz ve 3 Ocak "genel eylemleri", madencilerin Ankara yürüyüşü vb. gibi eylemliliklerde tek dertlerinin burjuvaziye hizmet olduğunu ve bu konuda aralarında hiçbir muhalefet bulunmadığını defalarca kanıtladılar.

5 Nisan'dan bu yana kapsamlı ve yoğun bir ekonomik saldırıya girişen sermaye, genel bir direnişle karşılaşmamasını fırsat bilerek yeni saldırılara hazırlanmaktadır. İçinde bulunduğu yapısal krizi hafifletebilmek için işçi ve emekçileri açlık sınırına zorladığı halde, bu onu ancak bir süre için rahatlatabilmiştir. Kriz devam etmektedir. Ve sermaye etkilerini azaltabilmek için yeniden işçi ve emekçilere yüklenmek zorundadır. Burjuva partilerdeki istifalar, parti değiştirmeler, yeni birlik ve ittifak arayışları, ara seçimin gündeme sokulması, iyice desteksiz kalan koalisyonu yenileme çalışmaları, "demokratikleşme" masalları bu hazırlığın temel bazı yönleridir.

İşçi sınıfı sermayenin saldırıları karşısında belirleyici bir direniş ortaya koyamamış ve saldırıdan yaralar alarak çıkmıştır. Kazanılmış çeşitli haklar kaybedilmiş, yapılan zamlarla ücretler yarılanmaya varan boyutlarda azalmış, bir milyona yakın işçi işten atılmış, sendikasızlaştırma saldırısı devam etmiştir. Saldırılar nedeniyle sınıfta yoğun tepkiler, dalgalanmalar olsa da, bunlar yerel eylemlilik düzeyinde kalmış, sendikal hareket cenderesini aşamamıştır. Sınıfın kendi mücadele örgütlerinden, illegal ihtilalci sınıf partisinden yoksun oluşu hareketin sendika bürokratlarının peşine takılmasını, tepkilerin söndürülmesini ve geri bir düzeye çekilmesini kolaylaştırmaktadır. 5 Nisan'dan bu yana süren saldırılar işçilerde açıkça görülen mücadele ve direniş eğilimine yol açmasına rağmen, bugün için elinde sendikalardan başka mücadele aracı olmayan işçi sınıfı, sendikaların tepesine çöreklenmiş bürokratların alışıldık ve kolay ihaneti ile yenilgiye sürüklenmiştir. İhanette ustalaşmış sendika bürokratları önce radikal söylemlerle, eylem vaatleriyle tepkilerin sendikal sınırlarda kalmasını sağlamışlar, ardından fedakarlık edebiyatı eşliğinde 20 Temmuz gibi basit bir eylemle tepkileri boğmuşlardır. Ne var ki bu süreçte, sendika bürokratlarının ihanetleri açıkça ortaya çıkmış, işçilerin gerçekleştirdikleri hemen her eylemde "Kahrolsun Sendika Ağaları!" genel sloganlardan biri haline gelmiştir. 5 Nisan saldırısı süresince sendika bürokratları burjuvaziye başarılı bir hizmet vermişler ama bu onların yıpranmasını da birlikte getirmiştir.

Sendika bürokratları burjuvazinin sömürü düzenini sürdürebilmesinde önemli bir işleve sahiptir. Burjuvazi bu bürokratlar aracılığıyla sınıf hareketini düzen içi bir çizgide tutmakta ve hareketin düzeni hedefleyen örgütlenmelere, mücadele yönelimlerine kaymasını engellemekte, hareketin önüne bir set çekebilmektedir. Özellikle kriz dönemlerinde sermayenin "istikrar" programlarını bu denli rahat uygulayabilmesi sendika bürokratlarının sınıfı peşlerinden sürükleyebilmeleriyle doğrudan bağlantılıdır.

Son günlerde yoğun bir şekilde sürdürülen saldırı hazırlığının sendika bürokratları çevresinde de bir yenilenmeyle, güven tazelemeyle tamamlanması önem taşımaktadır. Enflasyon zamlarıyla ilgili pazarlıklardan sonra Türk-İş içinde yükselen muhalefeti sermayenin genel saldırı hazırlığıyla birlikte değerlendirmek gerekmektedir.

Türk-İş'in tepesinde, üst kademe bürokratları arasında son dönemde gündeme giren ihanetin faturasını birbirine çıkarma çabaları, yıpranmışlığı ortadan kaldırmak için işçilerin gözünü boyamak, güven kazanarak koltukları sağlama almak ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Bürokratlar arasındaki, aslında her dönem varolan, birbirlerinin kuyusunu kazma ve koltuk yarışı da bu çatışmayı beslemektedir. Bayram Meral, Şemsi Denizer, Şevket Yılmaz gibilerinin birbirlerine karşı yürütüyor göründükleri muhalefet gerçekte bu nedenlerden kaynaklanmaktadır. 20 Temmuz, 3 Ocak, madencilerin Ankara yürüyüşü vb. gibi eylemliliklerde herbiri, tek dertlerinin burjuvaziye hizmet olduğunu ve bu konuda aralarında hiçbir muhalefet bulunmadığını defalarca kanıtladılar. Yürüttükleri muhalefet yeni ihanetlere hazırlanmaktan başka bir anlam taşımamaktadır.

Alt kademe sendika bürokratlarından zaman zaman yükselen muhalefet sesleri kafa karıştırıcı olabilmektedir.
Şubeler platformu üzerinden yeni bir alternatif olmaya aday olan bu bürokratlar 20 Temmuz öncesi tüm keskin vaatlerine rağmen işçileri sokağa dökmek için elle tutulur bir çalışma yürütmediler.
Sermayenin saldırılarına ancak topyekün bir direnişle karşı koymak yerine boş laflarla işçileri oyalama işlevi gördüler.
Türk-İş yöneticilerine karşı ara vermeden yürüttükleri muhalefetin laf cambazlığından öteye gitmediği yeterince ortaya çıktı.

Bayram Meral'i sehpanın altına iterek bir taraftan kendilerini temize çıkarmakta, diğer taraftan işçilere tüm bürokrat güruhunun değil de, sadece birkaçının suçlu olduğu yalanını yutturmaya çalışmaktadırlar.

Diğer taraftan alt kademe sendika bürokratlarından zaman zaman yükselen muhalefet sesleri kafa karıştırıcı olabilmektedir. Yeni liberaller tarafından "namuslu ve dürüst sendikacı", "sınıf sendikacısı" vb. olarak adlandırılan bu sendikacıların da gerçek kimlikleri 20 Temmuz'da yeterince anlaşılır hale geldi. Şubeler platformu üzerinden yeni bir alternatif olmaya aday bu bürokratlar 20 Temmuz öncesi tüm keskin vaatlerine rağmen işçileri sokağa dökmek için elle tutulur bir çalışma yürütmediler. Sermayenin saldırılarına ancak topyekün bir direnişle karşı koyabilmek mümkünken, onlar boş laflarla işçileri oyalama işlevi gördüler. Türk-İş yöneticilerine karşı ara vermeden yürüttükleri muhalefetin laf cambazlığından öteye gitmediği yeterince ortaya çıktı. Sınıfa kendi öz mücadele araçlarını yaratmak yerine, "namuslu ve dürüst" sendikacıların peşine takılmasını salık vermenin yeni bürokratlar yaratmaktan başka bir sonuç vermeyeceği açıktır.

Sendika bürokratları arasındaki muhalefetin bir başka çeşidi ise Türk-İş ile DİSK arasında sürmektedir. "Çağdaş sendikacılık" iddialarıyla ortaya çıkan DİSK'in çabaları, işçileri peşinden sürüklediği 12 Eylül öncesi günlere duyduğu özlemin ifadesinden başka bir şey değildir. Sermayenin saldırılarını yaşama geçirmekte zorunlu oluşu DİSK bürokratlarının manevra alanlarını alabildiğine kısıtlamakta, bu da onların sözde de olsa bir muhalefet ortaya koymalarını engellemektedir.

Tüm bu muhalefet bolluğunun, bürokratların kolayca at oynatmasının gerisinde sınıf hareketinin kendi illegal ihtilalci sınıf partisinden yoksun olması yatmaktadır. Buradan doğan boşlukta, bürokratlar tüm teşhir olmuşluklarına rağmen yaşam alanı bulabilmektedirler. İşçi sınıfı kendi mücadele araçlarını yaratmak zorundadır. Bu temel sorun çözülemediği, adımlar atılamadığı sürece değişik biçim ve yöntemlerle de olsa, sendika bürokratları ihanet etme becerisini her zaman göstereceklerdir.

20 Temmuz Dersleri
ÇIKIYOR
EKSEN YAYINCILIK

KONFEDERASYON

Yeni Dönem Bürokratlarının Yeni Oyuncağı

Kamu çalışanlarının sendikal mücadelesinin düşüşe geçtiği bir süreçte, "birlik" görüşmeleri ve bu düzlemde konfederasyon tartışmaları yükseltilmiş bulunuyor.

İçten (memur sendikalarından) de, dıştan (politik yapılardan) da, kamu çalışanlarının sendikal hak mücadelesinde "tıkanma" tesbiti bir kaç yıldır yapılmaktaydı. Ne var ki, memur sendikalarının "tıkanma" konusundaki tahlilleri, kendi gerçekliklerini açmak şöyle dursun, onlardan fersah fersah kaçan belirlemelerle doludur. Ve bu belirlemelerin merkezine "kitlesellik" vurgusu oturmuştur. Tıkanma nedeni olarak "kitleselleşememe" tesbiti yapıldıktan sonra, artık, kitleselleşme üzerine politikalar geliştirilmeye başlanır. Sendikaların birliği, Türk-İş'te birlik, DİSK'te birlik, Memur Sendikaları Konfederasyonu bu politikaların başlıcalarıdır. Gelinen noktada da konfederasyon tartışması baş köşeye oturtulmuştur.

Kamu çalışanları sendikalarının yönetimlerini sahte tesbitlere yönelten ve "fersah fersah kaçırtan" kendi gerçekliklerine gelince: Bu yeni dönem bürokratlarının epeyce bir süredir kitlesel mücadelenin engelleri haline geldikleri, mücadeleci kamu çalışanlarının önemli bir kesimi tarafından görülmektedir. Ne var ki, bürokratik ayak oyunlarını çok hızlı öğrenen bu kişiler, delege seçiminden sandalye pazarlığına dek her tür hileli oyunu oynayarak yönetimde kalmayı bu güne dek başarabilmişlerdir. Mücadelenin merkezileşmesi ihtiyacından doğan KÇSP, böylece kısa sürede yozlaşan yeni dönem bürokratlarının yönetiminde, mücadeleyi bölmenin aracı haline gelmiştir. Platformun bürokratlaştığı son iki yıldan önce daha birleşik, daha merkezi eylemler yapılabilirken, bugün iki sendikanın eylemini dahi aynı güne ve alana denk getirmek adeta olanaksızlaşmış bulunmaktadır. Bunun en son kanıtı Temmuz '94 eylemleridir. Her sendikanın farklı zaman, yer ve biçimde gerçekleştirdiği bu eylemler, KÇSP'deki ağırlığı hiç değişmeyen, ama eyleme gelince esamesi okunmayan Eğit-Sen gibi sendikaların gene seyirci kaldığı eylemliliklerdir. İşte böyle bir örgütlenme olan KÇSP, bugün kamu çalışanlarının gündemine konfederasyon tartışmasını oturtmaya çalışıyor.

Her örgütlenme bir ihtiyacın ürünüdür

Devlet memuru statüsüyle çalıştırılan ve toplu sözleşme, grev gibi ücretli emeğin dünya çapında kullandığı haklardan yoksun bırakılan bir kesim olan kamu çalışanları, 1990'lı yıllarda bu hakları kullanmak istemiyle ayağa kalktı. Örgütlenme hakkı için mücadele ediyorlardı ve mücadeleyi yürütebilmek için örgütlendiler. Sendikaların kuruluşları bildirildi, kongreleri yapıldı, tabelaları asıldı. Sendika pankartları ardına dizilen kortejlerde, "Yaşasın Grevli Toplu Sözleşmeli Sendikal Mücadelemiz!" sloganları yükseldi. Sendikal örgütlenme hakkını yasal olarak elde etmek için, sendikaları birer mücadele aracı olarak fiilen kurup kullanmak gerekti. Kitlelerin bu süreçteki ilkesi "kendi öz gücüne güven", şiarı, "hak verilmez alınır" oldu. Hemen her ilde şubeler düzeyinde kurulan platformlarda çeşitli işkollarında çalışanlar birleşik eylemlere giriştiler. Genel merkezlerin oluşturduğu KÇSP de Türkiye çapındaki eylemlerin düzenleyiciliğini yaptı.

İhtiyaç sendikal hakların yasalara geçirtilmesiydi. Bunun için mücadele etmek gerekiyordu. Mücadele etmek için de sendikalaşmak... Ama bu ihtiyaç, dünde kalan bir şey değil, henüz ulaşılmamış bir hedef olarak önümüzde durmaktadır. Bu da mücadelenin sürmesi gerektiğini kendiliğinden açıklar. Kamu çalışanları bütün bürokratik gelişmelere karşın, sendikaları birer mücadele aracı olarak kullanabilirler ve kullanmak durumundadırlar.

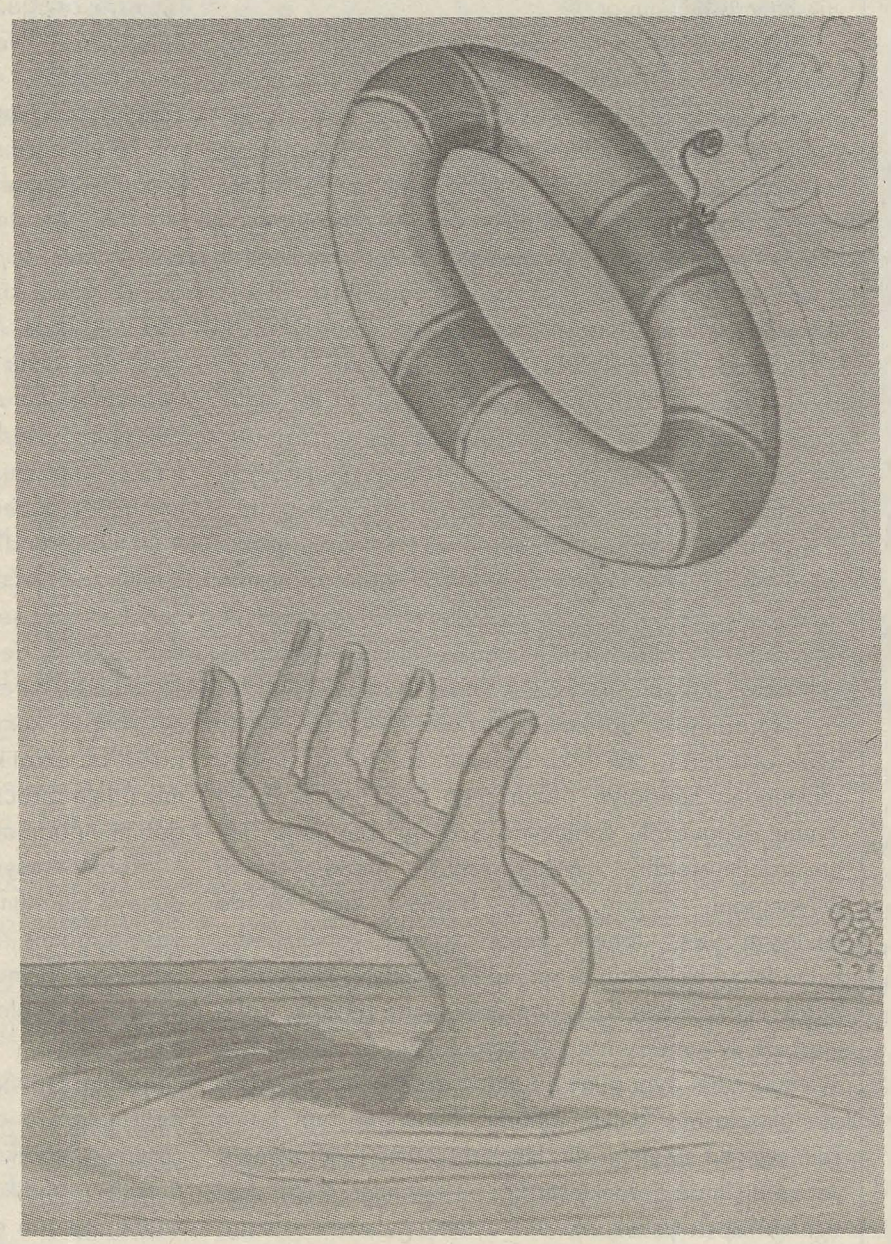
Konfederasyon bugünün değil, hakların yasal düzeye çıkarılması ertesinin sorunudur. Çünkü, henüz yasalaşmamış sendikalar üzerinden konfederasyon tartışması açmak, mücadeleyi erteleyen, tıkanmayı yaratan, sorunların üstünü örten bir davranıştan başka hiçbir anlam taşımayacaktır. Yanı sıra kamu çalışanlarının mücadeleyi savsakladığı, konfederasyon tartışmalarıyla oyalandığı bir süreçte, çıkarılacak bir "Memur Sendikaları Yasası" talepleri karşılamak şöyle dursun, sendikadan başka herşeye benzeyen bir ucube, yılların emeğini bir çırpıda yerle bir eden bir hak gaspı yasası olacaktır.

Bu aşamada "birlik" sadece çalışanların mücadele birliği bağlamında bir anlam taşır. Öyleyse memurlar, yeni dönem bürokratlarını konfederasyon tartışmalarıyla başbaşa bırakıp, birliğin ve mücadeleyi yükseltmenin yollarını aramalıdırlar.

İKTİSADİ KRİZ ve

Düzenin kendini ayakta tutma ve yeniden üretme imkanlarını tükettiği; tekelci burjuvazinin çaresiz bir durumda olduğu; kaçınılmaz bir çöküşe doğru ilerlediği gibi kestirme sonuçlara varmak doğru değildir. Türkiye kapitalizminin '80 sonrası süreçte, bütün iddiasına rağmen, az çok istikrarlı bir "gelişme" ve "büyüme" süreci içine giremediği, bunun temel araçlarını yaratamadığı doğrudur. Ama bu, dış pazarlara açılma konusunda hiçbir gelişme kaydetmediği anlamına gelmez. Tekelci sermaye, '80 sonrası süreçte, kaynak ve yatırım kapasitesini geliştirme, teknolojisini yenileme, verimliliği artırma ve altyapı gibi konularda cılız da olsa belirli adımlar atmıştır.

'80 öncesinde, kendisini "döviz kıtlığı" olarak açığa vuran krizin arkasında yatan temel sorunları çözebilmek için, Türkiye ekonomisinin önünde sadece tek bir açık kapı olduğu öne sürülüyordu: Sermaye birikim modelini, uluslararası pazarlara açılma ve ihracatın arttırılması çerçevesinde yeniden yapılandırma. Yaşanan uzatmalı kriz ile bu "kapı"nın çıkmaz bir sokağa açıldığı artık tescil olmuş durumda. Türkiye burjuvazisi '80'lerde kendisi açısından çok daha olumlu iç sömürü ve dış rekabet koşullarında, üstelik devletinden de döviz kuru ayarlamaları, kredi, vergi indirimi vb. gibi büyük destekler aldığı halde, ihracat yolunda önemli bir mesafe kaydedememiş, '80'li yılların sonuna doğru yeniden kriz duvarına çarpmıştı. Dış kredi olarak kullandığı devasa kaynaklara rağmen, hedeflediği yapısal dönüşümü ve sektörel atılımları gerçekleştirememişti. Mevcut yatırım kapasitesini geliştirme, teknolojisini yenileme, emek verimliliğini artırma vb. yerine esas olarak ucuz emek ve düşük döviz kuruna dayanarak sağladığı yüksek ihracat artışı ve büyüme oranı geçici olmuştu. '80'lerin sonuna doğru yatırım, büyüme ve kar oranlarının düşüşü ile kendisini gösteren krizi üretime değil, aşırı bir borçlanmaya dayanan tüketim "büyüme"si ile erteleme yolunu tutmuştu. Yeni sermaye birikiminden çok mevcut kapasitenin daha yüksek kullanılması anlamına gelen bu "büyüme", ekonomide kapkaç sermaye hareketlerini serbestleştiren konvertibilite sistemine geçilmesiyle, yani yerli ve yabancı sermayenin reel ekonomiyi geliştirmeyen, aksine altını da içten içe oyan spekülatif karlara yönelmesiyle aynı döneme denk düşer. Bu iki unsur birleşince, ertelenen krizin bir süre sonra derinleşerek çok daha ağır bir borç yükü altında patlak vermesine neden oldu. Gelinen noktada bu tür ertelemeci politikaların koşulları da ortadan kalkmış durumda. Şimdi Türkiye burjuvazisinin, krizini "aşmak" için ihracat kapısını aralayıp eski çıkmaz sokakta bir kez daha yürümeyi denemekten başka bir "çıkış" yolu yok!

***

Kaynak sorunu içinde debelenen Türkiye ekonomisinin üretim ve ihracat kapasitesini geliştirebilmesi, herşeyden önce dış kredi desteğine bağlı. Dış kredi desteği de dış borçların ödenmesine, yani emperyalistlere, verdikleri ve verecekleri kaynağın işçi sınıfının sırtından kat be kat fazlasıyla geri döneceğinin güvence edilmesine bağlı. Bu güvencenin yerine getirilebilmesi ise, cari fazlalığı, yani en başta ihracat kapasitesinde artışı gerektiriyor.

İhracat artışının sağlanması dış krediye, dış kredinin sağlanması ise ihracat artışına bağlı. Kriz döngülerinden biri bu çerçevede yaşanıyor. Artık eski dış borcu yeni dış borçla ödeme yolu kapanmış durumda. Dışarıdan ancak çok yüksek faizli ve çok kısa vadeli kredi alınabiliyor. Bu da reel ekonominin altını oyan spekülatif amaçlı kapkaç sermayenin girişi anlamına geliyor. Para sermaye hareketlerinin serbestleştirildiği 1989 sonrasında yaşandığı gibi, ekonomide borç batağını daha fazla sulamakdan başka bir işlev de görmüyor. Dış borç ödemek için gerekli kaynağın kısa vadede ihracatı arttırarak sağlanabilmesi mümkün değil. Çünkü hedeflediği sektörel atılımları geçtiğimiz dönemde gerçekleştiremeyen, geri teknolojiye, düşük verimliliğe dayanan bir ekonominin eldeki dış rekabet imkanlarıyla mevcut ihracat kapasitesini artırabilmesi olanaksızdır. Üstelik mevcut ihracat kapasitesinin korunabilmesi bile, ithal üretim girdilerinin sağlanabilmesine, yani ithalata bağımlıdır. Büyüyerek krizin kıvılcımını çakan cari açıklar, ithalat için fazladan döviz harcamaya elvermiyor. İthalat ise, dış borçları ödeyebilmek için zaten büyük oranda kısılıyor.

Bu durumda, kriz koşullarında dış borçları ödeyecek kaynağı sağlamak için, reel ekonominin daha da küçültülmesi ve iç borç mekanizmalarının işletilmesi bir çıkış yolu olarak görülüyor. Bu yüzden ithalat azaltılıyor, tüketim kısılıyor, yatırımlar durduruluyor, üretim boğazlanıyor, büyüme hızı düşürülüyor. Ama reel ekonominin küçülerek devletin yatırım ve vergi gelirlerini de azalttığı koşullarda, ancak yüksek faiz oranları ile işleyebilen iç borç mekanizması, devlet maliyesinin iflasa sürüklenmesi sonucunu doğuruyor. Dövize kaçışı önlemek için faiz oranları yüksek tutulunca, devlet bir süre sonra eski iç borçlarını ödeyemeyecek ve yeni iç borç alamayacak duruma geliyor. Faiz oranlarının yüksek olduğu bir ekonomide eldeki sermaye, üretim ve üretim için yatırım yerine, daha karlı olan spekülasyonu,

ÇIKIŞ ARAYIŞLARI

faiz ve rant için yatırımı tercih ediyor. Ayrıca bu durumda döviz fiyatı düştüğü, TL. aşırı değerli kaldığı için ihracat pahalılanıyor ve azalıyor. Yanısıra, devletin girdiği mali iflas süreci, kriz üzerindeki denetim imkanlarını zayıflatıyor. Yaptığı her manevra öncesinde ve sonrasında devlet, dizginleri büsbütün elden kaçırma korkusunun sendromlarını yaşıyor. Bu döngüden kurtulmak, borç yükünü azaltmak ve üretimi teşvik etmek için faiz oranları aşağıya çekilince; bu sefer piyasadaki para, ekonomideki belirsizliğin ve talep yetersizliğinin de etkisiyle üretime değil, dövize ya da tüketime yöneliyor. Döviz aşırı değerleniyor, bu durumda devalüasyon gündeme geliyor ve dış borçlar katlanarak artıyor. Sıcak para dışarı kaçıyor, eldeki döviz rezervi eriyor. Böylece dış borç ödeme kapasitesi ve buna bağlı olarak yeni dış kredi alma imkanları daralıyor. Kredisizlik ithal girdiye bağımlı üretimi de boğazlıyor, ihracat artamıyor. Kısacası ekonomi bir kısır döngüden çıkmak için adım attığında, yeni kısır döngüler içine giriyor.

Faiz ve rant peşinde koşan sermaye ve yeni değer üretemeyen ekonomi, eldeki kaynak birikimi de harcanınca, tam bir kısır döngü içinde kısır döngü görünümü sunuyor. Toplam 70 milyar doları aşan dış borç stoğu ile sermaye, '94'de 9, '95'de 11 milyar dolar dış borç ödemesi yapmak zorunda. Kriz koşullarında yeni kaynak yaratamayan, sermaye birikim süreçlerinin önünü açamayan ve zaten çoktandır üretim yerine spekülasyona sahne olan ekonominin, dış borç ödeme imkanları gitgide azalıyor, ödemesi gereken dış borç miktarı ise artıyor. Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki kriz süreçlerinden farklı olarak, yatırım, üretim ve ihracat kapasitesindeki darlığın, bu darlığın beslediği cari açıkların ve buna bağlı olarak artan dış borç yükünün oynadığı bu özel rol, Türkiye ekonomisindeki krizin yapısal ve kalıcı niteliğine işaret ediyor. Yanısıra, mevcut koşullarda, dış borçları üretimi arttırarak değil de, ancak boğarak ve bu sefer de iç borç batağına saplanarak ödeyebilme durumu, ekonomide geçmişte yaşananlardan daha uzun süreli bir durgunluk, daralma, belirsizlik, daha derin bir tahribat ve kaos dönem(ler)i içine girildiğini gösteriyor.

Krizin Seyri

Bu çerçevede krizin seyrine bakıldığında:

*Toplam sanayi üretimindeki gerileme Nisan-Haziran döneminde %11'i buldu. Özel sektörün sanayi üretiminde bu gerileme çok daha yüksek oranlarda gerçekleşti. Bu üretim düşüşünde, iç talebin daralması, devalüasyon sonucu yükselen ithal girdi fiyatlarına bağlı olarak yatırım maliyetlerinin artması, spekülasyon karlarının daha çekici olması ve ekonominin geleceğindeki belirsizlikler vb. gibi etkenler sırasıyla tayin edici rol oynuyor. Sanayideki bu tasfiye ve reorganizyon süreçleri 1 milyona yakın işçinin işsizler ordusuna katılmasına neden oldu.

*Büyüme hızı, bir önceki yıla göre %2 oranında seyrediyor, '94'de GSMH'de %5'lik bir değişme bekleniyor. GSMH artış oranı '94 Nisan-Haziran döneminde %10.6 olarak gerçekleşti.

*Dış borçlarda önemli bir düşüş olmamasına karşın, iç borçlarda ciddi bir artış yaşanıyor. Devlet, sadece bu yılın son 3 ayında yaklaşık 300 trilyon iç borç ödemesi yapacak ve bunun henüz kaynağını yaratabilmiş durumda değil.

*Dış ticaret açıklarındaki azalma görüntüsü ihracat artışından çok ithalattaki büyük oranlı düşüşden kaynaklanıyor. Ama ithalattaki bu düşüş ihracat artışını da engellediği için, soruna geçici olmanın ötesinde bir çözüm sunmuyor, tersine çözümsüzlüğü besliyor. Ekonominin yeniden kıpırdanmaya başlaması durumunda ithalat azalacak, ihracat yerinde sayacak ve cari "denge" tepetaklak yuvarlanacak.

*Kaynak ihtiyacı içinde kıvranan ekonomide içeriden dışarıya çeşitli yollardan sermaye kaçışı hızlanıyor. Geçen yılın ilk 5 ayında net 4 milyar dolar giriş yaşanırken, bu yıl aynı dönemde net 621 milyon dolar döviz çıkışı gerçekleşti.

*Bir yandan kurları dengede tutmak için piyasaya büyük miktarlarda döviz pompalamak zorunda kalan, bir yandan da piyasadan yüksek faizli bonolarla TL. toplayıp döviz birikimi sağlamaya çalışan devlet hazinesinin döviz rezervleri gitgide tükeniyor.

*Yıllık %100'ü aşan enflasyon artış oranlarındaki küçük düşüşler bir başarı ve düzelme göstergesi olarak lanse ediliyor. Ama bu düşüş, asıl ekonomideki durgunluğun, piyasadaki hareketsizliğin, toplumun geniş kesimlerinin alım gücünün dibe vurmasının ne kadar had safhada olduğunu gösteriyor. Ki buna rağmen bir kalıcılık da arzetmiyor, küçülen ekonomide büyüyen enflasyon, yani stagflasyon beklentisi yaygınlaşıyor. Borç-faiz döngüsü içindeki devlet bütçesi bir süre sonra çöküşün sinyallerini vermeye başlayınca, orta ve küçük burjuvazinin elindeki birikim faiz yerine döviz ya da tüketime yönelecek, bu da eldeki toptan stokların bitmesi ve artan girdi fiyatlarının yeni üretim fiyatlarına yansıması etkenleriyle birleşerek enflasyonu yeniden körükleyecek. Bu durumda, tekelci burjuvazinin elinde sermayenin yoğunlaşması süreci de kesintiye uğrayacak.

*Bütçe açıklarındaki azalma bir başarı ve düzelme göstergesi olarak lanse ediliyor. Oysa bu azalma görüntüsü, devletin yatırım harcamalarının durdurulması, tarım kesimine yönelik sübvansiyonların kesilmesi, işçi, memur ve emeklilerin ücret haklarının gaspedilmesi, emekçi halkın temel tüketim maddelerine yapılan fahiş zamlar, yani dolaylı vergi yükünün arttırılması ve yüksek miktarda iç boçlanma sonucunda gerçekleşiyor. Buna rağmen '94'de yaklaşık 100 trilyon olarak hesaplanan bütçe açığının150 trilyonun üzerinde gerçekleşmesi bekleniyor.

*Devlet, bir yandan her yıl yüzlerce trilyonu bulan masrafıyla krizi besleyen ve aşılmasını güçleştiren sömürgeci kirli savaşını sürdürürken, bir yandan da bu kirli savaş ve soygun bütçesini denkleştirebilmek için işçi sınıfı ve emekçiler üzerindeki sömürü ve baskısını yoğunlaştırıyor. Ama yine de denk bütçe hedefi, gelecek açısından bir istikrar vaat etmiyor. Zaten sermaye devletinin böyle bir amacı da yok. Onun tek amacı, bütçesini bütünüyle asalak sermaye sınıfının kullanımına sunmak. Bu hizmet uğruna verilecek her türlü açık, sermayenin dininde sevap oluyor. Bütçe içindeki işçi ve emekçilere yönelik her türlü harcama kalemi doğrudan ya da dolaylı hak gasplarıyla tasfiye ediliyor ama onun yerini sermaye kesimine artan oranlarda, çeşitli yollardan yapılan transfer harcamaları alıyor. İç borç faiz ödemeleri geçen yılki bütçeye oranla %103, dış borç faiz ödemelerinin payı %121, konsolide bütçe içinde fon ödemelerinin payı ise %287 artmış durumda. Bunlar bütçe harcamalarında en yüksek artışın gerçekleştiği kalemler. Ayrıca alınan iç borçlar bütçe hesabına girdi olarak yazılıyor, ama bunların faiz ödemeleri bu yılın bütçesinde çıktı olarak yer almıyor. Bu sahtekarlıkla bütçe açığının gerçek büyüklüğü gizleniyor

*İç pazarda emperyalist rekabete dayanamayan, '80 sonrasında sanayi kesimine büyük ölçeklerde

Tekelci burjuvazinin krizin kendisi açısından dezavantajlarını, uyguladığı politikalarla bir avantaja dönüştürmesinden sonraki dönemde de, krizin işçi sınıfı ve emekçiler açısından yıkıcı sonuçları (işsizliğin patlaması, yoksulluğun tırmanması, sefaletin artması vb.) hüküm sürmeye devam edecek. Yani kriz, önümüzdeki dönem(ler)de de işçi sınıfı ve emekçiler açısından bir anlamda kalıcılık arzedecek. Kazanımlar ve kayıplar, son derece sertleşecek sınıf mücadelelerinin seyri tarafından belirlenecek.

kaynak transfer eden, sübvansiyonların kaldırılması ile baltalanan ve çöküş süreci içine giren tarım kesiminde, 5 Nisan sonrasındaki uygulamalarla bu süreç daha da derinleşme yolunda ilerliyor. İhracat yapma imkanına sahip olmayan orta ve küçük köylü kesimi, sübvansiyonların kaldırılması, taban fiyatlarının çok düşük, tohum, gübre, mazot vb. gibi girdi fiyatlarının çok yüksek olması nedeniyle zararına üretim yapmak yerine, ekim yapmamayı ve eldeki birikimini faize yatırmayı tercih ediyor. Bu yüzden önümüzdeki yıllarda tarım ürünlerinde kıtlık ve fiyatlarında da büyük artışlar yaşanması bekleniyor.

Ekonomi Çöküşe Doğru mu Sürükleniyor?

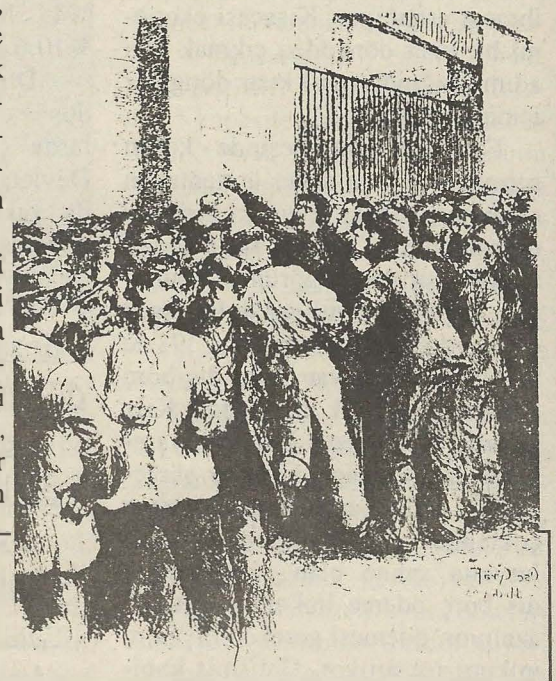
Yine de tüm bu "olumsuz" göstergeler, peşinen, ekonominin bir bütün olarak yıkım sürecinde ilerlediği, krizden çıkış yönünde tekelci burjuvazinin çıkarları açısından hiçbir gelişmenin yaşanmadığı anlamına gelmiyor. Örneğin, sanayi üretimindeki gerileme, sadece ekonomideki genel bir daralmanın değil, yanısıra tekel dışı kesimlerin tasfiye sürecinin kriz koşullarına da bağlı olarak hızlanmasının ve sermayenin tekelci kesimde yoğunlaşmasının bir ifadesi olarak yaşanıyor. Tekelci kesimdeki üretim düşmesi bir yandan da, kendi yapısı içindeki verimsiz sektörlerin tasfiyesi ve yeni yatırım hazırlıkları için birikim oluşturma sürecini geliştirmesi anlamına geliyor.

Bu yüzden düzenin kendini ayakta tutma ve yeniden üretme imkanlarını tükettiği; tekelci burjuvazinin elinin kolunun bağlı ve çaresiz bir durumda olduğu; ekonominin kilitlendiği ve kaçınılmaz bir çöküşe doğru ilerlediği vb. gibi kestirme sonuçlara varmak doğru değildir. Türkiye kapitalizminin '80 sonrası süreçte bu yöndeki bütün iddiasına rağmen, az çok istikrarlı bir "gelişme", "büyüme" süreci içine giremediği, bunun temel dinamiklerini, araçlarını yaratamadığı doğrudur. Ama bu, dış pazarlara açılma konusunda hiçbir gelişme kaydetmediği anlamına gelmez. Tekelci sermaye, '80 sonrası süreçte, kaynak ve yatırım kapasitesini geliştirme, teknolojisini yenileme, verimliliği artırma, altyapı vb. gibi konularda cılız da olsa belirli adımlar atmıştır. Kriz sürecinin gelişimi açısından daha önemlisi şu ki, tekelci burjuvazi ve devleti, bugüne kadar sınıfa yönelik "kriz" saldırısında beklediğinin çok ötesinde bir başarı sağlamış, kısa vadenin de ötesinde kar hanesine yazacağı önemli kazanımlar elde etmiştir. Ayrıca, emperyalistlerin de, Türkiye işçi sınıfını sömürme ve pazar imkanlarını sonuna kadar kullanmak için dış kredilerle, ortaklıklarla vb. düzeni ayakta tutmaya çalışacaklarını, çöküş olasılığının kuvvetlenmesi durumunda bu gidişe seyirci kalmayacaklarını hesaba katmak gerekir. Tüm bu nedenlerle, düzenin iktisadi yönüyle şu an için tam bir kilitlenme içinde olduğunu peşinen öne sürmek doğru değildir.

Ekonominin genel bir durgunluğa, devlet maliyesinin borç-faiz döngüsü içinde iflasa doğru gitmesi, artık kendisini devlet ve ulusal pazar merkezli konumlandırmayan kapitalist ekonominin temel ve hayati mekanizmalarını işlemez kılacak, derinden tahrip edecek bir yıkım sürecine dönüşmediği ölçüde, tekelci burjuvazinin krizden çıkış arayışlarının bir bileşeni olarak görülmelidir. Bu, kendi özel sermaye birikim süreçlerine hizmet ettiği için ve ettiği ölçüde, tekelci burjuvazi tarafından bizzat destekleniyor. Krizin sonucu ve onu kendi çıkarları doğrultusunda aşma çabasının bir ürünü olduğu gerçeğini gizlemeyi başardığı ölçüde, sınıfa yönelik saldırısında ilave bir demagoji unsuru olarak da kullandığı bu "durgunluk" ve "iflas" süreci, orta vadede aşılmak koşuluyla, tekelci burjuvazinin ve sermaye düzeninin canına minnet olmaktadır. Örneğin, tekelci burjuvazinin devleti, Kürt halkına karşı sömürgeci savaşı finanse edecek ve yürütecek güce sahip mi? Tekelci burjuvazinin devleti işçi sınıfı ve emekçilere karşı baskı aygıtlarını finanse edecek ve kapitalist soygun mekanizmalarını işler kılacak güce sahip mi? Eğer sahip ise, tekelci burjuvazi açısından kriz koşullarının ehveni şer mantığı içinde temel bir sorun yok demektir. Bu devlet işlevini yerine getirmeye devam ediyor demektir. Örneğin, yatırımların durdurulması, üretimin boğulması, tüketimin kısılması, reel ekonomideki küçülme, artan iflaslar, çığ gibi büyüyen işsizlik, patlayan sefalet, tüm bunlar, tekelci burjuvazinin sermaye birikim dinamiklerini yeniden geliştirmesinin ve kendi sınıf çıkarları adına krizden geçici de olsa çıkışının şartlarını oluşturuyor. Bu noktada, "Uzun vadede krizi aşabilmek için, herşeyden önce krizle birlikte yaşamaya alışmak ve krizi yönetmeyi öğrenmek gerekir" diyen burjuva ideologların neyi vurgu'adıklarını kavramak önem kazanıyor.

Burada krizin geleceği ile ilgili olarak belirtilmesi gereken önemli bir nokta vardır: Tekelci burjuvazinin krizin kendisi açısından dezavantajlarını, uyguladığı politikalarla bir avantaja dönüştürmesinden sonraki dönemde de, krizin işçi sınıfı ve emekçiler açısından yıkıcı sonuçları (işsizliğin patlaması, yoksulluğun tırmanması, sefaletin artması vb.) hüküm sürmeye devam edecek. Yani kriz, önümüzdeki dönem(ler)de de işçi sınıfı ve emekçiler açısından bir anlamda kalıcılık arzedecek. Kazanımlar ve kayıplar, son derece sertleşecek sınıf mücadelelerinin seyri tarafından belirlenecek. Türkiye ekonomisi, daha fazla dışa açılmayı ve kendisini daha fazla dışarıya açmayı "başardığı" ölçüde, işçi sınıfına ve emekçilere yönelik kapitalist saldırının dozu azalmayacak, artacak. Burjuva ideologlar "krizle birlikte yaşamaya alışalım ve krizi yönetmeyi öğrenelim" derken, bir yandan, kapitalist "kriz" saldırısının orta vade ve ötesinde hiç gevşetilmeden sürdürülmesi gerektiğini, bir yandan da bütün bu saldırıya rağmen, önümüzdeki dönemde sermaye birikimi açısından elverişli koşulların sağlanamayacağı ve ekonominin kalıcı bir istikrara kavuşamayacağı gerçeğini vurguluyorlar. Devletten ve hükümetlerden önlemlerin buna göre alınmasını, saldırının buna göre yürütülmesini talep ediyorlar. Demek ki işçi sınıfı ve emekçilere yönelik azgın kapitalist saldırıyı, sadece geçici "kriz" koşullarının değil, bütün bir gelecek dönem (ler)de uygulanmaya çalışılacak temel saldırı politikasının bir bileşeni olarak görmek gerekiyor.

Türkiye ekonomisi, daha fazla dışa açılmayı ve kendisini daha fazla dışarıya açmayı "başardığı" ölçüde, işçi sınıfına ve emekçilere yönelik saldırının dozu artacak. Burjuva ideologlar "krizle birlikte yaşamaya alışalım ve krizi yönetmeyi öğrenelim" derken, kapitalist "kriz" saldırısının hiç gevşetilmeden sürdürülmesi gerektiğini, bütün bunlara rağmen, önümüzdeki dönemde ekonominin kalıcı bir istikrara kavuşamayacağı gerçeğini vurguluyorlar.

Ekonomik Kriz ve Devrimci Kabarma

"Şüphesiz ki, endüstriyel buhranın detaylı bir şekilde incelenmesi çok önemlidir. Fakat buhran hakkındaki hiçbir veri -ideal ölçüde doğru da olsa- devrimci med ve cezirin kabarmasının yakın ya da uzak olduğu sorununu gerçekten çözemez: Çünkü böyle bir kabarma, önceden hesap edilmesi imkansız olan binlerce ek faktöre bağlıdır. Şurası kesin ki, ülkede bir tarımsal buhran temeli ve endüstride durgunluk olmaksızın, derin politik buhranlar imkansızdır. Fakat eğer genel platform oluşmuşsa, bu depresyon, genel olarak işçilerin kitle mücadelesini bir süre için geciktirip geciktirmeyeceği, ya da olayların belli bir aşamasında aynı depresyonun yeni kitleleri ve taze güçleri siyasi mücadeleye itip itmeyeceği konusunda bir sonuca varmamıza izin vermez. Böyle bir soruya cevap vermenin tek bir yolu vardır: Ülkenin tüm politik hayatının ve özellikle proletarya kitlesinin havasının ve hareketinin durumunun nabzını dikkatli bir şekilde yoklamaktır. Örneğin, geçenlerde Rusya'nın farklı bölgelerinde hem endüstri, hem tarım bölgelerindeki parti işçilerinin raporlarında ajitasyona duyulan ilgiye, taze güçlerin akışına ve şüphe götürmez bir uyanışın varlığına işaret ediliyordu. Bunu, bir taraftan öğrenciler arasındaki kitle huzursuzluğunun başlaması ile ve öte yandan da Zemstvo kongrelerinin yeniden başlatılması girişimleriyle karşılaştırırsak, olaylarda bir dönümü, geçen sekiz ayın keskin durgunluğunu bozmakta olan birşeylerin varolduğunu farkedebilirsiniz. Bu dönüş ne kadar kuvvetlidir, açık mücadelenin yeni bir devresi için bir aşama mıdır? vb. Bunu olgular gösterecektir. Şu anda yapabileceğimiz, her koşul altında yapmamız gereken şey, illegal parti örgütünü kuvvetlendirme çabamızın şiddetini artırmak ve proletarya kitlesi arasındaki ajitasyonumuzu on misli çoğaltmaktır. Kitlelerin düşüncesinin gerçek durumunu geniş ölçüde ancak ajitasyon açığa çıkarabilir; ancak ajitasyon Parti ve tüm işçi sınıfı arasında yakın bir işbirliği yaratabilir. Ancak her grevi, işçi sınıfının hayatındaki her önemli olayı, hakim sınıflar arasındaki veya bu sınıfların bir kesimi ya da diğer kesimi ile otokrasi arasındaki çatışmaları, Duma'da Sosyal-Demokratlar tarafından yapılan her konuşmayı, hükümetin karşı-devrimci politikasının her yeni ifadesini, vb. politik ajitasyonun amaçları için kullanmak -ancak böyle bir çalışma devrimci proletaryanın saflarını bir kere daha birbirine yaklaştırabilir ve önümüzdeki yeni ve tayin edici savaşların olgunlaşma koşullarının hızı konusunda bir karar vermek için doğru veriler sağlanır."

Lenin, Kasım 1908

SİSTEMİN KRİZE ÇÖZÜM ARAYIŞLARI

Kriz Hangi Çerçevede Seyredebilir?

Ufuksuzluk, belirli kalkınma ve gelişme stratejisinden yoksunluk, ekonomik politikaların kısa vadede günü kurtarma taktiklerinin ve manevralarının ötesine gidememesi, üretim yatırımı yerine spekülasyonlar, faiz soygunları, borsa, döviz vurgunları, patlayan yolsuzluklar, siyasal yozlaşma ve çürüme... Tüm bunlar, Türkiye kapitalizminin yapısal sorunlarının nedeni değil, sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Kapitalizm seçeneği içinde kalarak gidilecek yönetim ve program değişiklikleriyle bu sorunlara çözüm bulmak mümkün olmayacaktır. Bu çözümsüzlük, sadece Türkiye burjuvazisine ve Türkiye kapitalizmine özgü de değildir. Bir bütün olarak dünya kapitalizminin, bazı istisna ülkeler ve geçici kısa dönemler hariç, on yıllardır içinde debelendiği ve iflasının belgesi olan kriz gerçeğinin bir bileşeni olarak kavranmalıdır.

Türkiye kapitalist ekonomisi uçurumun kıyısındadır. Düzen toplumsal, iktisadi ve siyasi yapısı ile derin bir çürüme içerisindedir. Kapitalizmin genel kriz dinamikleri ve bunun yanısıra emperyalizme bağımlı az gelişmiş bir ekonominin yapısal sorunları birbirini karşılıklı olarak besleyerek kriz dinamiklerini derinleştirmekte, kalıcılaştırmakta, faturası işçi ve emekçilere kesilen yıkıcı sonuçlarını ağırlaştırmaktadır. Ekonominin temel mekanizmalarının işleyebilmesi, düzenin ayakta durabilmesi yoğun bir sömürüye ve dış kredilerin pamuk ipliğine bağlıdır. Bu pamuk ipliği aynı zamanda Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halkının boynuna geçirilmiş ilave bir emperyalist-kapitalist sömürü halkasıdır. Ekonomik gelişmenin makro göstergeleri açısından yıllardır kısır bir döngü içindedir. Tekelci burjuvazinin ve devletinin hareket alanı son derece dardır. Günü kurtarmaya çalışırken manevra yetenekleri ve imkanları her geçen gün daha da azalmaktadır. Düzen işçi ve emekçilerin can yakıcı taleplerini karşılamak açısından ise defalarca tescilli bir iflası yaşamaktadır. İktisadi ve siyasi kriz birbirini karşılıklı olarak beslemektedir.

Mevcut krizin ekonomide tekelci burjuvaziyi de çıkmaza sokacak bir depresyona, ağır ve uzun süreli bir bunalıma dönüşmesi ihtimal dahilindedir. Türkiye ekonomisi, hem genel olarak kapitalist niteliği, hem de özel olarak emperyalizme bağımlı az gelişmiş özellikleriyle, yaşadığı krizleri derin bunalımlara dönüşmeksizin atlatabilecek sağlamlılıkta bir yapısal temele sahip değildir. Ekonominin en temel, hayati mekanizmaları bile, son derece hassas ve oynak çeşitli çıkar dengeleri üzerinde kuruludur. Kriz koşullarında bu dengeler, reel ekonominin altının oyulması, devlet maliyesinin iflası vb. gibi içten içe kriz dinamiklerinin derinleşmesi sonucunu doğuran çeşitli türden manevralar sayesinde ayakta tutulabilmektedir. Devlet maliyesinin borç-faiz döngüsündeki iflas süreci, her ne kadar kısa vadede tekelci burjuvazinin krizden çıkış arayışlarında dış borçları geri ödeme ihtiyacının bir gereği olarak desteklense de, kısa vadenin ötesinde sürecin bu yönde devam etmesi devleti her cephede iş göremez hale getirecektir. Bu da hem siyasi, hem de iktisadi düzeyde yaşanan krizi derinleştiren bir faktöre dönüşebilecektir. En basitinden bugün, tekelci burjuvazi devletten beklediği ihracat teşvik kredilerini alamaz durumdadır. Bu nedenlerle kriz süreci şimdilik tekelci burjuvazinin çıkarları doğrultusunda seyrediyor olsa da, "kriz aşılma yolunda" diyebilmek şu aşamada mümkün değildir. İç ya da dış iktisadi/siyasi koşullarda etkenlerdeki beklenen ya da beklenmedik gelişmeler sonucunda mevcut krizin ekonomiyi bir bütün olarak ve çok daha derinden tahrip edecek, kilitleyecek, uzun süreli bir bunalıma, yıkıma dönüşmesi ihtimali gündemdedir.

Önümüzdeki dönem(ler)de Türkiye kapitalist ekonomisi, her halükarda, dünya ekonomisindeki kriz dalgalanmalarından en çabuk ve en olumsuz etkilenme özelliklerine sahip olacaktır. Ekonomisindeki yapısal ve kalıcı sorunlara da bağlı olarak, genişleme ve canlanma dönemlerini daha kısa süreli ve yüzeysel, daralma ve durgunluk dönemlerini ise daha uzun süreli ve derin olarak yaşayacaktır. Önümüzdeki dönem(ler)de işçi sınıfı için kapitalizmin varlığına ve burjuvazinin egemenliğine tahammül etmek demek, sürekli ve yoğun bir biçimde saldırıya maruz kalmak ve kayıplara rıza göstermek anlamına gelecektir. Tahammülsüzlük ise son derece sert sınıf çatışmaları ile birlikte iktisadi ve siyasi düzende keskin alt üst oluş dinamiklerini hızla olgunlaştıracaktır.

Özetle, bugüne kadarki göstergelerin tekelci burjuvazinin krizden çıkış politikasının lehine seyrettiği söylenebilir. Ama bunlar henüz onun çıkarları açısından, krizi geçici de olsa, aşmanın güvencesini oluşturmuyor. Sürecin ne yönde gelişeceği, şu anda hem unsurları hem de bu unsurların ne yönde etki yaratacağı açısından kimi bilinen, kimi ise kestirilemeyen, iç ve dış, iktisadi ve siyasi çeşitli koşul ve etkenlerin bir bileşkesi olarak önümüzdeki dönemde şekillenecektir. Siyasi kriz ve bu çerçevede yaşadığı sorunlar bugün düzenin temel açmazlarından birini oluşturuyor ve ekonomik krizin yapısal ve kalıcı niteliğiyle çerçevesinin az çok belli olduğu koşullarda, düzenin yarınının ne olacağı konusunda tayin edici bir önem kazanıyor. Dolayısıyla bir ölçüde denetim altına alınabilen sermaye ve düzeniçi siyasi çelişkilerden farklı olarak, Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesinin ve Türkiye proletaryasının sınıf mücadelesinin seyri, iktisadi krizin ne yönde gelişeceğinin belirlenmesinde tayin edici bir önem taşıyor.

***

Ufuksuzluk, belirli kalkınma ve gelişme stratejisinden yoksunluk, ekonomik politikaların kısa vadede günü kurtarma taktiklerinin ve manevralarının ötesine gidememesi, üretim yatırımı yerine spekülasyonlar, faiz soygunları, borsa, döviz vurgunları, patlayan yolsuzluklar, siyasal yozlaşma ve çürüme... Tüm bunlar, Türkiye kapitalizminin yapısal sorunlarının nedeni değil, sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Kapitalizm seçeneği içinde kalarak gidilecek yönetim ve program değişiklikleriyle bu sorunlara çözüm bulmak mümkün olmayacaktır. Bu çözümsüzlük, sadece Türkiye burjuvazisine ve Türkiye kapitalizmine özgü de değildir. Bir bütün olarak dünya kapitalizminin, bazı istisna ülkeler ve geçici kısa dönemler hariç, on yıllardır içinde debelendiği ve iflasının belgesi olan kriz gerçeğinin bir bileşeni olarak kavranmalıdır. Türkiye'nin farklılığı, emperyalizme bağımlı azgelişmiş niteliğiyle, bu sorunu daha derinden, daha şiddetli ve daha kalıcı bir şekilde yaşıyor oluşudur.

Kapitalist düzen, her türlü toplumsal gelişme dinamiğini bastırmak, çürütmek pahasına dünya ölçeğinde uzatmalı bir iflası yaşamaktadır ve varlığına tahammül edildiği sürece önümüzdeki dönem(ler)de de bunu yaşacaktır. Sermayenin iktidarını yıkarak, bu çürüme ve yıkım sürecini durdurmak, toplumsal gelişmenin önünü açmak, kapitalizm pisliğini ve asalak sermaye sınıfını kendine layık yegane yer olan tarihin çöplüğüne göndermek, dünya proletaryasının, ezilen emekçi halklarının önünde duran en acil devrimci görevdir. Türkiye işçi sınıfının bu sürece önderlik edebilmesi için, partiyi ve devrimi örgütleyerek kriz fırsatını değerlendirmek, işçi sınıfı devrimcilerinin, komünistlerin temel misyon ve iddiaları olacaktır. Kürt halkının ulusal mücadeledeki devrimci ısrarı, sınıf saflarında yaygınlaşan hoşnutsuzluk ve gelişen önderlik arayışları, düzenin birbirini besleyen derin iktisadi ve siyasi krizi, önümüzdeki dönemde bu görevin yerine getirilebilmesi için son derece elverişli koşullar sunmaktadır.

"İş, Ekmek, Özgürlük!" sloganı üzerine:

Liberal demokratizm

Ya mevcut sermaye iktidarını yıkacak bir devrim, emekçi sınıfların da tam desteğiyle, işçi sınıfına iktidarı kazandıracak, o halde, işçi sınıfı kendi kurtuluşunun temel koşuluna da **daha o anda** kavuşmuş olacaktır.
Ya da, işçi sınıfı siyasal özgürlüğü kazanmakla birlikte, henüz kendi sınıf iktidarından yoksun kalacak, fakat kazandığı siyasal özgürlük, aynı anlama gelmek üzere "tam demokratikleşmiş burjuva toplumu" olacaktır.
Fakat bu ikinci durumda, siyasal özgürlük **devrimci yollarla** elde edilmiş olsa **bile**, kurulu düzenin temel sınıf ilişkilerinin ve mevcut sınıf iktidarının değişmeden kalmış olması anlamında, bu değişim, burjuva-demokratik siyasal reformlar sınırlarını hiçbir biçimde aşmış olmayacaktır.

III. Sermaye iktidarı ve demokrasi mücadelesi

"İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganı, siyasal demokrasinin kazanılması temel stratejik hedefi üzerine oturan, onunla çakışan bir politik mücadele platformunun ifadesidir. Görmüş bulunduğumuz gibi, bunu sloganın sahipleri bize dolaysız olarak söylüyorlar.

Elbette siyasal demokrasinin elde edilmesi bir "devrim" sorunu olarak ortaya konulmakta, bu konuda bize kesin güvenceler verilmektedir. Fakat bilindiği gibi, yine bize önemle hatırlatılmaktadır ki, bu devrim özü, niteliği ve esas kapsamı bakımından henüz bir burjuva demokratik devrim olacaktır. Dolayısıyla, siyasal demokrasi mücadelesi, hedeflenen devrimin taktik alanını değil, fakat tam da asıl stratejik eksenini oluşturacaktır. Demek oluyor ki, siyasal demokrasi mücadelesi, hedeflenen devrimin bir parçası, tali bir öğesi, ya da bir "yan ürünü" değil, fakat özü, esası ve asıl kapsamı olacaktır.

Bize dendiğine göre, siyasal demokrasi, kuşkusuz, "tekelci burjuvazi ve büyük toprak sahiplerinin faşist diktatörlüğünün yıkılması" ile elde edilecek ve "politik özgürlüklerin kazanılması, toplumun alt ve üst yapısıyla her alanda demokratikleşmesi" anlamına gelecektir. Fakat yine önemle ekleniyor ki, bu henüz "işçi sınıfının kurtuluşunu sağlamayacak", fakat yalnızca bu kurtuluşun koşullarını "olgunlaştıracak" ve "yakınlaştıracak"tır (*TDKP Röportajı*, s.194).

Kavramlar ve tanımlamalar nesnel bilimsel içerikleriyle anlaşılacaklarsa eğer, düşülen bu önemli kayıt, bu sınırlar içinde bir devrim henüz burjuva toplumun (sermaye düzeninin) aşılması anlamına gelmeyecektir demekle, bunu itiraf etmekle aynı anlama gelir. Eğer bir devrimle elde edileceğini iddia ettiğiniz tüm toplumsal-siyasal kazanımlar işçi sınıfına siyasal özgürlüğü sağlıyor da, onun kurtuluşunun **temel koşulu** demek olan, sermaye egemenliğinin yıkılması ve iktidarın bu sınıf tarafından ele geçirilmesini buna rağmen sağlayamıyorsa, sizin hiç değilse gündemdeki devrim aşaması için izlediğiniz strateji, gerçekte, **mevcut burjuva toplumun** tam demokratikleşmesinden ibarettir. Önerdiğiniz tüm önlemler, bunlar ne kadar "devrimci" olurlarsa olsunlar, henüz bu sınırları aşamamaktadır. Ne var ki, kapitalist bir ülkede ve sermaye iktidarı koşullarında, siyasal demokrasi ana hedefine dayalı bir sözde devrim anlayışının tüm liberal-reformist özü de, gerçekte işte burada saklıdır.

İki şeyden biri. Ya mevcut sermaye iktidarını yıkacak bir devrim, emekçi sınıfların da tam desteğiyle, işçi sınıfına iktidarı kazandıracak, o halde, işçi sınıfı kendi kurtuluşunun temel koşuluna da **daha o anda** kavuşmuş olacaktır. Ya da, işçi sınıfı siyasal özgürlüğü kazanmakla birlikte, henüz kendi sınıf iktidarından yoksun kalacak, fakat kazandığı siyasal özgürlük, aynı anlama gelmek üzere "tam demokratikleşmiş burjuva toplumu", böylece işçi sınıfının kurtuluşunun koşullarını da kolaylaştırmış, olgunlaştırmış ve yakınlaştırmış olacaktır. Fakat bu ikinci durumda, siyasal özgürlük **devrimci yollarla** elde edilmiş olsa **bile**, kurulu düzenin temel sınıf ilişkilerinin ve mevcut sınıf iktidarının değişmeden kalmış olması anlamında, bu değişim, burjuva-demokratik siyasal reformlar sınırlarını hiçbir biçimde aşmış olmayacaktır. Kapitalist bir toplumda ve sermaye sınıfının iktidarı koşullarında, bu ikisinin ortası yoktur. Burada bir orta yol arayışı, bir küçük-burjuva ütopyadır. "Devrimci demokratik halk iktidarı" formülü ise, bu ütopya için "devrimci" bir avuntudan başka bir şey değildir.

Tahmin edileceği gibi, siyasal demokrasinin kazanılması ile proletaryanın kurtuluşu arasında kurulan yukarıdaki türden bir bağlantının esin kaynağı, Lenin'in, başta *İki Taktik* olmak üzere, Rus burjuva devriminin anlamı ve tarihsel sınırlarını ele aldığı çeşitli metinlerdir. Fakat esinlenenlerin talihsizliği, Lenin'in, feodal soyluluğun iktidarını temsil eden otokratik Çarlık rejiminin devrilmesinin ve bu sayede siyasal özgürlüğün kazanılmasının toplumsal anlamı ve tarihsel sınırları üzerine konuştuğunu bu kadar kolay gözden kaçırmalarındadır. Rusya'nın içinde bulunduğu o somut tarihsel evrede,

Demokratik siyasal reformlardan oluşan bir programı "devrimci mücadele" ile, "devrimci eylemler" ile ve hatta "devrim" ile elde etme iddiasında olmak, sorunun özünü değiştirmemektedir.
Zira sorunun özü, kapitalizm koşullarında, demokratik siyasal istemlerin, bunların bir toplamı olarak demokrasi mücadelesinin, siyasal iktidar mücadelesi içindeki konumu ve tanımında odaklaşmaktadır.

politik platformu-2

Sizin için demokrasinin kazanılması mücadelesi, **sermayenin sınıf egemenliğinin devrilmesi ve iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesi mücadelesinin** zorunlu bir parçası ve vazgeçilmez bir olanağıdır. Bu ise sizin, demokrasi mücadelesi konusunda marksist bir perspektife sahip olduğunuzu, burjuva sınıf egemenliği koşullarında, demokratik istemlerin devrimci bir formülasyonunun tek olanaklı çözümünü ortaya koyduğunuzu gösterir. Bu perspektif içinde, "burjuva demokratik reformlar, devrimci sınıf mücadelesinin, yani sosyalist devrimin yan ürünüdür"ler. Bu perspektif anlamını; tüm temel demokratik istemler uğruna burjuvaziye karşı kararlı bir mücadelenin yürütülmesinde, bu doğrultuda "yığınları kesin eylemlere çekerek, her temel demokratik istem uğruna savaşımı yoğunlaştırıp, proletaryanın burjuvaziye saldırısına kadar, yani burjuvaziyi mülksüzleştiren sosyalist devrime kadar vardırarak, bu istemlerin, reformist değil devrimci biçimde formüle edilmesi"nde (Lenin) bulmaktadır.

Rus burjuva devriminin marksistlerce formüle edilen net hedefi ve sınırı, zaten "**burjuva toplumun tam demokratikleşmesi**"nden başka bir şey de değildir. Demokratik Cumhuriyet'in de bundan öteye bir anlamı yoktur.

Rusya'da devrimin zaferi, "*serflik düzeninin bütün kalıntılarını temizleyecek*", "*ama hiçbir şekilde burjuva ekonomik düzenini ya da kapitalizmi ya da toplumun -zengin ve yoksul, burjuvazi ve proletarya olarak- sınıflara bölünmesini ortadan kaldırmayacak*"tı. Devrim, "*bürokrasinin ve toprak beyliğinin iktidarını yıktıktan sonra, sermayenin egemenliğini ortadan kaldırmaksızın, bu demokratik toplumun burjuva kuruluş biçimini değiştirmeksizin, demokratik bir toplum düzeni kuracak*"tı. Sanılabileceğinin tersine, devrimci işçi-köylü diktatörlüğü perspektifi bu sonucun özünü değiştirmediği gibi, Lenin'in düşüncesinde, tam da bununla birlikte asıl anlamını buluyordu: "*Demokratik devrimin kesin zaferi ancak proletaryanın ve köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğü sayesinde mümkündür. Ama bu zafer ne kadar tez ve tam olursa, o kadar eksiksiz, o kadar derin bir şekilde, yeni çelişkiler, tam demokratlaşmış bir burjuva düzeni zemini üstünde, yeni bir sınıf mücadelesi kendini gösterecektir. Demokratik devrimi ne kadar tam olarak yaparsak, o ölçüde sosyalist devrimin sorunlarına ulaşmış olacağız.*" (*İşçi Sınıfı ve Köylülük*, Sol Yay., 1977, s.219-227)

Dolayısıyla, Rusya'da burjuva devriminin sınırları içinde, yani siyasal özgürlüğün elde edilmesinde asıl ifadesini bulacak "tam demokratikleşmiş burjuva toplumu"nda, sermayenin egemenliğine **henüz** dokunulmamış bulunduğu için, bu devrimin zaferi hiç de proletaryanın kurtuluşunu sağlamış olmayacak, fakat yalnızca onun koşullarını olgunlaştırmış, kolaylaştırmış ve yakınlaştırmış olacaktı. Rus marksistleri "toprak ve özgürlük için mücadelenin demokratik bir mücadele", "sermayenin egemenliğine karşı mücadelenin ise sosyalist bir mücadele" olduğu, bu anlama geldiği basit gerçeğini işin abc'si sayarlardı. (age., s.240) Lenin'in tanımlamalarını tarihsel bağlamından ve iç teorik bütünlüğünden koparak kendi çarpık ve eklektik muhakemeleri için esin kaynağı yapanların işin abc'sini bu kadar kolay gözden kaçırmamaları gerekirdi. Sermaye sınıfının iktidarın mutlak hakimi bulunduğu kapitalist bir ülkenin gerçeklerini hesaba katmaları ve bunun, devrim stratejisi açısından olduğu kadar, demokrasi mücadelesinin ele alınışı bakımından da taşıdığı apayrı anlam üzerine, bir parça düşünmeleri gerekirdi. Fakat bu elbette ki ufku burjuva demokratizminin sınırlarını aşamayanların başarabileceği bir şey değildir. Onlar ne edip edip kendi kalıplaşmış ve donmuş burjuva-demokratik önyargılarına dayanaklar bulmak zorundadırlar. Bunu yaparlarken onlardan tutarlılık kaygısı beklemek boşunadır. Teorik eklektizm onların temel bir karakteridir.

Öte yandan, kapitalist sınıfın egemenliği koşullarında, siyasal demokrasi temel istemine dayalı bir devrim anlayışının tüm "devrimci"liği de, ona dayanak oluşturan soyut teorik kurgudaki bu eklektizmden gelmektedir. Ne var ki, bu soyut teorik yapı, gerçek yaşam karşısında boşa çıkmakta, toplumun temel sınıf ilişkilerinin ve mevcut sınıf iktidarının oluşturduğu katı gerçeklik, soyut planda hala devrimci olan bu yapıdan, somut politika planında, geriye demokratik siyasal reformlar uğruna kuru ve sığ bir mücadele platformundan başka bir şey bırakmamaktadır.

Bu kendini sadece, karşı-devrim dönemleri gelip çattığında, "bize gerekli olan hala karakter itibarıyla Avrupa'daki gibi bir burjuva demokrasisidir" (TDKP, Dev-Yol vb.) liberal formülasyonlarında, ya da gerici burjuva reformistleriyle ittifak arayışında (TDKP'nin 12 Eylül'den hemen sonra Ecevitlerle, daha sonra DSP ile ittifak arayışı) açığa vurmakla kalmaz. Yanısıra, nispeten daha ferah dönemlerde ve siyasal yaşamın dayattığı güncel tartışmalar karşısında, örneğin sorunun şu tür bir formülasyonunda da gösterebilir:

"*Demokrasi ve özgürlük sorunu esas olarak yasalarda değişiklik sorunu değildir. Demokrasi ve özgürlüğün elde edilmesi sorunu, egemen sınıfların egemenliklerine ve faşist diktatörlüğe karşı mücadele sorunudur. Faşist tüm yasaların iptal edilmesiyle birlikte, gizli-açık ve başında faşist generallerin bulunduğu faşist saldırı örgütleri ve tüm faşist devlet kurumlarının dağıtılması; faşist generaller çetesi başta olmak üzere, tüm faşist suçlulardan hesap sorulması; işçi sınıfına ve halka sendika, grev ve siyasal grev özgürlükleriyle birlikte siyasal mücadele ve sınırsız örgütlenme özgürlüğüne kadar genişleyen özgürlükler tanınması; Kürt ulusuna ulusal kendi kaderini tayin etme hakkının kayıtsız şartsız tanınması sorunudur.*" {*Konferans Belgeleri* (TDKP'nin 1990 Şubat Konferansı), Evrensel Basım Yayın, s.408}

Burada yanlış olan, elbette bir dizi demokratik siyasal istemin kendi içinde formüle edilmesi değildir. Fakat tümü de birer siyasal reform niteliği taşıyan bu uzun liste, bize siyasal demokrasi temel talebi adına bir devrim programı olarak sunulmaktadır. Gerçekte bu istemlerin hiçbiri mevcut burjuva toplumun **temellerine** dokunmamaktadır ve pekala mevcut temel sınıf ilişkileri olduğu gibi korunarak da şu veya bu sınırlar içinde elde edilebilir şeylerdir. Elbette bu istemleri formüle edenler onları bir

"İş-Ekmek-Özgürlük sloganı, sınıf hareketini kendiliğindencilikten kurtarmak bir yana, tersine bu özelliğini kalıcılaştırmaktadır.

"devrim programı" olarak formüle etmişlerdir ve bir devrimle elde etmeyi savunmaktadırlar. Fakat bu istemler tam olarak gerçekleştiğinde bile, kendi sözleriyle, "demokrasinin varlığının asgari sınırı olan bu özgürlükler" elde edildiğinde bile, elde edeceğiniz şey gerçekte "tam demokratikleşmiş bir burjuva toplumu" olmaktan öte bir anlam taşımayacaktır. Sorunun teorik bir bakış açısıyla başka türlü anlaşılması mümkün değildir.

Ne var ki, burjuva demokratik devrimini ve genel olarak demokratik siyasal istemleri bugüne kadar sürekli olarak kendi içinde abartıp idealleştirmiş olanların bunu öyle kolay anlamaları da elbette kolay değildir. Zira bu, yalnızca "İş-Ekmek-Özgürlük!" savunucularının değil, fakat geleneksel halkçı-demokratik hareketin tümünün büyük bir teorik karışıklık yaşadığı bir alandır. Sorun kapitalizm ve demokrasi ilişkisi, sermaye iktidarı ve demokrasi mücadelesi ilişkisi, bu toplumsal-tarihsel zeminde, demokrasi mücadelesinin marksist-leninist açıdan devrimci konuluşu sorunudur. Başlıbaşına temel bir inceleme ve tartışma konusu olan bu temel soruna, burada ancak belli sınırlar içinde değinebiliyoruz.

Daha önce de görmüş bulunduğumuz gibi, demokratik siyasal reformlardan oluşan bir programı "devrimci mücadele" ile, "devrimci eylemler" ile ve hatta "devrim" ile elde etme iddiasında olmak, sorunun özünü değiştirmemektedir. Zira sorunun özü, kapitalizm koşullarında, demokratik siyasal istemlerin, bunların bir toplamı olarak demokrasi mücadelesinin, siyasal iktidar mücadelesi içindeki konumu ve tanımında odaklaşmaktadır.

Ya bu istemleri, siyasal özgürlüğün kazanılması genel hedefine göre, aynı şey demek olan "tam demokratikleşmiş burjuva toplumu" stratejik hedefine göre tanımlıyorsunuzdur, sizin için demokrasinin kazanılması temel stratejik hedef durumundadır. Bu ise sizin, burjuva-demokratik bir ufku aşamadığınızı ve **burjuva sınıf iktidarı koşullarında** demokrasi sorununu liberal-reformist bir tarzda ele aldığınızı gösterir. Zira şermayenin siyasal sınıf iktidarı koşullarında, burjuvazinin devrilmesi ve iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesi, yani bir proleter devrim perspektifi ve mücadelesi içinde ele alınmayan, ona bağlanmayan bir demokrasi mücadelesi, gerçekte küçük-burjuva demokratik bir platformun ifadesidir. Hiçbir ara "devrimci iktidar" formülü bu basit teorik gerçeği değiştirmez. Kaldı ki, sorunun bu tarzda bir yanlış ele alınışı, mücadelenin **herhangi** bir devrimci iktidar mücadelesi

Demokrasi bilinci ve mücadelesi kendi başına hiç de hareketin kendiliğinden niteliğini aştığını, bilinçli politik mücadele düzeyi kazandığını göstermez. Zira bu sınırlar içinde bir bilinç ve mücadele düzeyinde, hala reformist siyasal akımlar için geniş bir etkinlik alanı vardır. Türkiye'nin son 30 yıllık siyasal mücadeleler sürecine bakmak bile yeterlidir.

düzeyine ulaşmasını da olanaksız kılar. Zira bu gerçek bir iktidar perspektifinden yoksunluk platformu, bir iktidarsızlık platformudur ki, bu ele alışın reformist niteliği aynı zamanda buradan gelmektedir.

Ya da tüm demokratik istemleri, eksiksiz bir biçimde, fakat toplumsal devrim stratejik hedefi içinde formüle ediyorsunuzdur; sizin için demokrasinin kazanılması mücadelesi, **sermayenin sınıf egemenliğinin devrilmesi ve iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesi mücadelesinin** zorunlu bir parçası ve vazgeçilmez bir olanağıdır. Bu ise sizin, demokrasi mücadelesi konusunda marksist bir perspektife sahip olduğunuzu, burjuva sınıf egemenliği koşullarında, demokratik istemlerin devrimci bir formülasyonunun tek olanaklı çözümünü ortaya koyduğunuzu gösterir. Bu perspektif içinde, "burjuva demokratik reformlar, devrimci sınıf mücadelesinin, yani sosyalist devrimin yan ürünüdür"ler. Bu perspektif anlamını; tüm temel demokratik istemler uğruna burjuvaziye karşı kararlı bir mücadelenin yürütülmesinde, bu doğrultuda "yığınları kesin eylemlere çekerek, her temel demokratik istem uğruna savaşımı yoğunlaştırıp, proletaryanın burjuvaziye saldırısına kadar, yani burjuvaziyi mülksüzleştiren sosyalist devrime kadar vardırarak, bu istemlerin, reformist değil devrimci biçimde formüle edilmesi"nde (Lenin) bulmaktadır.

Şu ana kadar demokrasi mücadelesi üzerine söylenen herşeyin gerçekte "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganı için söylenmiş olduğunu belirtmek gereksizdir. Zira "İş-Ekmek-Özgürlük!", sloganın sahipleri için bir demokrasi mücadelesi platformundan başka bir şey değildir.

"İş", "ekmek" ve "özgürlük" istemleri, kendi başına ele alındıklarında birer demokratik siyasal reformdan başka bir şey değildirler. İlk ikisi için tartışma gerektirmeyen bu gerçek, "özgürlük" istemi sözkonusu olduğunda ilk bakışta birilerine şaşırtıcı görünebilir. Fakat bu yalnızca yerleşik burjuva-demokratik önyargılarla sersemlemiş kimseler için böyledir. "Özgürlük" istemi, kendi başına ve soyut planda ele alındığında, pek görkemli görünür. Fakat onu kendi somut tarihsel bağlamı ve toplumsal içeriği ile ele aldığınızda durumun çok başka olduğu kolayca görülür. Özellikle bu kavramın yerine, **onunla aynı şey demek olan,** demokrasi kavramını koydunuz mu, bu sözcüğü saran gizemli sis perdesi dağılır ve herşey yerli yerine oturur.

Ola ki, sloganın sahipleri bizi, kendilerinin de bu üç istemi kapitalizm koşullarında birer siyasal reform talebi olarak ele aldıkları konusunda temin edebilirler. Fakat yine de bu tartışmayı zerre kadar değiştirmez ve bizi bir santim bile ileri götürmez. Zira bütün sorun ve tüm tartışma, sermayenin sınıf egemenliği koşullarında, demokratik siyasal istemler uğruna mücadelenin ele alınışında odaklaşmaktadır. Bu konuda ise, yalnızca sloganın sahiplerinin değil, fakat geleneksel devrimci-demokratik hareketin konumu ve bakışaçısı yeterince açıktır. Buna göre, demokratik istemler kendi başına bağımsız bir devrim programı ve bir devrim stratejisi eksenidir. Sermaye egemenliğinin yıkılması ve sosyalist devrim bunun ardından gelecektir. Sloganın sahiplerinin kendine özgü konumu şudur ki, onlar, bizzat bu slogan aracılığıyla, onu kendileri için temel bir şiar ve idealize edilen bir mücadele platformu haline getirerek, kendilerini bugün geleneksel hareketin en geri, en sağdaki temsilcilerinden

" ... Türkiye proletaryasının stratejik hedefi iktidardaki gerici burjuvazinin egemenliğini yıkmak, uluslararası mali sermaye cephesini Türkiye'de yarıp dışına çıkmaktır.

*Bütün bunlar, devrimimizin **proleter** karakterini, onun bir **proleter devrim** olması gerektiğini ortaya koyar. Tarihsel olarak çözümlenmemiş demokratik görevler -siyasi özgürlük, yarı-feodal kalıntıların temizlenmesi vb.- doğrudan sermayenin egemenliğinin, büyük burjuvazinin iktidarının yıkılması sorununa, yani bir proleter devrimine bağlanmıştır. Bizde siyasal gericilik, faşizm, ulusal baskı ve yarı-feodal kalıntıların tasfiyesi kapitalist (sermaye) egemenliğinin, diğer bir deyişle, büyük burjuvazinin iktidarının tasfiyesi sorunuyla çakışmış, üstüste binmiştir. Yani demokratik görevler, sosyalist görevlerle içiçe geçmiştir. Devrimimiz tamamlanmamış demokratik görevleri de geçerken yerine getiren bir **proleter devrimi** olacaktır. Bu, devrimimizin, sosyalist ve demokratik mücadelenin **birlikte** ve **aynı anda** yürütüldüğü, demokratik görevlerin sosyalist görevlere bağlandığı **tek** ve **aynı** süreç olduğunu anlatır."*

Yakın Geçmişe Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı,
1987, Eksen Yayıncılık, s.74-75

biri durumuna düşürmüşlerdir. Onlar artık dünün TKP'si ve bugünün İP'iyle kıyaslanabilir, ancak onlarla anılabilir hale gelmişlerdir.

Kritik sorun, bu mücadelenin **hangi perspektif içinde** ele alındığıdır. Sermaye düzeni koşullarında, bu mücadele, eğer işçi sınıfını ve genel olarak emekçi kitleleri, düzenin temelleri ile karşı karşıya getirecek bir perspektif içinde ele alınmıyorsa, temel demokratik istemler buna göre formüle edilmiyor ve sloganlaştırılmıyorsa, işçi sınıfı hareketini "demokrasi mücadelesi" adı altında, düzen kanalları içinde kötürümleştirmenin her türlü yolu açılır '70'li yılların sınıf hareketi ve genel kitle hareketi pratiği bu açıdan son derece öğreticidir.

"İş-Ekmek-Özgürlük!": "Kendiliğindenliğin aşılması" mı?

Sorunun bir başka yönüne geçiyoruz. "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganının sahipleri sloganın bütünlüğüne özel bir önem veriyorlar. Buna göre, "iş" ve "ekmek" uğruna bir mücadele kendi başına hareketin kendiliğindenliğini gösterir. Oysa bu talepler uğruna yürütülen mücadele, "özgürlük ve demokrasi" taleplerine doğru genişletildiği ölçüde, demek oluyor ki, "İş-Ekmek-Özgürlük!" biçimini aldığı ölçüde kendiliğinden bir mücadele olmaktan çıkıp bilinçli siyasal mücadele düzeyine ulaşır. Örneğin sloganın sahiplerinin sınıf hareketinin durumunu tartışan yazılarında, şu türden ifadelerle sık sık karşılaşabilirsiniz: "*Hareket ekonomik ve kendiliğinden çerçevede siyasal taleplerin dışına taşırılamamış, özgürlük ve demokrasi taleplerine kadar genişleyememiştir.*"

Bu, demokrasi mücadelesinin liberal kavranışının yarattığı bir başka temel yanılsamadır. İşçilerin dar ekonomik istemlerden demokratik siyasal istemler uğruna bir mücadeleye geçişi, gerek hareketin gelişme düzeyi, gerekse işçilerin politik bilinci bakımından elbette bir ilerlemeyi ifade eder. Ne var ki, demokrasi bilinci ve mücadelesi **kendi başına** hiç de hareketin kendiliğinden niteliğini aştığını, bilinçli politik mücadele düzeyi kazandığını göstermez. Zira **bu sınırlar içinde** bir bilinç ve mücadele düzeyinde, hala reformist siyasal akımlar için geniş bir etkinlik alanı vardır. Bunu anlayabilmek için salt teorik bakışaçısı bir yana, Türkiye'nin son 30 yıllık siyasal mücadeleler sürecine bakmak bile yeterlidir. Eğer demokrasi mücadelesi bilinci ve pratiği siyasal sınıf bilinci ve işçi sınıfının bağımsız siyasal hareketi anlamına gelmiş olsaydı, bu, Türkiye işçi sınıfının, '60'lı ve özellikle '70'li yıllarda, bağımsız sınıf kimliği kazanma yolunda büyük bir politik gelişme katettiğinin bir kanıtı olurdu. Oysa böyle olmadığını, tam tersine, demokrasi istemleriyle sınırlı bir bilinç ve mücadele pratiğinin, işçi sınıfını, Ecevit'in CHP'sinden TKP'ye ve Dev-Yol'a kadar bir dizi burjuva ve küçükburjuva akımın basit eklentisi haline getirdiğini biliyoruz. Dünya işçi sınıfı tarihi de demokrasi mücadelesinin **kendi başına asla** işçi sınıfı hareketinin kendiliğindenliği aşmasına bir gösterge olmadığını kanıtlar.

Bir kez daha kritik sorun, bu mücadelenin **hangi perspektif içinde** ele alındığıdır. Sermaye düzeni koşullarında, bu mücadele, eğer işçi sınıfını ve genel olarak emekçi kitleleri, düzenin temelleri ile karşı karşıya getirecek bir perspektif içinde ele alınmıyorsa, temel demokratik istemler buna göre formüle edilmiyor ve sloganlaştırılmıyorsa, işçi sınıfı hareketini "demokrasi mücadelesi" adı altında, düzen kanalları içinde kötürümleştirmenin her türlü yolu açılır. '70'li yılların sınıf hareketi ve genel kitle hareketi pratiği bu açıdan son derece öğreticidir. Devrimci akımların faşizme karşı demokrasi mücadelesi içine çektiği milyonlarca insan, aynı zamanda CHP'nin oy deposu durumundaydı. Bu şaşırtıcı olmadığı gibi, yalnızca devrimci akımların kendilerinden gelen zaafların ürünü de değildir. Tersinden burjuva reformizmi, bir yandan sosyal demagojiyi sol şiarlar eşliğinde en etkin biçimde kullanarak, öte yandan faşizme karşı demokrasi mücadelesi temasını etkin bir biçimde işleyerek, bilinci demokratik siyasal istemleri aşmayan yığınları kolayca cezbedebiliyorlardı. Nihayet revizyonist akımlar, bugünkü "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganından daha ileri ve militan sloganlar kullanarak, işçi kitlelerini DİSK aracılığıyla denetim altında tutabiliyordu.

Burjuva ve küçükburjuva reformist akımların işçi hareketi üzerindeki ideolojik-politik etkinliğine zemin olmasını engelleyebilmek için, **demokratik siyasal istemler uğruna mücadele ile sermayenin sınıf egemenliğine karşı mücadele arasındaki bağı** ortaya koymak ve bunu sürekli işlemek tek çıkar yol ve biricik devrimci marksist tutumdur. Lenin'in ünlü formülünün de anlamı budur: "Demokrasi sorununun marksist çözümü, proletaryanın burjuvazinin devrilmesini ve kendi zaferini hazırlamak üzere, bütün demokratik kurumları ve bütün özlemleri, kendi sınıf savaşımında **seferber etmesidir**". Sorun sınıf mücadelesi alanında böyle ele alındı mı, sloganlar buna uygun formüle edildi mi, bu durumda, demokrasi mücadelesi, her türlü burjuva akımın işçi sınıfını şaşırtmak ve denetim altına almak olanağı olmaktan çıkar, ve tersine, burjuvaziye karşı iktidar mücadelesinin, sermaye düzeninin temellerine karşı devrimci sınıf mücadelesinin önemli ve vazgeçilmez bir olanağı haline gelir.

Eğer bir sorun, çok değişik sınıfların ve onların politik temsilcilerinin ilgi alanına giriyorsa, her bir sınıf ya da politik akım bu sorun üzerinden şu veya bu şekilde politika yapıyorsa, vurgulamaya çalıştığımız ayrım çizgisi çok daha özel bir önem kazanır. Demokratik siyasal istemlerin de genellikle böyle bir özelliği vardır. Örneğin bugün Kürt sorunu en canlı ve yakıcı biçimiyle böyle bir sorundur. Emperyalist bir savaş sırasında barış istemi böyle bir sorundur. Ve elbette, yığınların temel demokratik hak ve özgürlüklerden her zaman ve tabiatıyla bugün de yoksun olduğu Türkiye'de, genel olarak "demokrasi sorunu" böyle bir sorundur. Öylesine ki, daha bir kaç yıl öncesine kadar, Demirel gibi sermayenin gedikli bir politikacısı bile "demokrasi havarisi" geçinebilmiştir. Sermaye oligarkları, Kürt sorununu da kapsayan bir "Yeni Demokrasi Hareketi" iddiasıyla ortaya çıkabiliyorlar. Burjuva reformizmi içinse bu zaten değişmez bir "politika" platformudur.

Öte yandan sendika bürokrasisi, hiçbir zaman "işçi sınıfının demokrasi mücadelesi" sözünü ağzından eksik etmemiştir. Kaldı ki, "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganının patenti de zaten onlarındır. "Barış" yerine "iş" koyarak yapılmış ya da yapı-

"Ancak tarihsel olarak çözümlenmemiş demokratik görevlerin sosyalist görevlerle içiçe geçmesi ve sermayenin iktidarının devrilmesi sorununa bağlanması -bizde, siyasal gericiliğin ve faşizmin temsilcisi iktidardaki burjuvazidir-, demokrasi uğruna savaşımın, demokratik istemlerin gerçekleştirilmesi uğruna savaşımın zorunluluğunu ve önemini kararmaz.

Demokrasi ve siyasal özgürlük sorununun (sık sık ve kolayca ortadan kaldırılan nispi haklar ve yığınların devrimci hareketinin yarattığı fiili durumlar -1975-80 dönemi gibi- dışta tutulursa) bizde hiçbir zaman çözümlenmemiş olması; ama öte yandan, kapitalist gelişmenin bizzat demokratik özlemleri uyandırması, güçlendirmesi; siyasal gericilik ya da faşizm ile demokrasi uğruna yığınsal savaşım arasındaki çatışmayı şiddetlendirmesi, bizde demokrasi savaşımının önemini anlatır.

Kapitalist gelişme ve emek-sermaye çelişkisinin temel çelişki olması ve keskinleşmesi demokrasi savaşımının önemini, demokratik özlemleri ve onlar uğruna savaşımı azaltmıyor, tersine artırıyor; ama aynı zamanda bu sorunu, iktidardaki sermayenin devrilmesi, proletarya demokrasisi, proletarya diktatörlüğü sorununa bağlıyor."

Yakın Geçmişe Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı,
1987, Eksen Yayıncılık, s.76-75

lacak olan bir düzeltme onları zerre kadar rahatsız etmez. Sendika bürokrasisinin geniş bir kesimi bugün zaten sloganı bu "yeni" şekliyle yaygın olarak benimsiyor. Zira sınıf hareketini sermaye düzeninin temelleriyle, sermayenin sınıf egemenliği ile, ücret sorununu aşıp "ücretli kölelik düzeni"yle hiçbir biçimde karşı karşıya getirmeyen, tersine, kendi başına idealleştirildiği ölçüde, işçileri bizzat bundan uzaklaştıran bir slogan olarak "İş-Ekmek-Özgürlük!", onlar için bulunmaz bir olanaktır. Hele bir de, soldan devrimcilik adına bunu bir "mücadele platformu" haline getiren ve bu alabildiğine dar platformu sürekli idealize eden, işçiler için alınlarına sarılacak bantlar düzeyine çıkaran, dergiler için kapaklaştıran, değişik kesimler için çeşitlendiren bir objektif politik destek de varsa, bu çerçeve onlar için gerçekten bir nimettir.

Bugün Türkiye'de "demokrasi sorunu"nun yarattığı büyük kargaşayı ve aldatmayı, benzer biçimde ve örneğin Birinci Emperyalist Savaş sırasında "barış sorunu" yaratmaktaydı. Yığınlar için bir özlem olduğu ölçüde hemen herkesin istismar ettiği bu sorunun sloganlaştırılmasına ilişkin bir tartışmada, (ki ilkesel öneminden dolayı bu tartışmaya ayrıca değineceğiz), Lenin'in son derece anlamlı ve tartışmamız için aydınlatıcı olan uyarısını buraya aktarmak yararlı olacaktır. Konu, yineliyelim ki, demokratik bir siyasal istem olan barış sorunudur. "*İnsanların çoğu* (nun), *kesinlikle, genel olarak barıştan yana*" olduğunu hatırlatan Lenin, bunun kitlelerde yaratacağı bilinç karışıklığını engellemek için, tutulması gereken yolu şöyle tanımlar: "*Birbirlerine karşıt olan iki sınıfı, iki siyasal çizgiyi, en farklı şeyleri 'birleştirici' bir formül yardımıyla* ***uzlaştırma*** *amacını güden* ***değil****, ama yığınların, propaganda ve uyarma yoluyla, sosyalizmle kapitalizm (emperyalizm) arasındaki kapatılamaz farklılığı görebilmelerini sağlayacak sloganlar ortaya atılmalıdır.*" (*Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları*, Sol Yay., s.223)

Bilindiği gibi, Türkiye'de de bugün, "insanların çoğu, kesinlikle, genel olarak" demokrasiden "yanadır". Demokrasi sorununun doğru bir biçimde ele alınmasının ve yığınların demokratik özlemlerinin sermaye iktidarının temellerine yönelecek bir mücadelenin olanağı olarak değerlendirebilmesinin olağanüstü önemi de buradan gelmektedir. Demokrasi özlemi ve yığınların demokratik siyasal istemleri öylesine ele alınmalı ve sloganlaştırılmalı ki, bu çerçevedeki bir propaganda-ajitasyon, yığınların bilincinde yaratılmak istenen karışıklıkları engelleyebilsin; onların, kurulu sermaye düzeni ile kendi gerçek çıkarları ve bunların ifadesi olacak toplumsal düzen, yani sosyalizm arasındaki "kapatılamaz farklılığı görebilmelerini sağlayabilsin."

Oysa yeni liberallerce demokrasi mücadelesinin baş sloganı olarak ele alınan "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganı, burjuva reformistlerinden sendika bürokrasisine kadar en olmadık siyasal odakları kolaylıkla uzlaştırıp birleştirebilecek bir niteliğe sahiptir. Bunun şu andaki ilk meyvesi alt kademe sendika bürokratlarının oluşturduğu sendika şube platformlarıdır.

Sloganın işçi hareketi için, işçi sınıfının bağımsız sosyalist sınıf kimliği kazanma tarihsel süreci için tahrip edici olumsuz rolü de buradadır. "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganı, sınıf hareketini kendiliğindencilikten kurtarmak bir yana, tersine onu kalıcılaştırmakta, sınıf hareketinin bağımsız politik bir kimlik kazanmasını kolaylaştırmak bir yana, tersine onu sendika bürokrasisinin yanısıra burjuva ve küçük-burjuva reformist akımların kuyruğuna takmaktadır. Dolayısıyla, 20 Temmuz'da işçileri sıradan barışçıl bir politik gösteriden bile alıkoyanların, ardından dönüp bu sloganı "yaşasın" nidalarıyla sahiplenmelerinde, bir çelişki olmak bir yana tam bir tutarlılık vardır. Onları bu tutumlarına rağmen sahiplenenlerin davranışında da bir tutarsızlık aramamak gerekir. Zira bu iki kategori birbirini tamamlamaktadır. Birincilerin sendikal planda tuttuğu yeri, ikinciler siyasal planda oluşturmaya çalışıyorlar ve şimdiden bu yolda epey bir mesafe de almış durumdalar. "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganı bu uğursuz yolda onlar için bir tür işaret feneri rolü oynamaktadır.

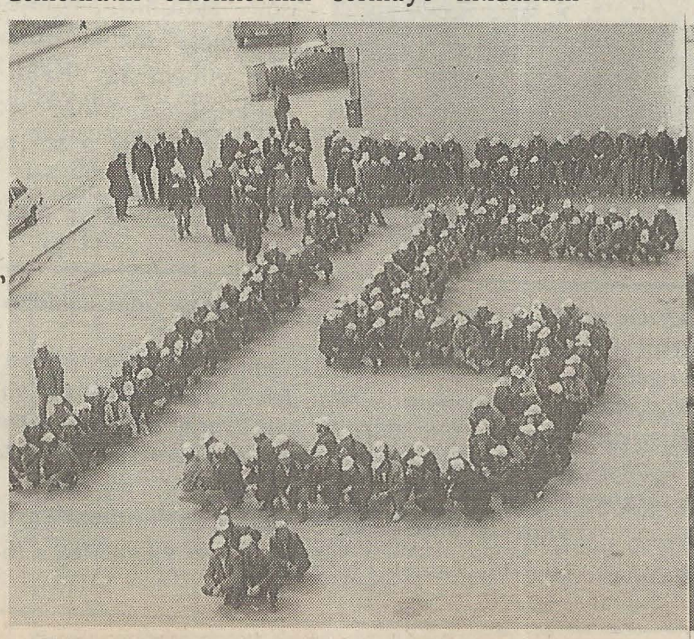
> *"Tarihsel olarak çözümlenmemiş demokratik görevler, ulusal sorun, genel anti-emperyalist mücadele, savaşa ve militarizme karşı savaşım, barış için savaşım, kadın sorunu, gençlik sorunu, çevre sorunu vbg. ya doğrudan ve tamamen kapitalizmden kaynaklanan ya da kapitalizmin, tabiatı nedeniyle çözmediği veya çözmeye muktedir olmadığı sorunlar, proleter devrimin manivelaları olacak, onun toplumsal desteklerini artıracaktır.*
>
> *Tarihsel olarak çözümlenmemiş demokratik görevlerin varlığı, devrimimizin proleter karakterini değiştirmez. Tersine, bunlar, proletaryanın daha geniş toplumsal kesimleri daha kolay yanına çekmesini ve kazanmasını sağlayacaktır."*
>
> **Yakın Geçmişe Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı,** 1987, Eksen Yayıncılık, s.76

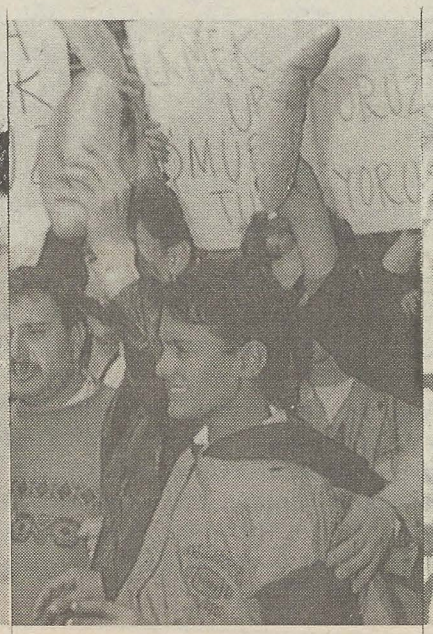
Türkiye işçi sınıfının, bağımsız ve öncü
bir toplumsal kuvvet olarak,
Türk burjuvazisinin Kürdistan'daki sömürgeci
egemenliğine karşı çıkabilmesi için, iktidar alternatifi
bir sınıf olarak aynı burjuvazinin
sömürücü egemenliğinin karşısına
çıkmayı başarabilmesi gerekir.
Kürdistan sorunuyla ilgili tutarlı demokrat
olabilmesi için, devrim sorununda sosyalist olmayı
başarabilmesi gerekir.
Kürdistan'daki ulusal devrimi kendi yedeği
ve eksenine alabilmesi için, Türkiye'de proleter devriminin
yolunu tutmayı başarabilmesi gerekir.
Ulusal kurtuluşun dar ve sınırlı ufkunu Kürt emekçilerine
gösterebilmesi için,
toplumsal kurtuluşun geniş alanına
çıkmayı başarabilmesi gerekir.

"İş-Ekmek-Özgürlük!": Mücadelenin "birleştirici ekseni" mi?

Bu sloganın "birleştirici"liği üzerine yaratılmaya çalışılan efsaneyi de kısaca ele almakta yarar var. Efsaneye göre; bu sloganda ifade bulan siyasal demokrasi platformu, kendi sözleriyle "siyasal demokrasi ve özgürlüklerin talep edildiği alan", işçi sınıfını bir bütün olarak kendi içinde birleştirmekle kalmamakta, aynı zamanda, işçi sınıfının "bütün emekçi sınıfları kendi sınıfsal ekseni etrafında birleştirebil"mesini de olanaklı kılmaktadır. Bu kadarla da değil. Bu slogan işçi sınıfına, aynı zamanda Kürt özgürlük mücadelesini de kendi ekseni etrafında birleştirme olanağı vermektedir.

Bu sonuncusundan başlayabiliriz. Kuşku yok ki işçi sınıfı Kürt halkının özgürlüğünü, onun meşru ulusal haklarını, daha somut olarak, kendi kaderini tayin hakkını savunduğu ölçüde, özgürlük için savaşan Kürt halkının desteğini de kazanacak, onun devrimci özgürlük mücadelesini "kendi sınıfsal ekseni" etrafında birleş-

tirebilecektir. Fakat sorun şuradadır ki, kendisi "demokrasi mücadelesi"nin sınırları içine sıkışmış bir işçi sınıfı bunu asla başaramayacaktır. Zira görmüş bulunduğumuz gibi, kapitalist düzende "bu alan" işçi sınıfının sosyalist sınıf bilinci ve bağımsız sınıf kimliği kazanması için tümüyle yetersizdir. Türkiye işçi sınıfının, bağımsız ve öncü bir toplumsal kuvvet olarak, Türk burjuvazisinin Kürdistan'daki sömürgeci egemenliğine kayıtsız şartsız karşı çıkmayı başarabilmesi için, kendisinin iktidar alternatifi bir sınıf olarak bu aynı burjuvazinin sömürücü egemenliğinin karşısına çıkmayı başarabilmesi gerekir. Kürdistan sorunuyla ilgili tutarlı demokrat olmayı başarabilmesi için, Türkiye devrimi sorununda sosyalist olmayı başarabilmesi gerekir. Kürdistan'daki ulusal demokratik devrimi kendi yedeği ve eksenine almayı başarabilmesi için, Türkiye'de proleter devriminin yolunu tutmayı başarabilmesi gerekir. Ulusal kurtuluşun dar ve sınırlı ufkunu Kürt emekçilerine gösterıneyi başarabilmesi için, toplumsal kurtuluşun geniş alanına kendisinin çıkmayı başarabilmesi gerekir.

Dolayısıyla ve demek oluyor ki, sermaye iktidarı koşullarında kendine demokrasi mücadelesini platform edinmiş bir işçi sınıfı, Kürt sorununda da gerekli tutarlılığı ve öncü bir kuvvet olmanın sürükleyici gücünü gösteremez.

Öte yandan, sınıf mücadelesi "siyasi demokrasi ve özgürlükler" alanına sıkışıp kaldığı sürece, Kürt özgürlük hareketi, işçi sınıfının bu çerçeve üzerinden herşeye rağmen verebileceği bir desteği belli sempatiyle karşılasa bile, bu hiç de onun işçi sınıfının "sınıfsal eksen"ine geçmesine yetmez. Bu durumda o kendi bağımsız "ulusal gelişme" yolunu izlemeye pekala devam edebilir. Bu sınırlı çerçeve içinde, yani sorun "demokrasi" ve "özgürlükler" sorunu olarak kaldığı sürece, Kürt emekçi sınıfları, pekala şimdi olduğu gibi, kendi mülk sahibi sınıflarının ara kesimleriyle birlikte yürüme yolunu tutabilirler. Onları ulusal özgürlüğün bu dar ufkundan ancak işçi sınıfının mülkiyet ve sömürü düzeninin temellerine yönelecek bir toplumsal devrim mücadelesi kurtarabilir. Dolayısıyla, Türkiye'nin bugünkü tarihsel-toplumsal koşullarında, demokrasi mücadelesi çerçevesinde kalındığı sürece, Kürt özgürlük mücadelesini işçi sınıfının "kendi sınıfsal ekseni etrafında birleştir"meyi başarmayı ummak boş bir hayal olmakla kalmaz, Kürt burjuvazisine de onun minnetle karşılayacağı bir hizmet olur. "Türkiye'ye Demokrasi, Kürdistan'a Otonomi!" Kürt burjuvazisinin baş sloganıdır. Bu yeni liberallerimize hiç mi bir şey anlatmıyor? Ya da, Kürt özgürlük mücadelesine bugün önderlik eden PKK, Türkiye'deki mücadeleye hep "demokrasi" çerçevesinden bakıyor ve kendi güdümünde kurdurduğu partiye bile "Devrimci-demokratik Halk Partisi" adını uygun görüyor. PKK'yı belirgin biçimde bu "sınırlama"ya yönelten ideolojik-sınıfsal mantık ve nedenler üzerine biraz düşünmek gerekmez mi? PKK ile **temelde aynı olan** politik-programatik çerçevede kısır bir çekişmeye girmek yerine, bu basit ama son derece aydınlatıcı olgu üzerine birazcık düşünülse daha iyi olmaz mı?

Reformist akımların işçi hareketi üzerindeki ideolojik-politik etkinliğine zemin olmasını engelleyebilmek için, demokratik siyasal istemler uğruna mücadele ile sermayenin sınıf egemenliğine karşı mücadele arasındaki bağı ortaya koymak ve bunu sürekli işlemek biricik devrimci marksist tutumdur. Sorun böyle ele alındı mı, sloganlar buna uygun formüle edildi mi, demokrasi mücadelesi, her türlü burjuva akımın işçi sınıfını şaşırtmak ve denetim altına almak olanağı olmaktan çıkar

Bu sloganın işçi sınıfını kendi içinde ve öteki emekçi katmanları işçi sınıfının "sınıfsal ekseninde" ne ölçüde birleştirebildiği sorununa geçiyoruz. Kürt sorunu sözkonusu olduğunda, doğal olarak "iş"i ve "ekmek"i bir yana bırakarak sloganın en ileri halkasından, "özgürlük"ten baktık duruma. Fakat işçiler ve "ezilen ve sömürülen emekçi tabakalar" sözkonusu olduğunda sloganı tüm halkalarıyla almamız gerekecek.

"Birleştirici"lik misyonu açısından bakıldığında, "iş" ve "ekmek" talepleri bugün sınıfı birleştirmek bir yana tersine bölüyor. Bu talepler ancak yerel ya da sektörel bazı birim ve alanlarda işçileri ve maalesef yalnızca geçici olarak birleştirebiliyor. Ya da daha çok işsizleri ve "iş"ini kaybetme riskiyle yüzyüze olanları birleştirme potansiyeli taşıyor. Fakat yazık ki, tersinden de, "iş"i ve "ekmek"i olanları da bu "kazanımlar"a kölece sarılmaya götürebiliyor. Mücadele bu sonuncular tarafından "iş"i ve dolayısıyla "ekmek"i kaybettirebilecek bir risk olarak bile algılanabiliyor. Bundan zaten yoksun olanlar ise, "iş" ve "ekmek" mücadelesinin dar çerçevesine sıkışıp kalabiliyorlar.

Durumu abarttığımız ya da karikatürize ettiğimiz sanılmamalıdır. Soyut değil, fakat sınıf kitlelerinin bugünün Türkiye'sindeki somut "ruh hali"nden ve davranış biçimlerinden giderek, son derece somut konuşuyoruz. Sözünü ettiğimiz durum bugün hala ciddi bir sorundur ve bugünkü işçi sınıfı hareketinin en temel zaafı durumundadır. Bu mücadeledeki bugünkü tıkanıklığın da düğümlendiği asıl noktadır. Bütün bunları görmemek ya da görmezlikten gelmek bugünkü gerçeklikten kopuk olmak ya da kopmaktır. Gerçeklikten kopanlar ya da onu doğru kavrama yeteneği gösteremeyenler ise, ona doğru ve dönüştürücü bir devrimci müdahaleyi zaten yapamazlar.

"İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganının geriye çekici, bozucu ve tahrip edici işlevi de kendini asıl olarak burada göstermektedir. Sanılabileceği gibi, slogandaki "özgürlük" vurgusu, "iş" ve "ekmek" mücadelesini daha ileri bir hedefe bağlamıyor. Tersine, özgürlük sorunu, bu sloganın kısır ve sığ çerçevesi içinde eldeki ya da kazanılacak olan "iş" ve "ekmek"in bazı yasal demokratik güvenceleri derekesine indirilebiliyor. Büyük bir coşkuyla başlayan Gebze direnişini utanç verici bir yenilgiye sürükleyen "Direniş Komitesi"ne egemen olan ruh ve zihniyet, hatırlamak gerekir ki, "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganından beslenmekteydi. Kaybedilen "iş"i, dolayısıyla "ekmek"i yeniden kazanmak asıl kaygı olunca, bundan umudun kesildiği bir noktada, "özgürlük" için direnmek, bunun gerektirdiği fedakarlığı bilerek göze almak tüm anlamını yitirebiliyor.

Dolayısıyla, "İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganı, mevcut mücadele düzeyini ilerletmek, daha ileriye çekmek bir yana, süreklileştirip kendi içinde idealize ediyor, demek oluyor ki, bu yolla gerçekte geriye çekiyor. Onun özellikle alt kademe sendika bürokratları için "birleştirici" sihri de buradan geliyor. Aynı şekilde, bu sloganın bir benzerinin hain Türk-İş yönetiminin resmi sloganı olarak kullanılması ve işçi hareketinin önüne bir platform olarak konması da, bundan kaynaklanıyor.

"İş-Ekmek-Özgürlük!" sloganı, işçi hareketinin mevcut düzeyini, dolayısıyla kendiliğindenliğini kalıcılaştırıp kutsuyor. Bunun bir rastlantı olmadığını, yalnızca burjuva-demokratik ufkun bur yansıması da olmadığını, fakat aynı zamanda, sınıf hareketine tipik kendiliğindenci ideolojik yaklaşımın bir ürünü olduğunu da görmemiz

Düzeltme:

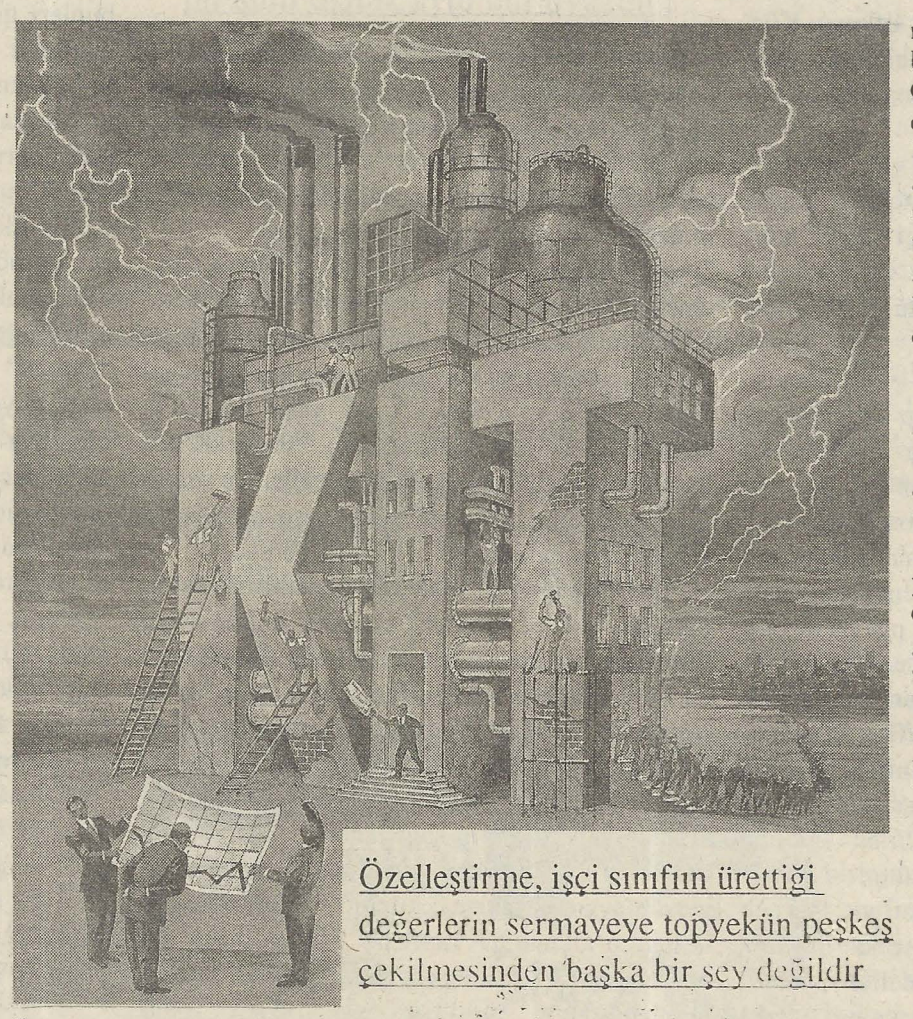
Liberal Demokratizmin Politik Platformu yazımızın geçen sayıdaki bölümünde bazı dizgi yanlışları olmuştur. Bunlardan önemli anlam karışıklığı yaratan iki cümlenin doğru biçimini vererek düzeltiyor, okurlarımızdan özür diliyoruz.

S.15, sütun 1, ikinci paragraf: Fakat karışıklık bununla da bitmiyor. Yazı bir değil bir kaç kere üstüste Ekim Devrimi ile "Köhnemiş Rus çarlığı ve otokrasisi"nin yıkıldığını söylüyor. Bu yeni dönem liberallerinin "Tüm İktidar Sovyetlere!" sloganını gözden kaçırmaları ile, Ekim Devrimi'nin "köhnemiş Rus çarlığı"nı değil, fakat onun yerini alan Rus burjuva iktidarını yıktığı gerçeğini gözden kaçırmalarındaki bu çakışma, basit bir bilgisizlik sorunu olabilir mi?

S.17, sütun 3, son paragraftaki parantez içi cümlede "Özgürlük ifadesini ekliyoruz" ifadesi "eklemiyoruz" olacaktır.

Özelleştirme Masalı VE GERÇEKLER

Özelleştirmelerin vaatlerin hiç birini yerine getirmediği gibi, tersi gelişmelere yol açtığı artık burjuva iktisatçılar tarafından dahi kabul edilen bir gerçektir. Sermayenin tabana yayılması şöyle dursun, tekelleşme yoğunlaşmaktadır. Devlet eğitim, sağlık, gibi kamusal alanlardan çekilmekte ama kendisini sermayenin jandarması olarak daha güçlü bir tarzda tahkim etmektedir. Demokrasi iyice küme düşmekte, özelleştirmelere eşlik eden ve emekçi sınıfları hedef alan azgın saldırılar için devlet terörü şiddetlendirilmektedir. Özelleştirilen kuruluşlar önce sermaye devlet işbirliğiyle zarara sokulmakta, ardından değerinin çok altında sermayeye peşkeş çekilmektedir.

Özelleştirme, işçi sınıfının ürettiği değerlerin sermayeye topyekün peşkeş çekilmesinden başka bir şey değildir

5 Nisan kararlarını büyük bir azgınlıkla uygulamaya koyan sermaye, buna rağmen özelleştirme planını gerçek kapsamıyla hayata geçirmiş değildir. Özelleştirme alanındaki esas atak henüz kapıda bekletilmektedir.

Bu ise bir dizi nedene dayanmaktadır. Her şeyden önce sermaye özelleştirmelere dair yalana ve demagojiye dayalı yoğun bir tarzda sürdürdüğü ideolojik saldırı kampanyasıyla uygun bir atmosferin oluşmasını bekliyor. Öte yandan işçi sınıfını takatsiz bırakmak, ezmek ve sindirmek doğrultusundaki hazırlıkları tam değildir. İşçi sınıfı 5 Nisan saldırısını sineye çekmiş görünse de, gerçekte patlamaya hazır bir potansiyel taşıdığını her geçen gün daha açık bir tarzda ortaya koymaktadır. (Aras Kargo direnişi bunun en son ve çarpıcı bir örneğidir.) Bu ise, sermaye iktidarını ister istemez dizginliyor, adımlarını dikkatli atmaya zorluyor. Ancak "daha çok kar" bağımlısı kapitalistler, buna rağmen sabırsız; buna rağmen pervasızdır. Bu güne dek sınıf hareketinin militan ve politik bir direnişin çizgisine çekilememiş olması ona açıkça cesaret veriyor. Kısacası sermaye, bugün, özelleştirme planının turşusunu kurmayı değil, bir an önce KİT'leri bu yağlı ballı temsilcilerine peşkeş çekmeyi amaçlamaktadır.

Özelleştirmeler günümüzde ekonomik kriz batağından çıkmanın biricik yolu ve temel koşulu olarak lanse edilmektedir. Propagandalar; sermayenin tabana yayılması, devletin küçülmesi, demokrasinin gerçekleşmesi, hizmet ve kalitenin artması ve kuruluşların verimli, karlı hale getirilmesinin yanı sıra özellikle de bütçe açığının kapanması, ekonominin canlanması noktasında odaklaştırılmaktadır.

Oysa, özelleştirmelerin bu vaatlerin hiç birini yerine getirmediği gibi, tersi gelişmelere yol açtığı artık burjuva iktisatçılar tarafından dahi kabul edilen bir gerçektir. Özelleştirmelerle sermaye tabana yayılmak şöyle dursun, tekelleşme yoğunlaşmaktadır. Devlet, eğitim, sağlık, gibi kamusal alanlardan çekilmekte ama kendisini sermayenin jandarması olarak yeniden ve daha güçlü bir tarzda tahkim etmektedir. Kısacası demokrasi iyice küme düşmekte, tersi bir gelişmeyle özelleştirmelere eşlik eden ve emekçi sınıfları hedef alan azgın saldırıların gerçekleştirilebilmesi için devlet terörü şiddetlendirilmektedir. Özelleştirilen kuruluşlar önce sermaye-devlet işbirliğiyle zarara sokulmakta, ardından ise değerinin çok altında belli başlı holdinglere veya uluslararası sermayeye peşkeş çekilmektedir.

Özelleştirmelerin gündeme getirildiği tüm ülkelerde tablo üç aşağı beş yukarı hep böyle olmuştur. Geçmişte Türkiye'de gerçekleşen özelleştirmelere bir göz atıldığında bile, yaratılmaya çalışılan hayal ile acı gerçek arasındaki traji komik uçurum belirgin bir tarzda sırıtmaktadır. Sermayenin özelleştirme alanında sürdürdüğü ideolojik saldırı kampanyasının tümüyle yalana dayalı olduğu net bir tarzda ortaya çıkmaktadır.

Türk Otomativ Endüstrisi (TOE)'nin uğradığı akıbet hem henüz taze ve hem de son derece çarpıcı bir örnektir: Gebze'de kurulu TOE, 238 bin metre karelik bir araziye sahiptir. Salt arazinin asgari değeri 1 trilyondur. Bu kuruluş arazi değerinin çok altında, 75 milyar 952 milyon gibi cüzzi bir fiyatla, Türkiye piyasasını denetleyen temel holdinglerden biri olan UZANLAR'a (Süper Oto) satılmıştır. Buna açıktan hibe edilmiştir demek de mümkündür. UZANLAR ilk elden çalışan 350 işçiyi kapı dışarı ettiği gibi tesisi kapatmıştır. Yalnızca fabrikanın hurdasını alış fiyatının iki katına (150 milyar) satan UZANLAR, sermaye devleti ile bağladığı bu "iş"ten korkunç bir vurgun yaparak çıkmıştır. Sonuçta ülke ekonomisine her hangi bir kaynak aktarımı olmamış, aksine tekelci burjuvaziye olağanüstü miktarda bir sermaye açıktan peşkeş çekilmiştir.

Daha gerilere dayanan özelleştirme uygulamalarına çarpıcı bir örnek ise çimento sektöründe yaşanmıştır. 1989 yılında ÇİTOSAN'a ait 5 çimento fabrikası, verimsiz olduklarına dair herhangi bir veri olmaksızın Fransız sermayesine satılmıştır. Özelleştirmeden önce karda olan bu kuruluşlar, Francaise Cement'e el değiştirdikten sonra zarar etmeye başlamıştır. %12 ila %16 oranında bir üretim düşüşü olmuştur. Korkunç bir işçi kıyımı yaşanmıştır. 1990'da sektörde çalışan işçi sayısı 13 bin 570 kişi iken, bu rakam 1994'te 6608'e kadar gerilemiştir. İddia edilenin aksine özelleştirme çimento sektöründe rekabeti artırıp kaliteyi yükseltmemiş, fakat Fransız sermayesi tekeline aldığı geniş kapsamlı üretim olanaklarıyla pazar üzerinde denetim kurmuş, fiyat karteli oluşturarak çimentoya %50 oranında bir zam uygulatmıştır.

Özelleştirme uygulamasının, gerçekte

Kapitalistlerin ideolojik saldırıları daha ziyade KİT işçisine yöneliktir. Sınıfı kamplara bölmek ve saldırıların yolunu düzlemek istemektedirler. KİT'lerde gereksiz istihdamların olduğu, üretimin düşük seyrettiği, gelirin işçi ücretlerine ayrıldığı doğrultusundaki yalanlar ile özelleştirmeler yoluyla tensikatlara, düşük ücret politikasına, sendikasızlaştırmaya, vb. çok kapsamlı bir saldırı harekatına meşru zemin yaratılmaya çalışılmaktadır.

sermayenin öz örgütü ve koruyucu şemsiyesi olan devlet ile burjuvazi arasındaki kirli bir işbirliğinden başka bir şey olmadığını, sermayeye daha fazla avanta ve servet edindirme aracı olduğunu ortaya koyan veciz bir diğer örnek de ASİL ÇELİK olayıdır.

ASİL ÇELİK, Vehbi Koç'un 1974 yılında ucuz DÇM kredisiyle kurduğu özel sektöre ait dev bir tesistir. ASİL ÇELİK sahipleri 24 Ocak kararlarının ardından, döviz maliyetlerinin ikiye katlandığı gerekçesinin ardına saklanarak, devletten yardım talep ettiler. Özelleştirme uygulamasının Türkiye'deki baş ideoloğu ve temsilcisi, o dönemin başbakanı Turgut Özal tarafından alınan bir kararla fabrika devletleştirildi. Makina Kimya Endüstrisi Kurumu'na bağlı bir ortaklık olarak işletilmeye başlandı. Fabrikayı daha verimli hale getirmek için uluslararası finans kuruluşlarından kredi alındı. ASİL ÇELİK'in üretimi giderek artırıldı. Artan üretime paralel olarak dış pazara açıldı ve geçen yıl ASİL ÇELİK 200 milyara yakın kar elde etti. Bugün ise sermaye devleti bu ballı böreği yeniden özelleştirmek, kapitalist sınıfın önde gelen temsilcilerine hibe etmek hazırlığı içindedir.

Yeniden geçmişten günümüze dönecek olursak, dün ile bugünkü uygulamaların mantığında hiçbir değişikliğin olmadığı açıktır. Zira sermaye ile devlet organik bir bütündür. Gerçekte de işçi sınıfı ve emekçiler açısından kamu kuruluşlarıyla özel sektör arasında temelli herhangi bir fark yoktur. Can alıcı nokta, özelleştirme adı altında yaşanan sahte "el değiştirme"nin gerçekte sermaye sınıfına daha çok kar ve daha büyük vurgunlara olanak sağlayan bir araç, işçi sınıfına ise ekonomik-siyasal-örgütsel çok boyutlu ve kapsamlı bir saldırı olması olgusudur. Bugüne dek özelleştirme her zaman kitlesel tensikat, örgütsüzleştirme ve düşük ücret politikası anlamına gelmiştir. Özelleştirilen bir çok fabrika ve tesis, bırakalım verimli hale getirilmesi, adeta sermayenin arpalığına dönüştürülmüştür. Kimi zaman TOE örneğinde olduğu gibi açıktan tekelci burjuvaziye hibe edilmiş, ardından kapatılmıştır.

Sermayenin gözünü diktiği ve özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların önce finans kaynakları kesilmekte, devlet desteği çekilmektedir. Bu yolla zarara sokulmaya çalışılan fabrikalar değerinin çok altında göstermelik bir fiyatla büyük tekellere satılmaktadır. Devlet kuruluşlarıyken finanse edilemiyorlar, zarar ediyorlar gerekçesiyle ekonominin kamburu olarak lanse edilen kuruluşlar, özelleştirilir özelleştirilmez devletin koruyucu şemsiyesi altına girmektedir. Devlet çoğunlukla sattığı tesis ve fabrikalardan aldığı paranın çok çok üzerinde kredilerle özel sektörü desteklemekte, onu adeta beslemektedir.

Bu çıplak gerçeklere rağmen bugün, başta hükümet, tüm sermaye cephesi hala daha utanmazca bütçe açığının kapatılması için özelleştirmelerin en önemli kaynak olacağını iddia edebilmektedir. Sermaye ve onun öz örgütü devlet özelleştirmelerle güttüğü hedefini tersyüz ederek, meşru bir zemin deymiş gibi lanse edebilmektedir. Oysa 1986'dan 1994'e kadar KİT satışlarından elde edilen gelirlere bakıldığında, neredeyse tümünün (%97) yine özelleştirme giderleri için harcandığı istatistiklerle sabittir. Kısacası, elde edilen 19 trilyon liralık kaynağın 18.5 trilyonu sermayeye aktarılmıştır.

Ancak bunda şaşılacak hiçbir şey yoktur. Sermaye devleti adı üstünde sermayenin, kapitalistin devletidir. Onu koruyacak, destekleyecek, kamu mülkiyetini onlara peşkeş çekecektir. Fakat özelleştirme yalnızca kapitalist tekellerin devletle işbirliği içerisinde ve kirli oyunlarla büyük oranlarda servet vurgunları elde etmesi açısından karlı bir uygulama değildir. Ondan çok daha önemlisi, özelleştirmelerin işçi sınıfının hak ve kazanımlarına yoğun bir saldırı için bulunmaz bir gerekçe ve araca dönüşmesidir.

Kapitalistler dahi KİT'lerin özel sektöre geçer geçmez karlı kuruluşlar haline geldiğini savunamıyorlar. Bilakis onlar sermayeye daha fazla kar getirecek olanın işçi sınıfının daha yoğun sömürüsünden başka bir şey olmadığının bilincindedirler. Bu nedenle, ideolojik saldırıları KİT'lerden daha ziyade KİT işçisine yöneliktir. Böylece hem işçi sınıfını kamplara bölmek ve hem de tüm sınıfı hedef alan saldırıların yolunu düzlemek istemektedirler. KİT'lerde gereksiz istihdamların olduğu, kadro şişkinliğinin bulunduğu, üretimin düşük seyrettiği, gelirin büyük oranda işçi ücretlerine ayrıldığı doğrultusundaki yalan propaganda ile özelleştirmeler yoluyla tensikatlara, düşük ücret politikasına, sıfır sözleşmeye, sendikasızlaştırmaya, taşeronlaştırmaya, kısacası, çok kapsamlı saldırı harekatına meşru bir zemin yaratılmaya çalışılmaktadır. Özelleştirme saldırısının yalnızca KİT çalışanlarına dönük olduğunu varsaymak büyük bir yanılgı olacaktır. Sonuçta giderek yoğunlaşan kitlesel tensikatlar, düşen ve dondurulan ücretler, kırpılan ve geri alınan kazanımlar ve haklar, tüm bunlar, işçi sınıfını bir bütün olarak ilgilendirmekte, sömürü zincirlerini bir bütün olarak ağırlaştırmaktadır.

Sermaye düzeni, "5 Nisan başlangıç, saldırılar sürecek" parolasıyla hareket etmektedir. İşçi ve emekçi yığınları korkunç bir sefalet ve onulmaz bir siyasal baskı kıskacında tutan burjuvaziye, işçi sınıfı yanıtını 20 Temmuz'da, "20 Temmuz başlangıç, mücadele sürecek" şiarıyla vermiştir. 20 Temmuz'da militan bir uyarı eylemine yaraşır bir hava estirilememiş dahi olsa, sonraki süreçte yaşanan çeşitli sınıf eylemlilikleri bu konuda umut verici olmuştur. Özellikle Aras Kargo işçilerinin şanlı direnişi sınıf hareketinin yolunu açmıştır. Bugün bu ileri çıkışın düzeyini yakalamak ve aşmak işçi sınıfının ve onun sınıf bilinçli-devrimci öncülerinin, doğal önderlerinin sorumluluğu ve görevidir. Bu başarılamaz, sınıf hareketinin seyri Aras Kargo direnişinin militan ruhunu yakalayamazsa sermaye, başta kapıda beklettiği özelleştirmelerle işçi ve emekçi kitlelerin üzerinden silindir gibi geçecek, ciddi bir engelle karşılaşmadan proletaryanın şehit vererek kazandığı kazanımları son kırıntısına kadar gaspedecektir.

Çukobirlik Yemekhanelerinde Bir Direniş Deneyimi

ya da

DİSK'İN İHANETÇİ SENDİKACILIĞI

OLEYİS: Sadece güzel pankartlar hazırlayıp taşımakla olmuyor

Geçtiğimiz ay, Adana Çukobirlik yemekhaneleri bir direniş deneyimi yaşadı. Bir çok devrimci yayınla birlikte gazetemiz sayfalarına da yansıyan bu direniş, son bir yılın pek çok direnişiyle, ne yazık ki aynı sonu paylaşmış bulunuyor: Yenilgi...

Her yenilgi utanç getirmez. Yenilgi vardır; dövüşerek çekilirsin, kazanç hanene yazılır. Yenilgi vardır; teslim olursun, utanç hanene yazılır. Ve yenilgi vardır; ihanete uğrarsın, gaflet hanene...

Çukobirlik yemekhanelerinde yenilgiye uğrayan direniş üçüncü haneye yazılanlardan sadece biri daha oldu. Pek çok işçinin DİSK'in başındaki "D"ye ve geçmiş ününe duyduğu güven, bir direnişin daha satılmasıyla noktalandı. Çağdaş sendikacılığın, sınıf kavgasının yerine sınıf uzlaşmasının, demek ki, işçilerin elini kolunu bağlayıp sermayenin azgın saldırısına öylece teslim etmenin yönelimi olduğu bir kez daha kanıtlanmış oldu.

DİSK OLEYİS'in bu direnişteki "önderlik"i, baştan sona bir ihanet ve suç anıtı olmuştur ve sadece Çukobirlik'te değil, tüm Adana işçileri orasında böyle anımsanocaktır. Direnişçilerin diğer birimlerden destek arayışını "onur sorunu" olarak göstererek engelleme, aktif eylem yerine oturmayı dayatma, "aman suç işlemeyelim" mantığıyla işçileri sürekli pasifize etme sendikanın eylemdeki esas tutumu olmuştur. Fabrikanın diğer birimlerini dayanışmaya çağırması gereken OLEYİS bürokratları, bunu yapmadıkları gibi, direnişçilerin çağırmasını engellemiş, dayanışma ve destek için direnişi ziyarete gelen devrimcilere de, "Burayı provoke ediyorsunuz, gidin" diyerek gerçek yüzlerini sergilemişlerdir.

En önemlisi, işçilerin, konfederasyonun adındaki "D"ye ve geçmişindeki üne duydukları güvenin kötüye kullanılması, "Genel Müdürlük ve Karayalçın'la anlaştık, haklarınızı alacaksınız" yalanıyla işçilerin düpedüz kandırılmasıdır. Oyunlarının açığa çıktığı yerde ise, DİSK'in yeni ağası Budak apar topar Adana'ya gelerek, işverenle bir "satış" protokolü imzalamıştır. Ama bu protokol, aynı zamanda Budak'ın suç senetlerinden biridir de.

Protokolle işverenin ve sendikanın "haklar"ı garantiye alınmış, kaybedense yine işçiler olmuştur. Maddi kayıp şimdilik sözleşmeden doğan ücret hakkının yarısı kadardır. Önümüzdeki günlerde belki işten atılmalar olacaktır. Oysa Çukobirlik işçileri bütün bu direniş sürecinden, maddi kaybının çok üstünde manevi kazançla çıkmıştır. Bu kazançların başta geleni, sendika bürokratizminin ihanetçi yüzünü tanımak ve zafere giden yolun üstünden bu bürokratik engelleri temizlemenin zorunluluğunu kavramaktır. İşte o zaman işçi sınıfının mücadelesi, birlik ve dayanışma içinde zafere doğru hızla yol alacaktır.

Kızıl Bayrak/ADANA

LEO-JEANS DİRENİŞİ ÜZERİNE

Kapitalist sömürü çarkının en acımasız döndüğü yerlerden biri de atölyelerdir. İşçi sınıfının yeni nesli buralarda, en düşük ücret, en fazla saat ve hatta, küfür ve dayağa kadar varan zulüm ve sömürü altında geleceğe hazırlanır.

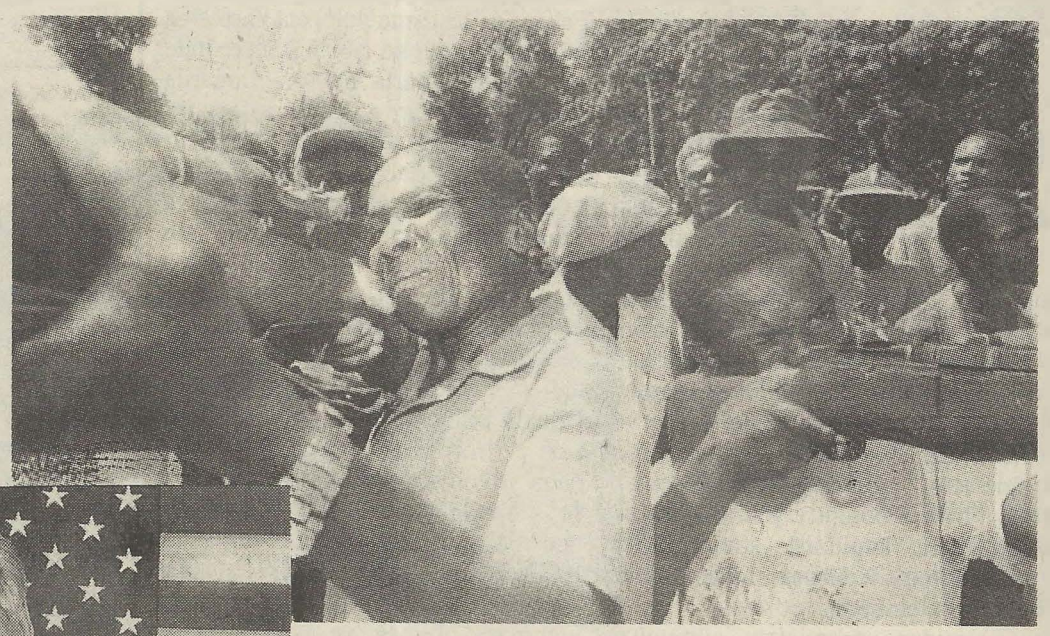
Adana'da kurulu Leo-Jeans de bu atölyelerden biridir. Çoğu çocuk yaşta 150 işçi, asgari ücretin çok altında ve yasal çalışma saatinin üstünde çalışmaya zorlanmaktadır. Ama bu zor, nihayet, Leo-Jeans işçilerini hak aramaya ve direnişe iter. Sefalet koşullarının altındaki çalışma, sefalet koşullarını talep haline getirir. Asgari ücret ve yasal çalışma sınırı talebiyle başlayan eylem, polis saldırısıyla, ama asıl, tecrübesizliğin zaafları sonucu, görünürde herhangi bir kazanım elde edemeden dağılır.

Taleplerine ulaşamasa da, her eylemin en önemli kazanımı mücadele deneyimidir. Leo-Jeans'ın genç işçileri de bu direnişten önemli derslerle çıkmışlardır. İlk ve en önemli ders, örgütlenmektir. Direnişin en büyük zaafı, yeterli örgütlülüğe ulaşmadan, işçilerin çoğu üretimi sürdürürken, çok az sayıyla eyleme başlamaktı. Ve bu da, yenilginin baş sebebi oldu. Bununla içiçe bir başka ders, sınıf bilincinden, dolayısıyla dayanışma ruhundan yoksunluktur. Bu yoksunluk hem ilk sebebe yol açmış, hem de direnişi salt ekonomik düzlemde bırakarak başka bir zaaf alanı yaratmıştır. Direnişin hemen öncesinde işten çıkarılan işçilerin geri alınmasının taleplerde yer almaması bu zayıflığın işaretidir. Bu iki temel zaaftan kaynaklanan pek çok pratik hata, Leo-Jeans işçilerinin gelecek mücadelelerinde üzerine basarak zafere yürüyecekleri birer basamak olmalıdır. Leo-jeans yenilgisi özetle, bir gerçeğin altını bir kez daha çizmiştir. İşçi sınıfı ya örgütlüdür ya da hiçtir.

Kızıl Bayrak/ADANA

Emperyalizm özgürlük değil, her zaman egemenlik peşindedir

HAİTİ "DEMOKRASİ" İÇİN DEĞİL, ABD ÇIKARLARININ GÜVENCEYE ALINMASI İÇİN İŞGAL EDİLDİ.

ABD emperyalizminin Haiti'ye müdahalesinin iki amacı vardır. Birincisi sorunun uluslararası boyutudur. İkincisi ise; Haiti'de dejenere olma sürecine girmiş bulunan duruma bir çeki düzen vermek, ABD emperyalizminin Haiti üzerindeki egemenliğini daha sağlam ve emin bir temele oturtmaktır.

ABD emperyalizmi uzun süre gündemde tuttuğu, "demokrasiye destek" kılıflı Haiti çıkartmasını nihayet gerçekleştirdi. Böyle bir işgal harekatına Haiti tarihinde ilk kez rastlanmıyor. 1915'te de "siyasi istikrar sağlamak" türünden bahanelerle ABD "arka bahçesi"ndeki bu ülkeyi işgal etmişti. Haiti 1934 yılına kadar işgal altında kalmış ve doğrudan ABD emperyalizmi tarafından yönetilmişti.

ABD emperyalizmi Yeni Dünya Düzeni stratejisi çerçevesinde bir süredir sistematik olarak askeri müdahaleler düzenliyor. Son askerlerinin Somali'yi terkettikleri günlerde bu kez Haiti'yi işgal etmesi ve bu arada listesindeki diğer ülkelere yönelik taciz politikalarını sürdürmesi, askeri müdahale ve işgallerin başlıca emperyalist güç sıfatıyla onun dış politikasının ana eksenini oluşturduğunu gösteriyor. Mevcut uluslararası koşullar ABD emperyalizmine dünya çapında müdahaleler olanağını sunuyor. O da dünya ölçeğinde haydutluğunu vahşice ortaya koyup, en ilkel gangsterlik yöntemlerini hayata geçirerek bu olanağı en iyi biçimde kullanıyor.

ABD emperyalizminin son yıllarda giderek sıklaşan askeri müdahalelerinin asıl amacı, kendi egemenliğine istikrarlı bir yapı kazandırmak, dünya ölçeğindeki diktatörlüğünü pekiştirmektir. Bu nedenle, bu politikasına kalıcı bir yapı kazandırmak için Somali, Haiti gibi son derece zayıf ülkeleri adeta bir deneme tahtası olarak kullanmaktadır. Emperyalist egemenliğini sağlamlaştırmak için başvurduğu saldırganlığa her defasında bir kılıf bulmakta da zorluk çekmemektedir.

Sözkonusu müdahale alanlarında çıbanbaşı oluşturan sorunların kökeninde, genel olarak dünya kapitalist sisteminin, özel olarak da onun jandarmalığının sorumluluğu yatmaktadır. Açıktır ki, Somali halkı açlıktan kırılıyorsa ve aşiret ağaları ülkeyi bir kördövüşüne sürüklemişlerse, bunun asıl sorumlusu, yalnızca Somali'yi değil, tüm Afrika kıtasını toptan talan eden emperyalizmdir.

Haiti'nin durumu farklı değildir. ABD emperyalizminin sözde demokrasiyi yeniden tesis etmek için işgal ettiği Haiti, dünyanın en yoksul ülkelerinin başında geliyor. Bu sefaletin ve ona eşlik eden diktatörlüğün kökeninde Haiti'nin ekonomik olanaksızlığı ve bir avuç generalin hükmetme ihtirası yatmıyor. Haiti halkının sefaleti, on yıllardır süren bir talan ve yağmanın ürünüdür. Generallerin diktatörlüğü ise bu talanın bekçiliğini yapma, güvenliğini sağlama ihtiyacından kaynaklanıyor.

Haiti, dünyanın en yoksul ülkelerinden biri olmasına yol açacak denli tarımsal ve sinai kaynaklardan yoksun bir ülke değildir. Kahve, şeker, tekstil gibi sektörlere dayanan ekonomisi kendi yağı ile kavrulabilir olanak ve güce sahiptir. Ancak, ülke ekonomisinin irili ufaklı tüm kilit mevzileri, sayıları sınırlı ve genellikle yabancı kökenli bir avuç ailenin oluşturduğu tümüyle asalak bir oligarşinin elinde toplanmıştır. Ekonominin gelir getiren başlıca sektörleri Jamaika'lı Brand, Danimarka'lı Madsen gibi ailelerin tekelindedir.

Haiti oligarşisi bu ülkeden yağmaladığı tüm zenginlikleri on yıllardır yurt dışına, ABD'ye transfer etmektedir. Adına ihracat denen bu talandan elde edilen kazanç Haiti'ye geri dönmüyor, ABD bankalarına akıyor. Haiti oligarşisinin serveti ülkeye değil, ABD'deki güvenilir yatırımlara ayrılıyor; uluslararası mali spekülasyona yatırılıyor. Bununla da kalınmıyor, Haiti halkından toplanan vergilerden oluşan devlet bütçesinin önemli bir bölümü, bu asalak tüccarlara çok düşük oranda faizlerle kredi olarak peşkeş çekiliyor. Bu kredileri oligarşi sermaye olarak kullanıyor. Haiti halkının ürettiği kahve, şeker kamışı, tekstil ürünleri vb. ni satın alıp ihraç etmesine hizmet ediyor.

Haiti halkını yoksullaştıran ve onun kanını emmeye bir türlü doymayan bu asalak ticaret oligarşisinin diğer bir etkinliği de, ülkedeki küçük sanayi işletmelerini kasıtlı olarak iflasa sürüklemesidir. Toplumun temel gereksinmelerini karşılayan bu yerel sanayi üretimi, tüccarların ithal olanaklarını sınırladığı ve dolayısıyla kar oranını düşürdüğü için, onların önünde aşılması gereken bir engeldi. Bu engel politik ve ekonomik tedbirler alınarak aşıldı. Yerel sanayi tasfiye edildi. Binlerce insan işsiz bırakılıp açlığa mahkum edilerek, dışarıdan mal getirip pazarlayan tüccarların kar oranı arttırıldı. Böylece ülke ABD tekellerine tamamen açık bir pazara dönüştürüldü.

Tüm bunlar Haiti halkının bugünkü sefaletini, onun neden dünyanın en yoksul ülkelerinin başında geldiğini ortaya koymaktadır. On yıllardır ülkenin tüm doğal zenginlikleri yağmalanmış, üretilen değerler dışarıya transfer edilmiştir. Haiti halkını sömüren, tüm zenginlikleri talan eden asalak oligarşinin kimin taşeronluğunu yaptığı da yeterince açıktır. Bunlar ABD tekellerinin yerel acentaları durumundadırlar.

Düne kadar Duvalierler diktatörlüğü ve bugün terör estiren askeri cunta, bu sömürü ve talan düzenini sürdürebilmek için bizzat ABD emperyalizmi tarafından iktidarda tutulmuştur. Böylesine bir sömürü ve talan ancak emekçi halkın sindirilip susturulmasıyla mümkün olmaktadır. Bu misyon düne kadar Duvalierler tarafından yerine getirilmişti. Onların yıpranarak bu görevi yerine getiremeyecek duruma gelmeleri üzerine askeri cuntaya iş düşmüştü.

Bu koşullarda ABD emperyalizminin Haiti'ye doğrudan müdahalesinin iki amacı vardır. Birincisi sorunun uluslararası boyutudur. Buna yukarıda değinildi. İkinci boyutu ise; Haiti'de dejenere olma sürecine girmiş bulunan duruma bir çeki düzen vermek, ABD emperyalizminin Haiti üzerindeki egemenliğini daha sağlam ve emin bir temele

Haiti, dünyanın en yoksul ülkelerinden biri olmasına yol açacak denli tarımsal ve sinai kaynaklardan yoksun bir ülke değildir. Kahve, şeker, tekstil gibi sektörlere dayanan ekonomisi kendi yağı ile kavrulabilir olanaklara sahiptir. Ancak, ülke ekonomisinin irili ufaklı tüm kilit mevzileri, sayıları sınırlı ve genellikle yabancı kökenli bir avuç ailenin oluşturduğu tümüyle asalak bir oligarşinin elinde toplanmıştır.

oturtmaktır. Bu yapılırken, muhalif toplumsal güçler ezilecek, böylece düzene muhalefet dinamiği de kırılacaktır.

"Meşru devlet başkanı" Aristide'i kendisine kalkan ederek başlattığı operasyonla, ABD emperyalizmi, Haiti egemen sınıfına destek ve ordusuna güven vermeye çalışıyor. Aristide'in devlet başkanı seçilmesi, yoksul halk kitlelerinin doğrudan politika ile ilgilenmelerine ortam ve dinamik yaratmıştı. Bu dinamik, somut bir politik kimlik kazanmış olmaktan uzak olmakla birlikte, hala canlılığını koruyor. Eli kanlı cuntacılar, üç yıl içinde resmi rakamlara göre 5 bin kişiyi katletmiş olmalarına rağmen, toplum susmuş ama sinmemiştir.

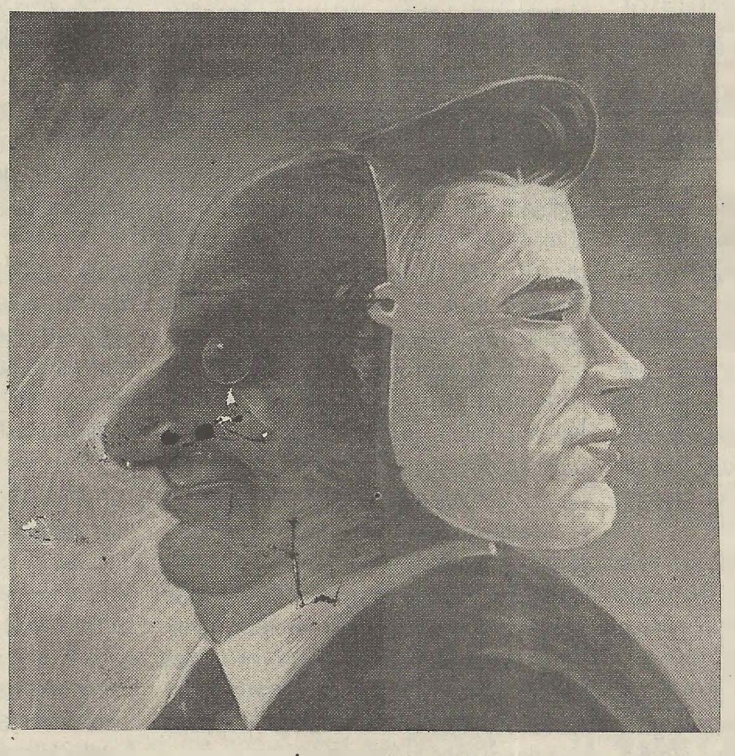
Toplumun maruz kaldığı baskı ve sömürü koşullarında generaller cuntasının daha fazla iş başında kalması, bu toplumsal dinamiğin daha somut bir politik kimlik kazanmasının ve radikalleşmesinin yolunu açabilirdi. ABD emperyalizmini ve onun uşağı Haiti oligarşisini asıl rahatsız eden bu potansiyel tehlikedir. ABD'nin, devrik başkan Aristide'i bu kadar bayraklaştırmasının gerisinde de bu durum yatmaktadır.

ABD emperyalizmi, Haiti'yi işgal etmeden önce generalleri hedef alıyormuş gibi bir görüntü çizmiştir. Ancak operasyonun ilk adımındaki icraatı askeri cuntanın tüm cinayet ve sorumluluklarını affetmek ve cunta şeflerinin geleceğini garantiye almak olmuştur. ABD emperyalizmi, yoksul halk kitlelerini kandırmak için, belki bir kaç subayı göstermelik olarak yargılayıp cezalandırabilir. Fakat kesinlikle ordunun elebaşlarına dokunmayacaktır. Zira bu cinayet şebekesinin başındaki general Raoul Cedras'ın kendisi bile CIA'nın güvenilir bir ajanıdır. ABD emperyalizmi piyonlarını rasgele harcamayı ve bunun Haiti ordusu üzerinde yaratacağı olumsuz etkiyi göze alamaz. Ayrıca, ABD'nin Haiti'deki bu sadık uşaklarına ihanet etmesini gerektirecek hiç bir neden de yoktur.

Haiti halkı, emperyalistlerin ve onların işbirlikçisi oligarşinin güdümünden çıkmalı, kendi bağımsız politikasını yaşama geçirmelidir. Bunun için de dünya proletaryası ve emekçi halkların enternasyonalist desteğine ihtiyaçları vardır. Görev bu desteği hayata geçirmektir.

İsveç sosyal demokrasisinin yeni misyonu

FARELİ KÖYE KAVALCILIK

İsveç sosyal demokratları üç yıllık bir muhalefet döneminden sonra 18 Eylül günü çoğunluğu kazanarak yeniden hükümet olma olanağını elde ettiler. Bu ülkenin yarım asırlık tarihine damgasını basan ve dünya sosyal demokrasisinin "övünç" kaynağı olan sosyal demokratları bu kez farklı bir misyon bekliyor.

Kapitalizmin ulusal sınırları yıkma ve uluslararası tek bir pazara dönüşme sürecinin bu günkü gerekleri (tek Avrupa pazarı) ve kuşkusuz dünya kapitalizminin yaşamakta olduğu bunalımın sonuçları, İsveç sosyal demokrasisinin de tarihi özgünlüğünün aşınmaya başlamasına neden olmaktadır. Vahşi liberalizmin kurallarına ayak uydurarak ve toplumun sosyal kazanımlarını tırpanlayarak "refah devleti"nin tasfiye sürecini başlatmışlardı. Sosyal demokratların, '80'li yılların son dönemlerinde başlattıkları bu süreç, "refah devleti" için sonun başlangıcı oldu. Egemen sınıflar sosyal demokratların başlattıkları bu sürecin devamını muhafazakarlara emanet ettiler.

Sosyal demokrasinin açtığı gedikten hareket eden muhafazakarlar üç yıl boyunca geçmişin toplumsal kazanımlarını tek tek pazarladılar. Kısmi özgünlüklere sahip olan İsveç ekonomisi çokça propagandası yapılan özgünlüğünü tümüyle yitirdi. İsveç işsizlik, enflasyon, bütçe açığı vb. gibi kapitalizmin klasik sonuçlarıyla tüm öteki ülkeler gibi yüzyüze kaldı.

Bu arada uzun yıllar "refah" koşullarını yaşayan İsveç toplumu mevcut durumu geçmişle kıyasladığı için, muhafazakarlar bazı "tabu"lara dokunmayı göze alamadılar ve süreç tıkandı. 18 Eylül seçimleriyle yeniden sosyal demokratların hükümete getirilmesi ile bu tıkanan sürecin önü açılmak istenmektedir.

Böylece yeniden hükümet olan sosyal demokratların misyonu muhafazakarların yapamadığını yapmak olacaktır. Artık eski "refah dönemi"ndeki misyon tümüyle terk edilmiştir. Amaç İsveç ekonomisinde ve toplumsal yapısında liberalizme ters düşen handikapları ortadan kaldırmak, ülkeyi AET'ye üye yapmak yani ultra liberalizme tümüyle entegre olmaktır.

Bunu başarmak için ise, epeyce tırpanlanmış sosyal kazanımlara biraz daha el atmak, sosyal yardımları daha da budamak, işsizlik ve emeklilik ödeneklerini AET ölçütlerine uyarlamak için buna uygun yasal tedbirler almak, bütçe açıklarını kapatmak, devlet borçlarını dizginlemek, kısacası ayrıntılı bir kemer sıkma politikasını hayata geçirmek gerekmektedir.

Muhafazakarların bu alanda cüretli bir politika uygulamalarının imkanı çok sınırlıydı. Fakat, sosyal demokratlar bu misyonu yerine getirmek için biçilmiş kaftandır. Başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçi halk kitleleri üzerinde hala önemli bir etkinliğe sahiptirler. Bu nedenle yeni sosyal demokrat hükümetin önünde duran acil ve tek görev, sahip olduğu bu manevi etkinliği kullanarak İsveç burjuvazisinin ihtiyaçlarına cevap vermek olacaktır.

İşçi sınıfının hoşnutsuzluğu artık dizginlenemiyor

İtalya'da genel grev hazırlığı

İtalya'da sendikalar 14 Ekim günü genel grev çağrısında bulundular. Berlusconi hükümetinin 1995 yılı bütçe tasarısında öngördüğü "sosyal harcamaları sınırlama" tedbirlerine karşı, tüm sektörlerden emekçiler 4 ile 6 saat iş bırakacaklar.

Ultra liberal ekonomi reçetesini uygulamada bu güne kadar kayda değer bir tepkiyle karşılaşmayan Berlusconi hükümeti, 1995 bütçe tasarısında hedefi biraz daha yüksek saptamaktan çekinmedi. Söz konusu tasarı, sosyal sigortalar, sağlık harcamaları, emekli maaşları ve bazı kamu kuruluşları ile araştırma kurumlarına ayrılan ödeneklerden toplam 48 trilyon İtalyan lireti kesmeyi öngörüyor. Bunların yanısıra emeklilik yaş sınırını 61'den 65'e çıkarmayı planlayan Berlusconi bütçesi, bir çırpıda 120 hastanenin kapatılmasını, maaşların ve emekli ödeneklerinin enflasyona endeksli olma sistemine son verilmesini öngörüyor.

Berlusconi hükümeti işbaşına geldiğinden bu yana ultra liberal ekonomi politikasını bir çok sektörde yürürlüğe koydu. Özellikle basın-yayın alanında sık sık grevler yaşanıyor. Yıl sonundan önce emeklilik yasasının tamamen değiştirilmesi, işletmelerin sosyal kesintilerden muaf tutulması ve işten atılma tazminatlarının işverenlerin insafına bırakılması, hükümetin, sırasını bekleyen önlemleri arasında yer alıyor.

Hükümet, genel bir saldırının büyük bir tepkiye yol açacağını bildiği için bu politikayı zamana yayarak parça parça gündeme getiriyor. İtalyan emekçileri bu sinsi taktiğin farkındalar ve her fırsatta tepkilerini ortaya koymaktadırlar. Ancak sendika bürokrasisi bu dağınık tepkilerin genel bir direnişe dönüşmesini çeşitli oyalama manevralarıyla engellemeyi bu güne kadar başarabildi.

Burjuvazinin saldırılarının giderek yoğunlaşması karşısında sendika bürokratları, emekçiler nezdindeki itibarlarının zedelendiğini ve etkinliklerinin sarsıldığını görüyorlar. Bu nedenle de göstermelik tepkiler ortaya koyma ihtiyacı duyuyorlar. 14 Ekim için alınan bir kaç saatlik genel grev kararıyla, emekçilerin istemleri değil, sendika bürokratlarının ihtiyaçları gözetilmektedir. Oysa, burjuvazinin boyutlanan saldırılarına etkili bir yanıt, sendika bürokrasisine itibar kazandıracak bu türden eylemleri değil, daha köklü bir direniş ve mücadele perspektifine sahip olmayı gerektirmektedir.

Reformist Kuşatma (*)

Ekim'in 15 Eylül '94 tarihli sayısının (sayı 105) başyazısı: *"Reformist Kuşatma"* başlıklı kısa bir değerlendirme yazısıdır. Sınıf haraketine ilişkin güncel tartışmalar açısından önemli bulduğumuz bu yazıyı aynen yayınlıyoruz:

EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 105, 15 Eylül '94, 5000 TL

12 Eylül saldırısının 14. yılı geride kalıyor. İşçi sınıfı ve emekçiler sermayenin bu dizginsiz karşı devrim saldırısıyla kaybettikleri mevzileri ve kazanımların önemli bir bölümünü aradan bunca uzun bir süre geçmiş olmasına karşın hala kazanabilmiş değiller. Kaybettiklerini kazanamadıkları gibi, 12 Eylül döneminde bile dokunulmayan bazı başka hak ve kazanımları kaybetmek riskiyle yüzyüzeler bugün.

12 Eylül'ü önceleyen dönemde sermaye düzeni çok yönlü ağır bir kriz içindeydi. Toplumun çok değişik ve yoksul katmanları bir siyasal hareketlilik içindeydi. Bu hareketlilik zemini üzerinde, bir dizi temel zaafına rağmen küçümsenmeyecek örgütlü bir devrimci hareket varlığını sürdürmekteydi. Devrimci toplumsal muhalefetin bu gücü, düzenin bunalımını derinleştiren bir temel etken durumundaydı. Sermayenin 12 Eylül saldırısı, bu devrimci etkeni yok etmek ve 24 Ocak kararlarında ifade bulan ekonomik kriz programını engelsiz uygulayabilmek için gerçekleştirildi.

Bugün düzen yeniden ağır bir kriz içerisindedir. Fakat Kürt özgürlük mücadelesi ayrı tutulursa, 12 Eylül öncesinden farklı olarak bugün güçlü ve örgütlü bir toplumsal muhalefet yoktur. Bu, bugünkü krizin kendine özgü yanıdır. Elbette işçi sınıfı içinde ve öteki sömürülen katmanlar arasında yaygın bir hoşnutsuzluk yaşanmaktadır. Sınıf kitleleri '87 yılından beri şu veya bu ölçüde hep bir hareketlilik içinde oldular. Ne var ki, 12 Eylül öncesinden farklı olarak, bu, devrimci doğrultuda politize olmuş bir hareketlilik değildir. Öte yandan, kitlelerin durumuyla da bağlantılı olarak, örgütlü devrimci hareket son derece önemsiz bir politik güç olmaktan bir türlü kurtulamamaktadır.

Bugünkü kriz ortamında, bu, sermaye düzeninin en büyük şansıdır. Buna rağmen o büyük bir bunalmışlık ve çözülme içindeyse, bunun açık nedeni, 70 yıllık bir tartışmasız kölelik ilişkisinin özgürlük mücadelesinin altında büyük darbeler alması ile ekonominin iflah olmaz yapısal sorunlarıdır.

Sömürünün katmerleştiği ve yaşam koşullarının sürekli kötüleştiği bir ortamda, işçilerin ve emekçilerin düzene karşı süreklileşen bir güvensizlik ve hoşnutsuzluk duymamaları olanaksızdır. Bu güvensizlik ve hoşnutsuzluk fazlasıyla var ve gün geçtikçe de çoğalıyor. Sermaye partilerinin güçsüzlüğü ve kronikleşen iç bunalımları, parlamentonun toplumun en itibarsız kurumu haline gelmesi, yığınlardaki bu tepkinin aynası ve yansımasıdır.

Ne var ki, sayısız olanağı ve aracıyla düzen yine de bu memnuniyetsiz yığınları kuşatmayı, aldatmayı ve oyalamayı, böylece rejime yönelen bir politik aktiviteden alıkoymayı başarabilmektedir. Bu doğrultuda sayısız yola, yönteme ve araca başvurmaktadır. Korku salan baskı aygıtları ile sersemletip aptallaştıran propaganda aygıtlarını içiçe kullanmaktadır.

Düzen yığınların çok değişik kesimlerine çok değişik araçlarla yöneliyor. Bir kesimi şovenizmle kontrol ediyor. Bir başka kesimi liberal kozmopolit kültürle yozlaştırıyor. Bir öteki kesimi tersinden ortaçağ ideolojisiyle, bağnaz dinsel gericilikle uyutuyor. Daha başka kesimleri geleneksel resmi ideolojiyle ve sahte bir laisizmle denetim altında tutuyor. Kitlelerin nispeten ileri, sola açık kesimlerini ise reformist hayallerle tutmaya çalışıyor. Hoşnutsuzluğu ve tepkiyi sistematik bir baskı ve korku mekanizmasıyla sindirmeye çalıştığı gibi, sahte alternatiflerle çarpıtıyor; hedef şaşırtarak yozlaştırıyor; milliyetçi, mezhepçi ve bölgeci ideoloji ve kültürün yanısıra, bireyci ideolojiyi kullanarak da bölüyor, parçalıyor, paralize ediyor vb.

Tüm bunlar işçi sınıfını ve çalışan yığınları ideolojik-politik ve kültürel cephelerde saran genel bir düzen kuşatmasının değişik halkaları ve biçimleridir. Ne var ki, bu kuşatmanın çok daha özel bir alanı var ki, bu, yığınların bugün büyük hoşnutsuzluğuna rağmen, yığın hareketinin bir türlü kendine devrimci gelişme yolu bulamamasının önündeki çok temelli bir engeldir. Reformist kuşatmadan söz ediyoruz. Reformizmi burada terimin en geniş anlamında kullanıyoruz. Yani en kaba biçimlerinden devrimci kılığa bürünmüş en incelikli biçimlerine kadar tüm reformist eğilim ve akımları kastediyoruz. Kuşku yok ki bugünün genel kuşatma ortamında asıl durulması gereken de bu özel alan, yani reformizmdir. Basit bir evrensel gerçekten dolayı bu böyledir. Her toplumda ve her zaman, düzen, yığınların nispeten ileri kesimlerini, her çeşitiyle reformizmi en etkin biçimde kullanarak şu veya bu ölçüde dizginlemeyi ve kontrol altında tutmayı başarabilmiştir. Oysa yığınların nispeten ileri kesimleri, toplumda ileriye doğru bir hareketlenmenin, devrimci yığın hareketindeki yol açıcı bir gelişmenin potansiyel motorudur. Yığınların en ileri kesimlerindeki bir hareketlenme, onların ortaya koyabilecekleri her ciddi etkinlik, daha geniş ve daha geri kesimlerin sarsılmasında, uyanmasında ve giderek hareketlenmesinde temelli bir rol oynar. Yığın hareketinin gelişme diyalektiğinin bir temel özelliğidir bu.

Oysa bugün, bugünün Türkiyesi'nde, tam da bu en ileri kesim, her renkten reformizmin yoğun bir kuşatması altındadır. İlk akla gelen sosyal-demokrasidir ki, bizim asıl dikkat çekmek istediğimiz hiç de bugün artık yığınların ilgisini çekecek ciddi bir reformist politik etkinliği gösterme gücü bulamayan bu kesim değildir. Bugün dünün, '80 öncesinin CHP'si türünden burjuva reformist bir parti yoktur. Bugünkü sosyal-demokrasi sermayenin en gerici politikalarını savunmakta ya da örneğin hükümette yer alarak doğrudan uygulamaktadır.

Yine de, 20 Ekim erken seçimlerinin ardından gündeme gelen SHP'li hükümetin, özellikle ilk dönemlerinde, yığınları oyalamada, beklentiye sokmada oynadığı büyük rol küçümsenemez. Ki düzen sözcüleri sık sık bunu önemle dile getirmektedirler. Hala da, yenilenmiş kılıklar içinde ortaya çıkarmayı başarması durumunda, bu karşı-devrimci rolü yeniden etkin bir biçimde sürdürme olanağına sahiptir bu akım.

Fakat bir de burjuva reformizminin ötesinde yer alan ve kuşkusuz onun genel etki alanından beslenen daha incelikli reformizm türleri var. Örneğin kendini "sınıftan yana" olarak göstermeye pek eğilimli sendikalizm akımı var. Dünden bugüne kalan sosyal-reformist akımlar var. Ve son olarak, yenilginin ve küçük-burjuva demokratik hareketteki dağılmanın ortaya çıkardığı yeni türden sosyal-reformist akımlar var.

Kaba burjuva reformizmi yığınların ileriye, sola açık daha geniş kesimlerini dizginleme rolü oynarken, "sosyalist" ya da "devrimci" kılıklı olanlar bu sola açık kitlenin en ileri kesimlerini düzen içi bir bakışa ve davranışa mahkum etmektedir. Bunun doğrudan ya da son tahlilde gerçekleşmesinin sorunun esası bakımından bir önemi yoktur. İster doğrudan "devrim cepte taşınan boş bir tabancadır" denilerek yapılsın(SBP, Dev-Yol vb.), isterse yığınlar düzeni aşamayan şiarlara ve sendika bürokrasisinin alt kademelerinden oluşan platformlara yöneltilerek bu iş yapılsın (İP, TDKP vb.), sonuç aynıdır. Sonuç, kitlelerin ileri, mücadeleye istekli kesimlerini geriye çekmek, düzen kanallarında boğulmaya mahkum perspektiflerle kötürümleştirmektir.

Reformizmin bu ince türünün kendine özgü bir başka biçiminden daha söz etmek gerekir. Bu Kürdistan'da sürmekte olan ulusal özgürlük mücadelesinin bir "yan ürünü" olarak ortaya çıkmaktadır. Kendini Kürt sorununda "siyasal çözüm" destekçiliği olarak göstermektedir. "Kürt halkının dostları" derneğinin mensuplarından oluşan bu kendine özgü akımın programı, sarmalandığı devrimci kılıflardan sıyrıldığında, kabaca şudur: "Türkiye'ye demokrasi, Kürdistan'a otonomi". Böyleleri Türkiye'de nispi bir demokrasinin bugün olanaklı tek yolunun Kürt sorununda gerçekleşecek bir düzen içi "siyasal çözüm" olduğunu düşünmektedirler. Tüm umutlarını buna bağlamışlardır. Devrim ve devrimcilik üzerine bir sürü boş, inançsız, samimiyetsiz lafın gerisinde taşınan asıl düşünce budur.

Devrimci gelişmeyi ilerletmek, her alanda ve her biçimde reformizme karşı dişediş bir mücadeleyi gerektirmektedir. Fakat bu mücadelenin ideolojik alanı ile pratik alanı organik bir biçimde kaynaşmaz, mücadele bu ikisinin bütünlüğü içinde yürütülemezse, başarı şansı da olmaz. Pratik cephe yığınlara yönelik devrimci pratik görevlere sıkısıkıya sarılmak, kitle hareketindeki her gelişmeden en iyi biçimde yararlanmayı başarmak demektir.

Unutulmamalıdır ki, reformizm yalnızca militan devrimci görevlerden uzak durmada ve yığın hareketini geriye çekmede ifade bulmakla kalmaz. Fakat o aynı zamanda, tam da devrimci faaliyetteki aşılamayan yetersizlikten ve kitle eylemindeki gerilikten güç almaya, kendi durumunu ve tutumunu bununla mazur ve meşru göstermeye çalışır.

DEVRİMCİ DEMOKRASİ VE SOSYALİZM
TDKP ELEŞTİRİSİ
2.Baskı ÇIKIYOR
EKSEN YAYINCILIK

"Kitabın alt başlığı yanıltıcı olmamalı; bu yalnızca bir "TDKP Eleştirisi" değildir. TDKP şahsında yapılmış olmakla ve buna bağlı olarak onun özgünlüklerini kapsamakla birlikte, gerçekte bu eleştiri, 'devrimci demokrasi'nin tümünü hedeflemektedir. Birçok defa ifade ettiğimiz gibi, '60'ların ortasından '80'lerin ortasına çeşitli evrelerden ve iç değişimlerden geçmiş devrimci hareket, temel özellikleriyle bir bütündür. Bu bütünü temel özellikleriyle ele almak, değerlendirmek ve eleştirmek olanaklı olduğu gibi, bu aynı şeyi bütünü oluşturan ana gruplardan birini ele alarak yapmak da olanaklı. Bu kitapta ikinci yol tutulmuştur.

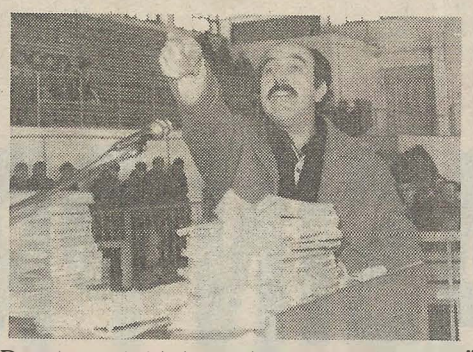
...Bugün varılan yerin yirmi yılı aşkın bir geçmişi, evrimi, mantığı vardır. 12 Eylül dönemi küçük burjuva siyasal bozulmayı ve dağılmayı yalnızca hızlandırmıştır.

...Gelinen aşamada geçmişi değerlendirmek, herşeyden önce temel teorik-siyasal görüşleri, 1960'lardan bugüne olan evrimi ve değişimi içinde değerlendirmek demektir. Bu aslında bir dünya görüşü ve bir program tartışmasıdır. tartışma burada odaklaştırılmalıdır. Zira geçmiş hareketin küçük-burjuva bir siyasal ve örgütsel pratiğe oturduğu açık ya da örtülü, az çok kabul görüyor artık.

...Bugün artık önemli olan küçük-burjuva siyasal pratiklerden beslenen ve gerisin geri onları besleyen teorilerin gerçek içeriğini ve sınıf kimliğini sergilemektir."

Dursun Karataş'a Özgürlük

Geçtiğimiz günlerde Devrimci-Sol örgütünün lideri Dursun Karataş Fransız devleti tarafından 2 yoldaşıyla beraber gözaltına alınarak tutsak edildi. Fransız emperyalizmi Türk devletine karşı bir koz olarak kullanmak üzere Karataş'ı elinde tutuyor. Mehmetçik medya bu fırsattan yararlanarak Karataş'ın nezdinde devrimcilere karşı yeni bir saldırı başlattı. "Karataş Çakal Carlos'la aynı suçtan yargılanacak!", "Devrimci-Sol lideri iade edilirse idamla yargılanmalı..." türünden manşetler ortalığı kapladı. Türk burjuva devleti Karataş'ın tutsak edilmesini kullanarak devrimcileri ve düzene yönelen muhalefet odaklarını sindirme, umutsuzluk ve yılgınlık yayma amacını güdüyor. Fransa'nın nezdinde emperyalist dünya gericiliği ise, "her şeyin kontrolleri altına olduğu" görüntüsünü yaymak istiyor. Oysa dünya işçi sınıfı ve emekçi halkları kapitalist emperyalizmin yıkılamaz olmadığını biliyorlar. Karataş Fransa'nın elinde tutsakken susmak, "acaba Devrimci-Sol içindeki taraflardan birini destekliyor görüntüsü verir miyiz?" mantığıyla sessiz kalmak emperyalist gericilikten yana olmaktır. Söylenmesi gereken tek şey vardır: Karataş derhal ve Türk devletine iade edilmeden serbest bırakılmalıdır.

Kızıl Bayrak

İŞÇİ GENÇLİĞE SESLENİŞ

Kapitalistler azgınca sömürülerini sürdürürken, bundan en çok etkilenen ama kendisini bir türlü ifade edemeyen işçi gençlik olmaktadır.

Ülkemizde ilkokulu bile zar zor bitiren insanlar daha çocuk yaşta iken atılırlar iş hayatına. "Eti senin kemiği benim" sözleriyle başlayan azgın sömürü artık hayatın her alanında boy gösterecektir. Mesai almaksızın, sağlık koşullarının hiçe sayıldığı, günde 12-14 saat çalışmadan oluşur onların yaşamı. Çocuk yaşlarda işyerinde dayakla başlar işçi gençliğin ehlileştirilmesi.

Patronun veya ustabaşının azgın terörüne boyun eğilir, onların basit ve çirkin şakalarına gülünür, birbirlerini ispiyon etme konusunda eğitilirler ve işinin ustalığını öğrenirken yağ çekme konusunda da uzmanlaşırlar.

Hiçbir politik ve kültürel faaliyette bulunamazlar. Kapitalistler tarafından sürekli yazgıcı bir zihniyet empoze edildiğinden, yaz arabesk kültürün dışına çıkamazlar. Genellikle kentlerin varoşlarında oturdukları için de son derece gelişmiş bir kahve kültürleri vardır. Düzen onları öylesi bir pisliğin içine itmiştir ki, debelendikçe batarlar kurtulmak istedikleri pisliğin içine.

Büyüyüp de kasları ve kafaları gelişmeye başladığında, beyinsel gelişmelerinin önüne geçebilmek gerekiyordur, kapitalizm tarafından. Tam da bu noktada boyalı burjuva medyası devreye girer. Kahvelere, işyerlerine bu gazetelerde yayınlanan çıplak kadın resimleri asılır. Kemalizm'in savunuculuğunu yapan "Cumhuriyet" okunması dahi mimlenmesine sebep olur işçi gençliğin. Politik sohpetlerden sürekli kaçınılır. Güneş yüzü görmedik kelimelerle spor ve kadın üzerine olan sohbetler derinleştirilip koyulaştırılır.

İçki içmek, kumar oynamak, yoldan geçen kızlara laf atmak ve sokak kavgaları bir ölçü, bir değerdir. Tam bu noktada öğrenci gençliğe yönelik bir husumet başlar. Fakat bu husumet biraz saygıyla karışıktır. Çünkü onlar kitap okuyorlar, sinemaya, tiyatroya gidiyorlar, kızlara kendileri gibi değil de, arkadaşlık ölçüsü içerisinde yaklaşıyorlardır. Öğrencilerle sohbetleri okuyamamanın verdiği ezikliklе ve bu ezikliğin getirdiği saygıyla devam eder.

Sınıf bilincinden ve örgütlenmeden uzaktırlar. Yabancıdırlar, bu sözlere ve birlikteliğe. Küfürler, azarlar içerisinde geçer günleri. İşini kaybetme korku ile doludur içleri. Sigortasız, senelik izinsiz ve ikramiyesizdir onların yaşamı, genellikle küçük ölçekli yerlerde çalıştırıldıklarından ötürü büyük işletmeler hayallerindeki kurtarıcıdır.

İşte tam da bu noktada başlar işçi gençliğin burjuva partilere eğilimi. Aslında tam bir beyin yıkama yeridir bu partiler. Onları büyük fabrikalara sokup hayatlarını kurtaracaklarını vaadederken başlar beyin yıkama seansları.

Allah, ana-baba ve patronlar kutsaldır. Allah, bu üç unsura karşı gelindiğinde bağışlamaz kulunu. Artık çevresinde hep bu sözleri duyacaktır. Hele devlete karşı gelmek en büyük suçtur. Ama bu suçu işleyenlere de sempatiyle bakarlar.

Kitaplar ise televizyonda izlediği suçlularla birlikte teşhir ediliyordur. Ulusal mücadele onlar için bölücülüktür. Çünkü sabah akşam böyle bir propogandayı duyarlar.

Bütün bu sorunların çözümü için, kaderciliğe karşı koyabilmek için, evrensel kültürü, işçi sınıfının bilimini anlayabilmek için, sömürüye zulme karşı olabilmek için kapitalistlerin bize öcü gibi gösterdiği kitapları okumaya yönelelim. Kahve köşelerinde harcadığımız her kuruş bu kapitalist devletin kirli savaşa yönelik harcamalarına gidiyor. Aslında bu parayla alıp okuyacağımız her kitap bize yaşamı öğretecektir, sömürülmemeyi gösterecektir.

Okuyacağımız kitaplar ışığında işyerlerimizde örgütlenerek, işyeri komiteleri kurarak sosyalizmin kızıl bayrağı altında sömürüsüz özgür bir dünya kurabiliriz. Tüm gençliğin kurtuluşu, işçi sınıfının kurtuluşu ile olacaktır. Bu sömürü düzenine, dur diyebilmek için işçi sınıfının ihtilalci partisini kurabilmek için komünistlerle birleşmeliyiz.

Ekimcan/İSTANBUL

Kızıl Bayrak Dalgalanacak! Kızıl Bayrak Susmayacak!

Kızıl Bayrağın 9. sayısından merhaba!

Yayın faaliyetimizin 5. ayı içerisindeyiz. Geçen süre içerisinde sömürgeci sermaye devletinin sadık bekçisi İDGM dergimizin tüm sayıları için toplatma kararı verdi. Ama bu kez, DGM savcıları hızlarını alamadılar, son sayımızı 10 yazıdan dolayı toplattılar. (Demokratikleşme görüntüsü altında 8. maddeyi değiştireceğini iddia eden devlet bu kez de, yazıları farklı maddelerden toplattırarak uygulamada bir farklılık olmayacağını, aksine baskının artacağını göstermiştir.)

9. sayı hazırlık çalışmalarımız sırasında İzmir büromuz da polis baskınından nasibini aldı. Adana büromuz yeniden basıldı. Ankara muhabirimiz Burhan Namlı ve bir okurumuz Tüm-Sağlık-Sen Ankara Şube Kongresinde gözaltına alındılar.

Devrimci-sosyalist basını bu tür baskılarla yıldırmaya ve geri adım attırmaya çalışan sömürgeci sermaye iktidarının eli kanlı bekçileri bilsinler ki, baskılara direnecek, devrim ve sosyalizmin Kızıl Bayrağını yükselteceğiz. Ta ki sosyalizmin ışığı bütün dünyayı kaplayana dek...

Kızıl Bayrak Susmayacak! Kızıl Bayrak Dalgalanacak!

Adalılar türkü söyler
susar dar ağaçları

NECDET ADALI
8 Ekim 1980'de Faşist diktatörlüğün darağacında katledildi

TUZLA KATLİAMI

Kemal Soğukpınar, Reha Şen, Fevzi Yalçın ve İsmail Hakkı Adalı 7 Ekim 1988'de, Tuzla köprüsü yakınlarında bindikleri aracın içerisinde kurşun yağmuruna tutularak katledildiler. Burjuva düzenin profesyonal infaz mangaları bu olayla açık sokak infazlarına başladı.

Bu 4 devrimcinin anıları devrimci ve komünistlerin mücadelesinde yaşayacaktır.

Kızıl Bayrak'a Merhaba

Kızıl Bayrak'ı okumadan önce, burjuva medyanın haberlerini izliyor, dolayısıyla onların düşünmemi istediği gibi düşünüyor, hatta PKK'ye lanetler yağdırıyordum. Ve şimdi dünden ne kadar farklıyım, *Kızıl Bayrak*'ı okuduğumdan beri dünyaya nasıl bir pencereden bakmak gerektiğini daha iyi biliyorum.

Kızıl Bayrak'la beni tanıştıran arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. *Kızıl Bayrak*'ı layık olduğu yere hep beraber taşıyalım, tarihin bize yüklediği sorumluluğu, canımız pahasına yerine getirelim.

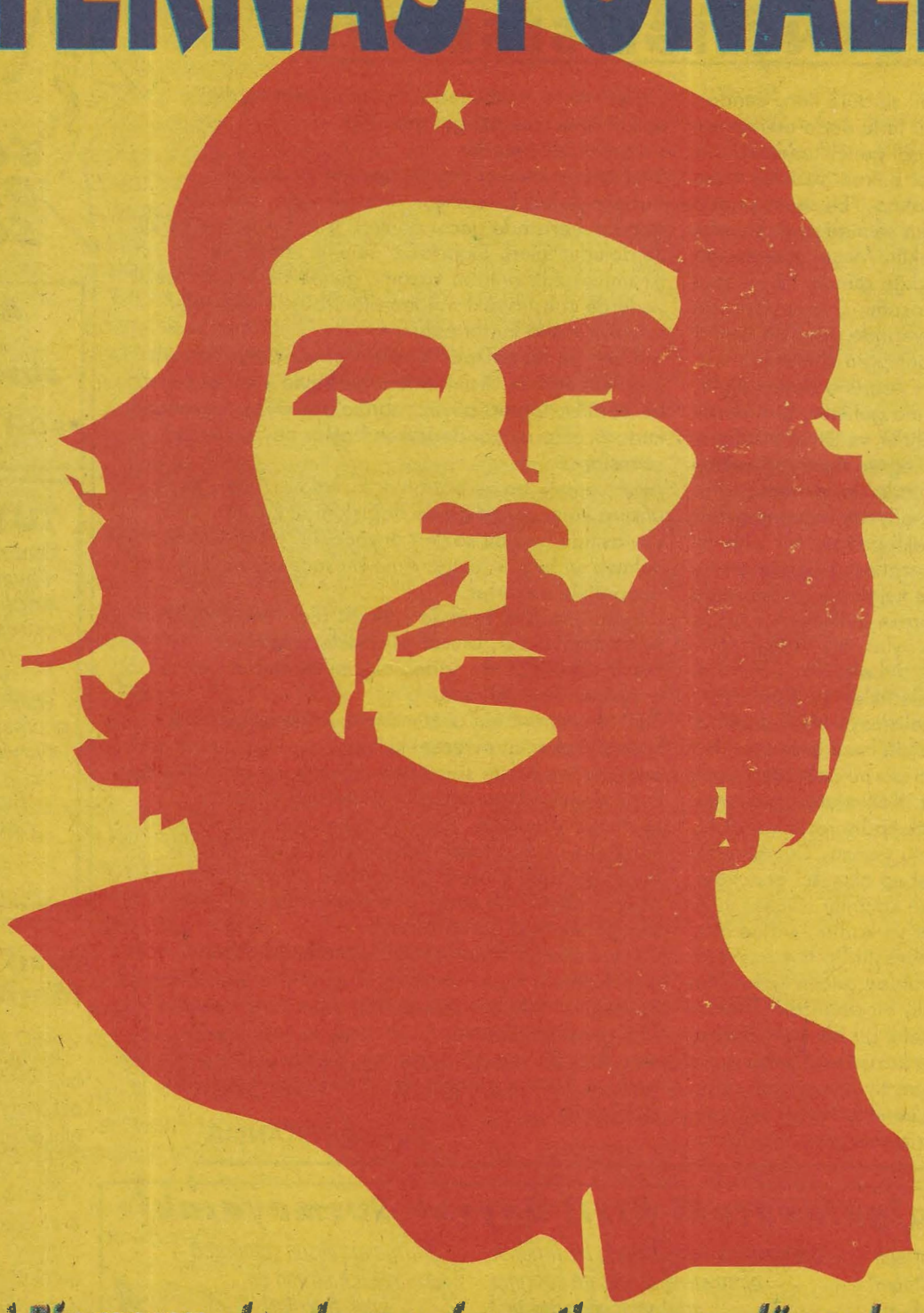
Bütün emekçileri, bütün onurlu insanları sosyalizmin *Kızıl Bayrak*'ı altına davet ediyorum.

Onur Kurtuluş/ADANA

Kızıl Bayrak, 15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete, **ISSN 1300-3585** Sayı:9, Sahibi ve Yazı İşleri Md: Güray ÜLKÜ, EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.
İSTANBUL MERKEZ: Tiryaki Hasan Paşa Cad. Osman Kafkas Han. No: 54/3, Aksaray Telefon/Fax: 0 (212) 632 73 56
ADANA: Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı, Vakıf İşhanı Kat:3 No:306 Telefon: 0 (322) 351 36 84
ANKARA: Tuna Cad. Çanakçı İşhanı No: 11/60, Kızılay Telefon: 0 (312) 433 13 29, **İZMİR:** 853. Sok. Bilen İşhanı No:6/604 Konak Telefon/Fax:0 (232) 445 21 50
BASKI : A.CEM Matbaacılık / İSTANBUL

Kızıl Bayrak
15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

YAŞASIN PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ!

(...) Bir yapıcı olarak en saf umutlarımı ve dünyada en çok sevdiğim insanları arkamda bırakıyorum. Beni oğlu gibi bağrına basmış olan bir halkı arkamda bırakıyorum. Yeni savaş alanlarında da bana aşıladığın inancı, halkımın devrimci ruhunu ve görevlerin en kutsalını yerine getirmenin, yani dünyanın neresinde olursa olsun emperyalizme karşı savaşmanın bilincini taşıyacağım. Bu en büyük acıyı bile yatıştıracak ve dindirecek bir şeydir. (...)

ERNESTO CHE GUAVERA
4 Haziran 1928-8 Ekim 1967